

निर्धार

वार्षिकांक

सत्र २०२३-२०२४

बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमिटी नागपूर द्वारा संचालित

भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

OUR INSPIRATION

Hon.
Late Shri Bhausaheb Mulak
Ex. Minister Maharashtra State
Ex. Mayor-NMC, Founder Chairman Backward
Class Youth Relief Committee & Bhausaheb]
Mulak Charitable Trust, Nagpur

Hon.
Smt. Sumanmala B. Mulak
Chairperson,
Backward Class Youth Relief Committee
& Bhausaheb Mulak Charitable Trust, Nagpur

Founder's Message

This is an age of Modern Science and Technology where Artificial Intelligence rules and much more to do with Digital Data and Technological Sciences. With these in the forefront of our growth, we are bound to join the bandwagon of Developed Nations with the Human Resources we are blessed with. We do believe in the worth of our previous generations who have instilled in us the virtue of honesty, truthfulness and service to the society. We at our Institution, aim at the holistic development of an individual by providing quality education, technical know-how, personality traits and leadership qualities to be ready for life

THE LEADER

Hon.
Shri Rajendra B. Mulak
Ex. Minister of State, (Govt, of Maharashtra)
Finance & Planning, Energy, Water Resources,
Parliamentary Affairs & Excise
Hon. Secretary, B.C.Y.R.C. and B.M.C.T.

Hon.
Smt. Purna R. Mulak
Managing Director
B.C.Y.R.C. & B.M.C.T.
Nagpur

Introduction to BCYRC

Backward Class Youth Relief Committee was founded in 1974 with the primary objective of the holistic development of students belonging to Backward Class in Rural Areas. Founded by Late Shri. Bhausaheb Mulak, Former Minister, Government of Maharashtra, Ex-Mayor of Nagpur Municipal Corporation. He was a phenomenon with noble convictions. This Organization has grown by leaps and bounds. Shri Rajendra Mulak, Former Minister of State (Government of Maharashtra) and the Secretary of B.C.Y.R.C, is an enterprising, dynamic and innovative personality. He is the catalytic force behind the progress of our Organization and is a youth Icon to reckon with.

Hon'ble Yashraj R. Mulak
Treasurer, B.C.Y.R.C. and B.M.C.T.

Shri. Padmakar Agrawal
Member of College Development Committee
Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur

Dr. Jobi George
Principal
Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur

महाविद्यालयाविषयी थोडेसे.....

आमच्या सर्व संस्थेचे संस्थापक, प्रवर्तक व आधारस्तंभ शिक्षणमहर्षी माननीय स्व. श्री. भाऊसाहेब मुळक आहेत. मा. भाऊसाहेबांनी ग्रामीण भागातील जनतेचे आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक शैक्षणिक व राजकीय जीवन जवळून तर बघितलेच पण त्या जीवनाचा त्यांनी स्वतः अनुभव घेतला. त्यांचे व्यक्तिमत्व म्हणजे ग्रामीण व नागरी जीवनाचे एक सुसंगत एकजिनसी आणि रसाळ मिश्रण होय. मा. भाऊसाहेबांनी मागासवर्गीय व आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक व सर्वांगीण उत्थानाकरिता सन १९७४ मध्ये 'बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमेटी' ह्या संस्थेची नागपूर येथे स्थापना केली. महाराष्ट्राचे दिवंगत नेते व मुख्यमंत्री श्री. मा.सा. उर्फ दादासाहेब कन्नमवार हे गरीब घराण्यात जन्मलेले पण राजकारणात उत्तुंग शिखर गाठलेले वैदर्भीय नेते हे मा. भाऊसाहेबांचे प्रेरणास्थान व राजकीय गुरु होते.

माननीय स्व. श्री. भाऊसाहेब मुळक यांनी स्वतःला शैक्षणिक चळवळीसाठी वाहून घेतले होते. व्यावसायिक शिक्षणाची गरज लक्षात घेऊन कर्मवीर दादासाहेब कन्नमवार अभियांत्रिकी महाविद्यालय, १९८३ साली नागपूर पॉलिटेक्निक व १९८९ मध्ये आयुर्वेद महाविद्यालय ह्या संस्थांची नागपूर येथे स्थापन केली. ह्या नामवंत संस्थेत तांत्रिक व वैद्यकीय महाविद्यालयीन उच्च शिक्षणाचा लाभ विदर्भातीलच नव्हे तर पूर्ण देशातील विद्यार्थी घेत आहेत. त्यांनी कोट्यावधी रुपये खर्च करून ह्या संस्थांच्या भव्य, वास्तू, प्रांगणे, मुलामुलींची वसतीगृहे, ग्रंथालये, क्रीडांगणे, व अद्यावत उपकरणांनी सज्ज प्रयोगशाळा उभारलेल्या आहेत. ही सर्व महाविद्यालये उच्च शिक्षाविभूषित प्राध्यापकांनी युक्त आहेत. संस्थेच्या आयुर्वेद महाविद्यालयात रुग्णांकरिता आंतरविभाग व बाह्य विभाग असून गरीब मागासवर्गीय जनता ह्या दवाखान्यात विनामूल्य लाभ घेत आहेत.

वरील महाविद्यालयीन संस्थांचे कार्य लक्षात घेऊन बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमेटी, नागपूर ह्या शैक्षणिक संस्थेला महाराष्ट्र शासनाने ग्रामीण भागात उच्च शिक्षणाचा प्रसार व प्रचार करण्याकरिता प्रोत्साहित केलेले आहे. आपल्या उमरेड ह्या जुन्या निर्वाचन क्षेत्रातील जनतेचे ऋण फेडण्याच्या दृष्टीने व विशेषतः ह्या विभागातील मान्यवरांच्या विनंतीनुसार संस्थेचे संस्थापक अध्यक्ष माननीय भाऊसाहेब मुळक यांनी भिवापूर सारख्या ग्रामीण भागात सन १९९० साली भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर स्थापन केले. भिवापूर, क्षेत्रातील कमकुवत मागासवर्गीय व होतकरु विद्यार्थी कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखांमध्ये महाविद्यालयीन उच्च शिक्षणाचा लाभ घेत आहेत. विद्यार्थ्यांना सर्व शैक्षणिक सवलती उपलब्ध असून विशेषतः पूर्ण वर्गाकरिता विद्यार्थ्यांना पुस्तके देण्याची व्यवस्था केलेली आहे. सन १९९५-९६ सत्रापासून संस्थेने महाविद्यालयाच्या नवीन इमारतीची निर्मिती केली. आज महाविद्यालयाची शैक्षणिक सोईनी उपयुक्त अशा भव्य वास्तूची निर्मिती झालेली आहे. महाविद्यालयाच्या भव्य प्रांगणात मुलींचे वसतीगृह, इनडोअर स्टेडीयम, आंतरराष्ट्रीय स्तराचा तरंग तलाव, अद्यावत प्रयोगशाळा, भव्य क्रीडांगणे, आधुनिक तंत्रज्ञानाच्या सोईनी उपयुक्त भव्य ग्रंथालय व वाचन कक्ष, विद्यार्थ्यांसाठी उपहारगृह, असे संस्थेचे अनेक संकल्प प्रत्यक्षात पूर्ण झाले आहेत. महाविद्यालय आज सर्व अत्याधुनिक सोयी सुविधांनी सुसज्ज असून महाविद्यालयात आमूलाग्र बदल घडून आला आहे.

मा. स्व. श्री. भाऊसाहेब मुळक यांनी उमरेड निर्वाचन क्षेत्रातील जनतेचे महाराष्ट्र विधानसभेवर प्रतिनिधीत्व करून शासनात मंत्रीपद भूषविले हे सर्वांना माहीतच आहे. बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमेटीच्या माध्यमातून या ग्रामीण भागातील जनतेचे ऋण फेडण्याच्या दृष्टीने खालील योजना आखलेल्या आहेत. भाऊसाहेबांनी योजलेल्या

प्रकल्पांना पूर्णत्वास नेण्यास व संस्थेच्या विकासासाठी त्यांचे चिरंजीव मा. राजेंद्रजी मुळक उर्फ बाबासाहेब (माजी राज्यमंत्री) सातत्याने प्रयत्नात असतात. त्यांच्या तडफदार व कार्यप्रवण शैलीमुळेच संस्थांची दिवसेंदिवस भरभराट होत आहे हे लक्षात घ्यावेच लागते. संस्थेचे माननीय सचिव माजी मंत्री श्री. राजेंद्र मुळक साहेब यांनी संस्थेच्या शिक्षण वृक्षाला एक नवीन पालवी दिली. खेड्यातील तरुण हा स्वबळावर खंबीरपणे उभा असला पाहिजे यासाठी माननीय माजी राज्यमंत्री राजेंद्र मुळक साहेब यांनी अथक परिश्रमातून महाविद्यालयाच्या शैक्षणिक बाबींकडे लक्ष पुरविले व वेळोवेळी मार्गदर्शन व सहकार्य केले. त्यांच्या मार्गदर्शनातूनच भिवापूर महाविद्यालयाचा 'निर्धार' पक्का झाला. महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांच्या अंगी असलेले साहित्यिक व कलागुण स्पष्ट व्हावे व विद्यार्थ्यांमध्ये लेखनाच्या संदर्भात नवा जोश निर्माण व्हावा म्हणून 'निर्धार' ची संकल्पना पुढे आली. वाचकांना हा महाविद्यालयीन 'निर्धार' प्रचंड आवडेल अशी अपेक्षा आहे.

- * नॅक चे 'ब' श्रेणीत मुल्यांकन.
- * ग्रामीण भागातील सुशिक्षित महिलांना रोजगाराची संधी उपलब्ध करून देण्यासाठी यथायोग्य सहकार्य.
- * ग्रामीण भागात महिला गृहउद्योग व शिवणकला शिकण्यासाठी आर्थिक सहाय्य देण्याची योजना.
- * राष्ट्रीय सेवा योजनेअंतर्गत विविध कार्यक्रम राबविल्या जात आहेत. या योजनेत सहभागी होणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ परीक्षेसाठी प्रोत्साहन गुण दिले जातात तसेच आंतर महाविद्यालयीन खेळ/ क्रीडा स्पर्धात भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहन गुण दिले जातात.
- * महाविद्यालय परिसरात सामान्य जनतेच्या उपयोगासाठी भव्य सभागृह बांधण्याचा मानस आहे.
- * भिवापूर महाविद्यालयात अर्थशास्त्र, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र, इ. विषयांचे पदव्युत्तर अभ्यासक्रम (एम. ए) सुरु आहेत.
- * भिवापूर महाविद्यालयात एम.कॉम., एम.एस.सी व विविध व्यावसायिक अभ्यासक्रम सुरु होत आहेत. शहरी विद्यार्थ्यांप्रमाणेच ग्रामीण विद्यार्थ्यांना सर्वांगीण विकासाचे शिक्षण उपलब्ध व्हावे म्हणून संस्था प्रयत्नांची पराकाष्ठा करीत आहे.
- * आंतरराष्ट्रीय स्तराचा तरंग तलाव उपलब्ध आहे. आंतर महाविद्यालयीन स्पर्धेचे आयोजन करण्याचा संस्थेचा मानस आहे.
- * भव्य जिम्नॅस्टिकची सोय उपलब्ध आहे.
- * इनडोअर स्टेडीयम व भव्य क्रीडांगण उपलब्ध आहे.
- * मुलींसाठी स्वतंत्र वसतीगृहाची सोय.
- * महिला अध्ययन व सेवा केंद्र उपलब्ध आहे.
- * एन.सी.सी. पथक कार्यरत आहे.
- * मुले व मुलींकरिता निःशुल्क ज्युडो कराटे प्रशिक्षण देण्याची सोय आहे.
- * मुलींकरिता निःशुल्क फॅशन डिझाईनिंग अभ्यासक्रम उपलब्ध आहे.
- * स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र उपलब्ध आहे.

- * रोजगाराच्या संधीसाठी महाविद्यालयात मुलाखतीचे आयोजन केले जाते.
- * संगणक व इंटरनेट प्रशिक्षणाची सुविधा उपलब्ध आहे.
- * संस्थेतर्फे के.डी.के. इंटरनॅशनल स्कूलची प्रगतीकडे वाटचाल सुरू आहे.
- * समुपदेशन केंद्राची (Counseling Center) व्यवस्था उपलब्ध आहे.
- * Bachelor of Vocational (B.Voc) मधील चार व्यावसायिक रोजगाराभिमुख पदवीचे अभ्यासक्रम सुरू आहेत.
- * दृक श्राव्य (Audio-Visual) साधनांद्वारे शिकविण्याची सोय उपलब्ध आहे.
- * अभ्यासात मागे असणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शिकविण्याची विशेष व्यवस्था आहे.
- * विद्यापीठातील कौशल्य विकास अभ्यासक्रमावर आधारित विविध प्रमाणपत्र अभ्यासक्रमाची सोय विद्यार्थ्यांसाठी उपलब्ध आहे.
- * विद्यार्थ्यांच्या उज्ज्वल भविष्यासाठी उद्योग, रोजगाराभिमुख मार्गदर्शन शिबीराचे आयोजन, स्वयंरोजगार मार्गदर्शन कार्यशाळा घेतली जाते.
- * विद्यार्थ्यांसाठी 'कमवा आणि शिका' हा उपक्रम महाविद्यालयात सुरू आहे.

डॉ. जोबी जॉर्ज
प्राचार्य,
भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

संपादकीय

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर या ग्रामीण भागातील 'निर्धार' हा वार्षिकांक वाचकांच्या हातात देतांना अतिशय आनंद होत आहे. या आधीच्या वार्षिकांकची प्रशंसा झाल्यामुळे हा वार्षिकांक फुलेल, बहरेल व फळास येईल यात शंका नाही. भिवापूर सारख्या ग्रामीण भागात असणारे महाविद्यालय व महाविद्यालयात शिक्षण घेणारे विद्यार्थी यांच्या कल्पना, स्फूर्ती, प्रेरणा व प्रतिभेचे सहज सूंदर रूप या वार्षिकांकात सादर झाले आहे.

यशस्वीतेसाठी आमचे महाविद्यालयीन विश्वच प्रेरक ठरते. त्या दृष्टीने विद्यार्थ्यांमध्ये लेखन शैलीचा विकास होऊन समाजाप्रती असलेल्या ऋणानुबंधाची जाणीव या निमित्त्याने करून देण्याच्या दृष्टिकोणातून निर्धार या वार्षिकांकाची संधी आम्हाला मिळाली.

संस्थाचालक स्व. श्री. मा. भाऊसाहेब मुळक यांचे प्रोत्साहन, संस्थेचे सचिव माजी मंत्री ना. राजेंद्रबाबु मुळक व महाविद्यालयाचे कर्तबगार प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांच्या प्रयत्नांनी पदवी (बी.एस.सी) विज्ञान शाखेची सोय तालुका स्तरावर या महाविद्यालयात झाली आहे. त्यामुळे कनिष्ठ शाखेपासून तर पदवीपर्यंत कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखा व पदव्युत्तर (अर्थशास्त्र, राज्यशास्त्र व समाजशास्त्र) या शिक्षणाची सोय विद्यार्थ्यांना मिळाली आहे. संस्थेचे सचिव, माजी मंत्री मा. राजेंद्रबाबु मुळक यांनी ग्रामीण भागाशी जवळीक साधून समाजाची सेवा करण्याचा मार्ग पत्करला आहे. ऋण कधीच विसरता येत नाही.

महाविद्यालयाने या भागात अन्यत्र कोठेही नसलेला बी.होक.(फुड प्रोसेसिंग, बिल्डींग टेक्नालॉजी, सॉफ्टवेअर डेव्हलपमेंट आणि हॉर्डवेअर डेव्हलपमेंट) या पदवी व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची संधी विद्यार्थ्यांना प्राप्त झाल्यामुळे अनेक विद्यार्थी रोजगाराभिमुख व्यावसायिक अभ्यासक्रमाची पदवी घेत आहेत. ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांसाठी कनिष्ठ शाखेपासून तर पदवीपर्यंत कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखा व पदव्युत्तर शिक्षणाची सोय झाल्यामुळे या परिसरातील विद्यार्थ्यांना 'जो जे वांछिल तो ते लाहो' या संत ज्ञानेश्वरांच्या पसायदानातील उक्तीप्रमाणे वर्ग ११वी ते पदवी कला, वाणिज्य, विज्ञान, बी.होक व एम.ए. पर्यंतच्या विद्यार्थ्यांनी शिक्षणाचा हवा तो मार्ग पत्करावा व या सुवर्णसंधीचा लाभ घ्यावा हे एक आव्हानच.

साहित्यिक व रसिकांच्या मधला दुवा साधून आम्ही 'निर्धार' रसिकार्पण करीत आहोत. महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची साहित्य सृजन निर्धारच्या माध्यमातून साकर होतांना अंकातील सर्वच लेखनाशी आम्ही सहमत आहोत असे नाही. तसेच या वार्षिकांकात समाविष्ट झालेले साहित्य ही विद्यार्थ्यांची स्वतःची व संकलित केलेली लेखनकृती आहे असे गृहीत धरून त्यांच्या साहित्याला स्थान दिले आहे. मागील अंकाप्रमाणे हा ही अंक सर्वांना आवडावा अशी अपेक्षा.

वार्षिकांकातर्फे सर्वांना शुभकामना!

संपादक (मराठी)

डॉ. मधुकर नंदनवार

मुखपष्ठकार

कु. पुनम तितरमारे (बी.कॉम-२)

संपादक (इंग्रजी)

प्रा. सोमेश्वर वासेकर

सहसंपादक (मराठी)

कु. निशा हिंगे, बी.ए.३

सहसंपादक (इंग्रजी)

कु. साक्षी मोहोड, बी.ए.२

(या अंकातील सर्वच लेखांशी संपादक मंडळ सहमत असेलच असे नाही.)

बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमिटी, नागपूर

र.नं. महा. १५२/७४ नागपूर

कार्यकारी मंडळ

१.	सौ. सुमनमाला भाऊसाहेब मुळक	—	अध्यक्षा
२.	श्रीमती श्रीलेखा राजेन लांजेकर	—	उपाध्यक्ष
३.	श्री. राजेंद्र भाऊसाहेब मुळक	—	सचिव
४.	श्री. अंशूल राजेन लांजेकर	—	सहसचिव
५.	श्री. यशराज राजेंद्र मुळक	—	कोषाध्यक्ष
६.	श्री. चंद्रकांत गौरीशंकर तिवारी	—	सदस्य
७.	श्री. अनिल शंकरलाल राठी	—	सदस्य

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर, जि. नागपूर

दूरध्वनी क्र. २३२३४९ (एस. टी. डी. ०७१०६)

महाविद्यालय विकास समिती— २०२३—२४

१.	सौ. सुमनमाला भाऊसाहेब मुळक	—	अध्यक्षा
२.	श्री. राजेंद्र भाऊसाहेब मुळक	—	सदस्य
३.	डॉ. सुनिल कृष्णराव शिंदे	—	विभागप्रमुख
४.	डॉ. मोतीराज रामदास चव्हाण	—	प्राध्यापक प्रतिनिधी
५.	डॉ. अनिता विवेक महावादीवार	—	प्राध्यापक प्रतिनिधी
६.	प्रा. राजश्री ओ.पी.	—	प्राध्यापक प्रतिनिधी
७.	श्री. संजय चंद्रभान मेश्राम	—	अध्यापकेत्तर कर्मचारी
८.	श्री. पद्माकर के. अग्रवाल	—	स्थानिक सदस्य
९.	डॉ. किशोर जी. शेंडे	—	स्थानिक सदस्य
१०.	श्री. दिलीप मोतीलाल गुप्ता	—	स्थानिक सदस्य
११.	रिक्त (माजी विद्यार्थी)	—	—
१२.	डॉ. विनिता विरगंधम	—	समन्वयक (नॅक)
१३.	प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज	—	सदस्य सचिव तथा प्राचार्य

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर, जि. नागपूर

महाविद्यालय प्रतिनिधी मंडळ

१.	प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज	—	अध्यक्ष
२.	डॉ. सुनिल कृ. शिंदे	—	प्रभारी प्राध्यापक
३.	डॉ. अनिता महावादीवार	—	विद्यार्थी परिषद प्रभारी
४.	प्रा. सोमेश्वर वासेकर	—	सांस्कृतिक विभाग प्रतिनिधी
५.	डॉ. आदित्य सारवे	—	क्रीडा विभागप्रमुख
६.	डॉ. मोतीराज चव्हाण	—	रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी
७.	डॉ. अश्विनी कडू	—	रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी

वार्षिकांक समिती

१.	प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज	—	अध्यक्ष
२.	डॉ. मधुकर वि. नंदनवार	—	समिती सचिव
३.	प्रा. सोमेश्वर वासेकर	—	सदस्य
४.	प्रा. ज्योती बान्ते	—	सदस्य

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर, जि. नागपूर

प्राध्यापक वृंद (वरिष्ठ विभाग) कला

१.	डॉ. जोबी जॉर्ज	प्राचार्य (इंग्रजी)
२.	डॉ. सुनिल कृ. शिंदे	सहयोगी प्राध्यापक (अर्थशास्त्र)
३.	डॉ. मंगेश व. कडू	सहाय्यक प्राध्यापक (राज्यशास्त्र)
४.	डॉ. मोतीराज रा. चव्हाण	सहाय्यक प्राध्यापक (इतिहास)
५.	डॉ. मधुकर वि. नंदनवार	सहयोगी प्राध्यापक (मराठी)
६.	डॉ. विजय शं. दिघोरे	सहाय्यक प्राध्यापक (समाजशास्त्र)
७.	डॉ. राहिल कुरैशी	सहाय्यक प्राध्यापक (इंग्रजी)
८.	प्रा. सोमेश्वर वासेकर	सहाय्यक प्राध्यापक (इंग्रजी)
९.	डॉ. आदित्य सारवे	सहाय्यक प्राध्यापक(शारीरिक शिक्षण)
१०.	प्रा. राजश्री ओ. पी.	सहाय्यक प्राध्यापिका (ग्रंथालय)
११.	डॉ. विनिता विरगंधम	सहाय्यक प्राध्यापिका (इंग्रजी)

प्राध्यापक वृंद (वरिष्ठ विभाग) वाणिज्य

१.	डॉ. अनिता वि. महावादिवार	सहयोगी प्राध्यापिका (वाणिज्य)
२.	डॉ. राजेश सं. बहुरूपी	सहयोगी प्राध्यापक (वाणिज्य)
३.	प्रा. ज्ञानेश्वर कामडी	सहाय्यक प्राध्यापक (वाणिज्य घडयाळी तासिका)

प्राध्यापक वृंद (वरिष्ठ विभाग) विज्ञान

१.	डॉ. योगेश मोरे	सहाय्यक प्राध्यापक (भौतिकशास्त्र)
२.	डॉ. अश्विनी कडू	सहाय्यक प्राध्यापिका (रसायनशास्त्र)
३.	प्रा. अमित ठाकरे	सहाय्यक प्राध्यापक (प्राणीशास्त्र)
४.	डॉ. रविकांत मिश्रा	सहाय्यक प्राध्यापक (गणित)
५.	प्रा. दर्शना धमदर	सहाय्यक प्राध्यापिका (वनस्पतीशास्त्र)

प्राध्यापक वृंद (कनिष्ठ विभाग)

१.	प्रा. उषा ना. चुन्हे	(मराठी, समाजशास्त्र)
२.	डॉ. वैशाली प्र. रहाटे	(इंग्रजी, अर्थशास्त्र)
३.	प्रा. सागर यादव	(विज्ञान)
४.	प्रा. ज्योती बान्ते	(मराठी)
५.	प्रा. चेतना ठाकरे	(वाणिज्य)
६.	प्रा. अश्विनी रामटेके	(विज्ञान, बी.होक)
७.	प्रा. सचिन कुबडे	(विज्ञान, बी.होक)

शिक्षकेत्तर कर्मचारी वृंद

१.	श्री. संजय चं. मेश्राम	कनिष्ठ लिपीक
२.	श्री. अमोल वि. भगत	कनिष्ठ लिपीक
३.	श्री. शंकर को. फेंडर	शिपाई
४.	श्री. गुलाब र. गेडेकर	ग्रंथालय परिचर
५.	श्री. रत्नाकर रा. कन्नाके	शिपाई
६.	श्रीमती सविता म. झोडापे	शिपाई
७.	कु. हर्षलता बोडे	प्रयोगशाळा सहाय्यक
८.	कु. जीजा पराते	प्रयोगशाळा परिचर
९.	श्री. खुशवंत दमके	प्रयोगशाळा परिचर
१०.	श्री. गणेश शहाणे	प्रयोगशाळा परिचर
११.	श्रीमती. दिपीका वा. पारवे	प्रयोगशाळा सहाय्यक
१२.	श्री. सागर शं. फेंडर	प्रयोगशाळा परिचर

**निर्धार वार्षिकांक
मराठी विभाग
२०२३-२४**

**विद्यार्थी संपादक
कु. निशा हिंगे**

**मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. मधुकर नंदनवार**

आई

आई एक नाव असते.
जागावेगळा भाव असते.
आई एक जीवन असते.
प्रेमळ मायेचे लक्षण असते.
आई एक श्वास असते.
जिव्हाळयाची रास असते.
आई एक आठवण असते.
प्रेमाची साठवण असते.
आई एक वाट असते.
आयुष्यातील सर्वात पहिली
गाठ असते.
आई एक गोड नाते असते.
बहरणाऱ्या जीवनाची हिरवी पात असते.
आई एक सुंदर घर असते.
वात्सल्याची सर असते.

अंबिका भि. मारबते
बी.ए. भाग - १

बाबा

बाबा आठवण येतेय तुमची
बाबा मला सांगा तुम्ही
पुन्हा याल का हो भेटायला.

बाबा तुम्ही जग दाखवलं
तुम्ही चालायला शिकवलं
हातात हात देऊन खेळायला शिकवलं तुम्ही
मग का बाबा
पुन्हा याल का हो भेटायला.

बाबा एवढे क्षण आनंदाचे
दिले तुम्ही
मग का बाबा एवढ्य मोठ्या जगात
मला एकटा सोडला तुम्ही
खूप आठवण येतेय तुमची
बाबा मला खरं सांगा
पुन्हा याल का हो भेटायला.

अंशू अ. भोयर
बी.ए. भाग - १

आस

सगळं आकाश माझ्या पायापाशी
पण काय? लागली आस मला माझ्या जीवनाची
सगळं जीवन माझ्या हाताशी
पण काय? लागली आस मला उद्याची
सूर्य माझ्यासाठी उगवणारा
पण काय? मला भीती त्याच्या डुबण्याची
या प्रकाशमय वातावरणात का?
ओढ मला त्या काळोख्या रातीची
रातीचा हा काळोख
त्यात किरकिरणारा रातकिडा
कुठे हरवला माझा
सोनेरी क्षणाचा झरा
याही क्षणांना दृष्ट न लागो
या काळ्या भयाण रातीची

स्वाती ठोंबरे
बी.ए. भाग ३

ध्येय्य कधी सोडू नको

काम असेल कठीण, नसता कधी अशक्य
पूर्णविराम नंतर तर, संपतं रे पूर्ण वाक्य
नशिबाला शिव्या देत प्रयत्नाला मुकुरू नको.
काटेरी मार्ग असेल पण ध्येय्य कधी
सोडू नको.
जन्माला आला आहे तर जग, नको पाहू मागे
आयुष्याच्या शेवटी बाकी फक्त
आठवणींचे धागे
माणूस म्हणून जगला पण
सामान्य माणूस म्हणून मरू नकोस
काटेरी मार्ग असेल पण
ध्येय्य कधी सोडू नको.

सेजल ढोणे
बी.एस.सी. भाग— २

गंध

कुणाच्या येण्यानं मन झालं हे घायाळ
न कळे या मनाला कुठे हरलं हे भान

नसून घरात का शोधते आरशात
आरशांच्या आडोशाला हसला गालात

मन हे मोकाट सुटलाय जोरात
नाही उरला त्यांशी कोणताही बांध

मनांच्या बांध्यावरी फुलले सोन्याचे कमळ,
त्या कमळाला आलाय जाई—जुई चा गंध

गंध दरवडला आसमंती
दाही दिशांनी केलिया गती।।

डेमेश्वरी लांजेवार
बी.एस.सी. भाग—१

जीवनपुरुष

फुले शिकवितात—
गुलाब सांगतो
येत जात रडायचं नसतं.
काट्यात सुद्धा हसायचं असतं.

रातराणी म्हणजे
अंधाराला घाबरायचं नसतं.
कडोक्यातही फुलायचं असतं.

सदाफुली सांगते
रुसून रुसून राहायचं नसतं.
हसून हसून हसायचं असतं.

बकुळी म्हणते
सावळ्या रंगाने हिरमुसायचं नसतं.
गुणांच्या गंधाने जिंकायचं असतं.

मोगरा म्हणतो
स्वतःचा बडेजावपणा सांगायचं नसतो.
सद्गुणांचा सुगंध मैलांवरून ही येतो.

कमळ म्हणतो
संकटात चिखलात बुडायचं नसतं.
संकटांना बुडवून फुलायचं असतं.

त्रिवेणी मोरेश्वर वांढरे
बी.ए. भाग — ३

आजीचा शृंगार

ना कुठला ड्रेसिंग टेबल होता
ना कपटाचा मोठा आरसा होता।

नाही कोणत्या कंपनीचा सुगंधित पावडरचा डब्बा
होता
पाकिटाच्या टिकली पेक्षा कुंकवाचा करंडा भारी
होता ॥

दोन हातातील गोटांपेक्षा डझनभर
बांगड्यांचा आवाज छान होता
खरंच माझ्या आजीचा शृंगार खूप
भारी होता.

आकांशा रामदास राऊत
बी.ए. भाग — २

मैत्री

हरवलेले हे दिवस येतील का पुन्हा
जगलो आज आणि उद्या हाच दिवस जुणा
नशिबानेच एकदा पुन्हा कुठे तरी भेटू
आठवणीला एकदा एकत्र मिळून वेचू.

पण तेव्हा सर्व काही बदललेलं असेल
कोणीतरी बोलावताय म्हणून भेट लवकर सुटेल

लांबपर्यंत चालणाऱ्या गप्पागोष्टी राहणार नाही
आठवणींचा हा झरा मग त्या दिशेने वाहणार
नाही

आज सोबत आहोत वाटेल तसं जगून घ्या
जीवनभर पुरतील अश्या आठवणी जपून घ्या.

तनुजा कोठीराम शंभरकर
बी.ए. भाग — ३

जीवनाचे सार

जन्माला आला आहेस
थोडा जगून बघ
जीवनात दुःख खूप आहे
थोडं सोसून बघ
चिमूटभर दुःखाने कोसळू नकोस
दुःखाचे पहाड चढून बघ
यशाची चव चाखून बघ
अपयश येत निरखून बघ
डाव मांडणं सोपं असतं
थोडं खेळून बघ
घरटं बांधून सोपं असतं
थोडी मेहनत करून बघ
जगणं कठीण मरण सोपं असतं
दोन्हीतल्या वेदना झेलून बघ
जगणं मरणं एक कोडे असतं
जाता जाता एवढं सोडवून बघ.

दिव्या सवाईमुल
बी.ए.भाग -३

फुलपाखरू

इमारतीच्या पुढे बघा ही
सुंदर सुंदर बाग असे
नाजूक साजूक फुलपाखरू
गिरक्या घालीत येई कसे।

वाऱ्यावरती हिरवे हिरवे
गवत कोवळे छान डुले,
निळा जांभळा तांबूस पिवळा
रंग लेउनी येत फुले,

त्या रंगाचा झगा घालुनी
भिरभिरते हे फुलपाखरू,
चित्र तयाचे काढू सुंदर
पंखांमधून रंग भरू।।

शुभांगी दिनेशजी सहारे
बी.ए.भाग -३

मैत्री

मैत्री म्हणजे मैत्री असते
दूर गेलो म्हणून दुरावत नसते
आंतर पडलं म्हणून तुटत नसते
मैत्री म्हणजे मैत्री असते।।

बोललो नाही तर रुसत नसते
भेटलो नाही तर फुगत नसते
मैत्री म्हणजे मैत्री असते।।

धर्म, जात अन पंथ याहून वेगळी असते
निस्वार्थ प्रेमाची शान असते
मैत्री म्हणजे मैत्री असते।।

मनातल्या ऐका ना एका शब्दाची जाण असते
ना सांगता दुःखात अन सांगून आनंदात असते
मैत्री म्हणजे मैत्री असते।।

हिन्यापेक्षा पण कठीण असते
हृदयापासून सुरु होऊन मरेपर्यंत असते
मैत्री म्हणजे मैत्री असते।।

विद्या कवडू नागोसे
बी.ए.भाग - १

सुविचार

- गरिबी असूनही दान करतो तो खरा दानशुर.
- सदाचार हा माणसाचा सर्वात सुंदर अलंकार आहे.
- स्वतःचा अवगुण शोधणं हीच गुणांची पूर्तता.
- संताप हा अग्नीसारखा माणसाला जाळतो.
- कष्ट व सेवा यात खरा आनंद आहे.
- अनुभवासारखा दुसरा गुरु नाही.
- मरावे परी किर्तीरुपे उरावे.
- हसा खेळा पण शिष्ट पाळा.
- आळस हा माणसाचा शत्रू आहे.
- पुस्तक म्हणजे जीवनरूपी बाग आहे.
- निघून गेलेला क्षण परत कधीच आणता येत नाही.
- आयुष्यात भावनेपेक्षा कर्तव्य मोठे असते.
- क्षमा वृत्ती ठेऊन क्रोध जिंकावा.
- असत्य असे कर्ज आहे ज्यामुळे तत्काळ सुख मिळतय परंतू आयुष्यभर त्याची परतफेड करावी लागते.
- सर्वात मोठे वरदान म्हणजे खरा मित्र लाभणे.
- सर्वात आधी स्वतःच्या गुण दोषांना दूर करा कारण दगड तेव्हाच टोचतो.
- कल्पनाशक्ती ही ज्ञानापेक्षा जास्त महत्वाची आहे.
- दुःखातून येणार आनंद सुखमय असतो.
- आपण जे पेरतो तेच उगवतं.
- आपल्याशी कुणी कसेही वागू द्या परमेश्वर हिशोब बरोबर करत असतो.
- दया हा मानवाचा धर्म आहे.
- समाधान हे घराचे सुख आहे.
- परिवर्तन हे काळाचे लक्षण आहे—

पूजा परमेश्वर बाळबुधे
बी.ए. भाग — १

क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले

एक ज्योत क्रांतीची
अन पेटल्या लाखो मशाली
तलवार घेऊनि विद्येची
लढली सावित्री माऊली।

काळ असा तो होता
स्त्री अज्ञानी होती
चूल मूल आयुष्य तिचे
उबरण्या आत कहाणी होती॥

क्रांती सूर्याची साथ लाभली
सावित्रीबाईंनी अक्षरे गिरवली
प्रत्येक स्त्रीला करायचे साक्षर
खूणगाठ मग तिने बांधली॥

गोष्ट पण ती सोपी नव्हती
खाच खडग्यांची वाट होती
चिखल दगडांचे वार झेलुनी
मुलींना ती शिकवत होती॥

शिकली स्त्री अन साक्षर झाली
अज्ञानाची छाया सरली
जग उभारण्या बाहेरचे
प्रत्येक स्त्री पाहू लागली॥

ध्यास जागावेगळा होता
त्यासाठी आजीवन लढली
म्हणूनच वंदनीय आम्हाला
आमची सावित्रीमाऊली मिळाली॥

शुभांगी संपत कन्नाके
बी.ए. भाग -३

माझी माय मराठी

मी मराठी आमची माय मराठी
आम्ही सगळेच नेहेमी म्हणतो,
पण एकमेकांशी बोलतं असता
मराठीला मात्र कमी लेखतो.

भाषा सर्वच चांगल्या आहेत
त्यांचा आदर नक्की करावा,
पण इतर भाषांचा आदर करताना
माझ्या मराठीचा निरादर नसावा.

हाय, हॅलो, गुड मॉर्निंग म्हणताना
फार एज्युकेटेड वाटत,
पण शुभ सकाळ म्हणताच चेहऱ्यावर
खिजट हसू का दाटतं.

पुरे झालं आता इंग्रजीचा रुबाव
आणि पुरे तिचे अवडंबर
माझी माय मराठी करण्या श्रेष्ठ
कसा आता तरी कंबर
कसा आता तरी कंबर

अंकिता रामकृष्ण ठवकर
बी.ए. भाग -३

रात्र

कधी तरी हवी हवीशी वाटते
रात्रीची ही निरव शांतता
सारे जग थबकलेले अनं
वातावरणातील निवळ स्तब्धता ।

शांत झोपलेली वसुंधरा अनं
पांघरलेले हे निळे आकाश
मंद वाहणारा हा वारा
जणू तिला थोपटतो सावकाश ॥

पांघरलेल्या शालीवरती
चांदण्यांची नाजूक नाती
झोपलेले सारे जग आणि
घरट्याकडे परतलेले पक्षी ॥

साऱ्या जगाला थांबवून
घरी परतलेला हा दिनकर
रात्रीचे सौंदर्य खुलविण्यासाठी
आकाशात अवतरलेली हा शशिकार ॥

निकिता शहारे
बी.ए.भाग -३

शेतकरी

काळा असेल रंग त्याचा
पण रान हिरवंगार
नफा असतो कमी
अन कष्ट त्याचे फार।

त्याने पिकवलेल्या त्या सोन्याला
कुणी योग्य किंमत देत नाही,
दुःख त्याच्या जीवनातले
कुणी समजून घेत नाही।

हाल त्याचे काय सांगू
शब्द नाही ओठांत,
जगाचा तो पोशिंदा
ज्याच्या अन्न नाही पोटात।

कर्ज त्याच्या अंगावरी
पाऊस साथ देत नाही।
दुष्काळात तो खचत जातो
सरकार हात देत नाही।

आराम नाही जीवनात त्याच्या
फक्त कष्ट लिहिले गेलेत,
कर्जाच्या भरपाईत
ना जाणे किती देव मेलेत।

कर्ज माफी म्हणता तुम्ही
करत काहीच नाही
बळ लिहायला पेनामध्ये वाटतं
तुमच्यात शाहीच नाही ॥

अरे बंद करा तोंडं तुमची
काम करा घाईत
आमच्या कामाचा मोबदला मागतो
भीक मागत नाही ॥

प्रणाली दशरथ डोये
बी.ए. भाग.३

एका बापाने आपल्या मुलीसाठी व्यक्त केलेले मनोगत—

अशी कशी लेक देवा माझ्या पोटी येते
नाव सुद्धा माझं ती इथेच ठेऊन जाते
पहिला घास देवा ती माझ्याकडून खाते
माझाच हात धरून ती पहिला पाऊल टाकते।

माझ्याकडूनच ती पहिला अक्षर शिकते
तिच्यासाठी सुद्धा मी रात्र रात्र जागतो
कुशीत माझ्या झोपण्यासाठी ती गाल फुगवून बसते
मी आणलेला फ्रॉक घालून ती घरभर नाचते।

अशी कशी लेक देवा माझ्या पोटी येते
असे कसे वेगळे तिचे माझे नाते
एक दिवस अचानक ती मोठी होऊन जाते
बाबा तुम्ही दमला का? हळूच मला विचारते।

माझ्यासाठी कपडे, चप्पल, खाऊ घेऊन येते
नव्या जगातील नवीन गोष्ट मलाच ती शिकवते
तिच्या दूर जाण्याने कातर मी होतो
हळूच हसून मला ती कुशीत घेऊन बसते।

कळत नाही मला देवा असे कसे होते
कधी जागा बदलून ती माझीच आई होते
देव म्हणाला ऐक पोरी तुझे माझे नाते
विश्वासाच्या ह्या साखळीची एक कडी असते

तुझ्या दारी फुलण्यासाठी हे रोप दिले असते
सावली आणि सुगंधाशी तर तुझेच नाते असते
वाहत्या प्रवाहाला कोणी मुठीत कधी का धरते
मार्ग आहे ज्याच्या त्याच्या पुढेच जायचे असते।

तुझ्या अंगणातली धारा हि जीवनदात्री होते
आणि वाहती राहण्यासाठीच गंगा सागराला मिळते
एक तरी मुलगी असावी उमलताना बघावी
नाजूक नखरे करताना न्याहाळायला मिळावी।

एक तरी मुलगी असावी साजिरी गोजिरी
दिसावी नाना मागण्या पुरवताना तारांबळ माझी
उजवी

एक तरी मुलगी असावी मॅचिंग करताना बघावी
मनातली गुपित तिने हळूच कानात सांगावी।

एक तरी मुलगी असावी गालातल्या गालात हसावी
कधीतरी भावनेच्या भरात गळ्यात मिठी मारावी....

प्राजक्ता काकडे
बी.ए.भाग २

मृत्यू

आयुष्यात दोन मिनिट कोणी माझ्याजवळ
बसलं नाही आज सगळे माझ्याजवळ बसत आहे

काही गिफ्ट त नाही मिळाला आजपर्यंत
आज फुलाचं फुलं दिले जात आहे

त्रासलो होतो मी कोण्या एका हातासाठी
आणि आज खांद्यावर खांदे दिले जात आहे

दोन पावलं सोबत चालायला तयार नव्हते कोणी
आणि आज गर्दी करून सोबत चालत आहेत

आज समजलं कि मृत्यू किती सुंदर असतो
मी तर उगाच आयुष्य जगत जात होतो

पियुष मुंदेकर
बी.ए. भाग - ३

अश्रू

एकादा एका डोळ्यामधल्या आश्रूने
दुसऱ्याला विचारले ...
ए का रे आपण असे,
ना रंग ना रूप
नेहमीच मात्र चिडीचूप,
आनंद झाला तरी डोळ्यातून बाहेर
दुःखाच्या प्रसंगीही दुराव्याचा अहेर
कोणीच कसे थांबवत नाही आपल्याला
किनाराही सिधा नाही या पापण्याला ..
दुसऱ्यालाही जरा मग प्रश्न पडला,
खूप विचार करून मग तो बोलला ..
रंग-रूप नसला तरीही चिडीचूप
असलो जरीही,
आधार ठेवतो भावनांचा,
आदर राखतो वचनांचा,
सांत्वनाचे बोल आपणच, अंतरीही खोल
आपणच,
सुखात आपले येणे व्यक्तिपरत्व,
दुःखाच्या प्रसंगी आपलेच मात्र महत्व,
आपल्याला कोणी नाही थांबवू शकत
बंधनात नाही कोणी बांधू शकत,
उद्रेक आपल्या मनातील वेदनांचा,
नाजुक धागा वचनातील बंधनांचा-
भावबंध हृदयातील स्पंदनांचा,
स्वरबध्द इंकार तनातील स्पंदनांचा,
म्हणूनच आपले बाहेर पडणे भाग आहे,
आपल्यामुळेच आज हे जग उभे आहे.
अशीच आपली ही कहाणी-
ऐकून अश्रुंची ही वाणी
अश्रुंच्याच डोळ्यांत
हळूच आले पाणी

पुजा परमेश्वर बाळबुधे
बी.ए.भाग - १

आई

आईसारखे दैवत साऱ्या जगतावर नाही
म्हणून श्रीकाराच्या नंतर शिकणे अ,आ,ई
मुलांनो शिकणे अ, आ, ई...

तीच वाढवी व सांभाळी
ती करी सेवा तीन त्रिकाळी
देवानंतर नमवि मस्तक आईच्या पायी

कौसल्येविण राम न झाला
देवकीपोटी कृष्ण जन्मला
शिवरायाचे चरित्र घडवी माय जिजाबाई

नकोस विसरू ऋण आईचे
स्वरूप माउली पुण्याइचे
थोर पुरुष तू ठरून तिचा होई उतराई

तनुजा शंभरकर
बी.ए. भाग —१

विचार केला कवितेचा

पेन काढले वही काढली
शब्द काही सुचेना
शब्द सुचले तर
यमक काही जुळेना

विचारांची मनामध्ये
झाली सगळी धांदल
करायची होती कविता
घेऊन बसलो गोंधळ
शब्दांनी आणले डोक्यावर ताण
कविता होती लिहायची छान
लिहिता लिहिता विसरले भान
शब्दाचे ताण नव्हते ऐकत माझे कान

आठवले होते मला सुंदर वाक्य
होते त्यांचे चांगले ऐक्य
शब्द शब्द जुडूनी आले सर्व ऐक्य
शेवटी झाले कवितेचे पूर्ण वाक्य—

स्वाती चंद्रभान खेडकर
बी.ए.भाग — ३

पोराला पोर म्हणू नको

पोराला पोर म्हणू नको
नाठाळाच्या माथी आता काठी हाणू नको,
सुक्का मेला तरी चालेल
पण पोराला मात्र पोर म्हणू नकोस।

गॅस वाढली वाढू दे, कर पायपीट जा रानात
कर कतली झाडांच्या अन सरपण टाक चुलीत ,
विझव भूक पोटाची पण भाव वाढीचा विषय आता
लय ताणू नको
सुक्का मेला तरी चालेल
पण पोराला मात्र पोर म्हणू नकोस।

विकल्या कंपन्या विकू दे रोजगार गेला जाऊ दे
दगड खा, माती खा, शक्य झाला तर शेण खा,
पोटाला चीर, जिभेला छोट, पण महागाईच्या
बाता चारचौघात हाणू नको,
सुक्का मेला तरी चालेल
पण पोराला मात्र पोर म्हणू नकोस।

लोकशाही जाईल जाऊ दे, मनुस्मूर्ती येईल येऊ दे,
पोरीला शाळेतून काढ, बायकोला सती धाड
हाती झाडू घे, गाड्यत मडके बांध पण
न्यायाची आस मात्र कोणापुढे धरू नको
सुक्का मेला तरी चालेल
पण पोराला मात्र पोर म्हणू नकोस।
देश फाटला फटू दे, महाराष्ट्र लुटला लुटू दे,
आया बहिणीची इज्जत घेऊ दे,
बलात्कार्यांना मोकळा फिरू दे,
धर्माच्या नावानं सहन कर पण माई बाप
सरकार बदल चकार शब्द बोलू नको
सुक्का मेला तरी चालेल
पण पोराला मात्र पोर म्हणू नकोस।।

बाबा

बालपणी ना समजले
असे कोडे बाप पणाचे
उमगतो बाबा, जाणून
महत्व आधारस्तंभांचे।

सदैव भले चिंतणारा
खुशीत खुशी मानणारा
समर्थ व कर्तृत्ववान
घडवण्या तो झटणारा।

प्रत्येक पावलावर तो
भवितव्याचा ध्यास घेतो
आयुष्याशी या झुंजताना
खंबीरपणे साथ देतो।

आदर्श तो नीतीमूल्यांचा
कणखर अन हळवा
वेदनेचे हळवे प्रेम
त्यांच्या डोळ्यातही फुलवा बाबा।

दिव्या सिद्धार्थ सवाईमुल
बी.ए.भाग — ३

सरोज सेलोरे
बी.ए. भाग — ३

भारतीय निवडणूक एक महोत्सव

जगातील सर्वात मोठ्या लोकशाही प्रदान देशातील लोकशाहीचा उत्सव म्हणून लोकसभा निवडणुकीकडे पाहिले जाते. आणि सतराव्या लोकसभेसाठीच्या तारखा जाहीर झाल्यामुळे खऱ्या अर्थाने ह्या उत्सवाला प्रारंभ झाला आहे— इथून पुढचे अडीच महिने काश्मीर पासून कन्याकुमारीपर्यंत या उत्सवाची धूम असेल. घघ एप्रिल पासून १९मे पर्यंत सात टप्प्यांमध्ये मतदान होणार असून २३ मे रोजी मतमोजणी होऊन सत्तेवर कोण येईल याचा निर्णय होईल. सरकारच्या कार्यकाळ संपत आल्यानंतर लोकसभा निवडणुकीच्या तारखांबद्दल उत्कंठा असतेच परंतु यावेळी ती जरा जास्तच होती. त्यांची करणे हि अनेक होती. आणि त्यापैकी एक म्हणजे निवडणूक खरोखर घेतल्या जातील का याबाबतच अनेकांच्या मनात असलेली शंका पुलवामा येथील दहशतवादी हल्ल्यानंतरच्या युद्ध सदृश्य परिस्थितीमुळे हि शंका अधिक बळावली. केंद्रीय निवडणूक आयोगाने रविवारी सायंकाळी निवडणुकीच्या तारखा जाहीर करून ती निकालात काढली. आचारसंहिता लागू होण्याआधी लोकांना कामे दिसावीत म्हणून गेले आठवड्यभर केंद्रातील आणि राज्यातील सरकारनेही विविध कार्यक्रमांचा तसेच लोकानुनयी निर्णयांचा धडाका लावला गेला. निवडणूका जाहीर झाल्यामुळे तो धडाकाही थांबला आहे. देशभरात ५० कोटी मतदारांची नोंदणी झाली असून आजवरचे लोकसभा निवडणुकीतील मतदानाचे प्रमाण पाहता ६० ते ७० कोटी मतदार मतदानाच्या हक्क बजावू शकतील. एवढ्या मोठ्या संख्येने लोक सहभागी होण्याची जगभरातील हि सर्वात मोठी प्रक्रिया असावी आणि ती निवैधपणे पार पाडण्यासाठी निवडणूक आयोगाने कंबर कसली आहे. इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्राच्या संदर्भात मधल्या काळात अनेक पक्षांनी वारंवार तक्रारी केल्या आणि पुन्हा मतपत्रिकेद्वारे मतदान घेण्याची मागणी केली. परंतु निवडणूक आयोगाने प्रतिसाद दिला नाही. साहजिकच आयोगाची विश्वासहीत संशयाच्या भापेरात सापडली. मतदानयंत्राच्या विश्वसाहितेसाठी व्हीव्हीपटाचा पर्याय पूर्वीपासून होता मात्र आयोगाने त्याचा वापर कधी केला नव्हता. संपूर्ण राज्यातील चारदोन मतदार संघातील काही ठराविक केंद्रांवर व्हीव्हीपट असे आणि यांची मतमोजणी कधी व्हायची नाही. यावेळी सर्व ठिकाणी व्हीव्हीपटची मतांची मोजणी करण्याची मागणी करू शकतो— पाच वर्षासाठी निवडून द्यावयाच्या सरकारसाठी सात टप्प्यात मतदान घेऊन दोन महिने प्रक्रिया राबविली जाते आणि निकाल मात्र झटपट लावण्यासाठी अट्टाहास केला जातो. झटपट निकालाचा आग्रह ठीक असला तरी त्यासाठी मतदान प्रक्रियेची विश्वसाहिता पणाला लावण्याचे आणि पारदर्शकतेला नीलांजली देण्याचे कारण नाही.

व्हीव्हीपॅटच्या मोजणीतही आयोगाने लवचीक धोरण ठेवायला हवे. याने नागरिकांच्या लोकशाही प्रक्रियेवरील विश्वास दृढ होईल. मतदान किती टप्प्यात घ्यायचे याचे नियोजन साहजिकच कायदा राखण्याच्या दृष्टीने विचार करून घेतला जात असतो. परंतु यावेळचे एकूण टप्प्यांचे नियोजन पाहता ते खरोखर कायदा सुव्यवेवस्थेच्या दृष्टीने विचार करून केले आहे की, काही नेत्यांच्या प्रचारसभांचे वेळापत्रक नजरेस ठेऊन केले आहे अशी शंका येऊ शकते. त्यांच्या प्रमाणे जम्मू—काश्मीरमध्ये लोकसभा निवडणूक होत असताना विधानसभा निवडणूक घेतली नाही, याचमागचे तर्कशास्त्रही उमगत नाही. अर्थात संस्था कितीही बलवान असली तरी सत्याध्याऱ्यांचा अंकुश असतोच. त्यामुळे अश्या बारीकसारीक गोष्टींकडे दुर्लक्ष करावे लागणार नाही. दिड कोटी

मतदार यावेळी पहिल्यांदाच मतदान करणार असून राष्ट्रवाद ही रोजगार यांचा निर्णय त्यांना घ्यावा लागेल. सोशल मीडियाचा वापर होणारी ही दुसरी निवडणूक आहे. पहिल्या निवडणुकीत भाजपने या माध्यमाचा प्रभावी वापर केला होता आणि बाकीचे पक्ष त्यासंदर्भात बेसावध होते. मधल्या काळात इतरांनाही सोशल मीडिया संदर्भातील ज्ञानप्राप्ती करून घेतली असल्यामुळे तिथे होणारे युद्धही रंजक असेल. किंबहुना जाहीर प्रचाराची आणि राजकीय पक्षांच्या भूमिकेची दिशा ठरवण्यातही सोशल मीडिया महत्वाची भूमिका बजावत असल्यामुळे निवडणूक आयोगाची तिथेही बारीक नजर असणार आहे. निवडणूका जाहीर झाल्यावर काही ठिकाणी आदर्श आचारसंहितेचा अतिरेक होत असतो तर काही ठिकाणी रान मोकळे असते. आचारसंहितेच्या नावाखाली मुंबई—पुणे एक्सप्रेस वरील हॉटेल्स रात्री बाराला बंद करून हजारो प्रवासाची गैरसोय करण्याच्या आचारपणा केला जातो. अशा बाबींबाबत मध्यवर्ती यंत्रणेने स्पष्टता राखायला हवी. पुढील दिवसात होणार असलेले आरोप—प्रत्यारोप, दावे—प्रतिदावे आणि बाह्य सरसावून होणारी भाषणे यातून खरे—खोटे पारखून आपले मत तयार करणे ही मतदारांची मोठीच परीक्षा असली तरी भारतीय मतदार सुजाण आहे.

निशा कालिदासजी हिंगे

बी. ए. भाग —३

बाबा

प्रत्येक मुलीच्या आयुष्यातील एक सोनेरी पान जे तिच्या आयुष्यातून कोणी फाडून फेकण्याचा जरी प्रयत्न केला तरी कोणी मिटवू शकत नाही. तो म्हणजे तिचा बाबाय एक बाबा तिच्या इतका का हृदयाजवळ असतो, कारण तिला माहित असत तिच्या जन्माला येण्याने कोणाला आनंद होवो ना होवो पण त्या दिवशी तिचा बाबा जगातला सर्वात आनंदी माणूस होता. जन्म देणारी आई तर सगळ्यांनाच कळते पण ताट मानाने समाजात जगायचं कसा, हे शिकवणारा बाबा एका लेकीलाच कळतो. कारण प्रत्येक लेकीला हे माहित असत वेळेनुसार प्रत्येक नातं बदलत पण शेवटच्या स्वसापर्यंत तिचा बाबा हा फक्त तिचाच असतो. जेव्हा तिला लग्नासाठी पाहायला एखादा स्थळ घरी येत तेव्हा तिच्यापेक्षा जास्त धडधड एका बापाच्याच हृदयामध्ये असते. जेव्हा तिच लग्न ठरेल तेव्हा सगळ्यात आनंदी आणि दुखी तिचा बाबाच असतो. कारण जेव्हा तिने बोबडे बोल बोलणं पहिल्यांदा बाबा हा शब्द उच्चरला, ते बाबा तुमच्यासाठी चहा बनवू का म्हणेपर्यंतचा सुंदर प्रवास संपून त्याची लेकर इतकी मोठी कधी झाली त्यालाच नाही कळलं! ज्या लेकीला एका पारिजाताकासारखा जपला तो काळजाचा तुकडा, परक्याचे धन म्हणून कोणाच्यातरी हातात सोपवणार बाबा एक देवमाणूसच असतो.

साक्षी शंकरराव मोहोड

बी. ए. भाग— ३

सिंधुताई सापकाळ

स्त्रियांना जीवन जगणे खूप कठीण आहे. कोणतेही स्त्री असो, तिला जीवनात प्रत्येक अडचणींना सामोरे जावे लागते. आपल्या भारत देशाला अनेक समाजसुधारक स्त्रिया लाभलेल्या आहेत त्यातीलच एक उदहारण म्हणजे सिंधुताई सापकाळ. त्यांना अनाथांची आई म्हणून ओळखले जाते.

सिंधुताईचा जन्म १४ नोव्हेंबर १९४८ रोजी महाराष्ट्रातील वर्धा जिल्यात एक गरीब कुटुंबात झाला. सिंधुताईचे लग्न श्रीहरी सापकाळ यांच्याशी झाले. ते सिंधुताईपेक्षा २६ वर्षांनी मोठे होते. कुटुंबात शैक्षणिक वातावरण नसल्यानी त्यांना चौथी नंतरच शाळा सोडावी लागली. सिंधुताईचे हे लग्न फार काळ टिकले नाही. त्यांना नवऱ्याने हाकलून टाकले आणि सख्या आईने सुद्धा त्यांचाकडे पाठ फिरवली. सिंधुताई आपल्या लहान मुलीला घेऊन रेल्वे स्टेशन ला राहत आणि भीक मांगून आपले पोट भरत. त्यानंतर त्यांनी स्मशानात राहायला सुरुवात केली. त्यांनी आपल्या मुलीला सेवासदन येथे दाखल केले आणि स्वतः अनाथ मुलांची सेवा केली. त्यांनी निराधार मुलांना आधार म्हणून अनेक अनाथ आश्रमाची स्थापना केली. मुलींसाठी वसतीगृह स्थापन केले. सिंधुताईनी चिखलधरा येथे सर्वात पहिली आश्रम बांधले. त्यांना सर्वेजन माई म्हणून संबोधतात. त्यांनी आश्रय दिलेले बरेच लोकं आता प्रतिष्ठीत ठिकाणी डॉक्टर— वकील म्हणून काम करतात. त्यांना त्यांच्या कार्यासाठी सुमारे ७५ राष्ट्रीय आणि आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार मिळाले आहेत.

सिंधुताईनी कठीण परिस्थितीवर मात करून गरीब, अनाथ मुलांची सेवा केली आणि आपल्या सर्वासमोर एक आदर्श उभा केला. महिलांवर होणारे अत्याचार लक्षात घेऊन त्यांनी समाजसेवेचे कार्य हाती घेतले— अनाथांच्या त्या माई होत्या. अशा या माईचे ४ जानेवारी २०२२ रोजी हृदयविकाराच्या झटक्याने पुण्यात निधन झाले.

रुपाली गंगाधर लेकुरवारे
बी.ए. भाग— २

डॉ. ए. पी. जे. अब्दुल कलाम यांचे सुविचार

- एक चांगलं पुस्तक हजार मित्रांइतकं असतं आणि एक चांगला मित्र एका ग्रंथालयाइतका मोठा असतो. त्यामुळे आयुष्यात चांगले मित्र बनवा.
- आपण झोपेत पाहतो ते खर सपना नसतं, तर आपली झोप उडवत ते खरं स्वप्न असतं.
- यशाबद्दलची माझी निष्ठा कणखर असेल तर मला अपयशामुळे कधीच नैराश्य येणार नाही.
- समजा ज्या दिवशी आपली स्वाक्षरी ऑटोग्राफ मध्ये बदलली गेली त्या दिवशी आपण यशस्वी झालात.
- मोठी स्वप्ने पाहणारच मोठी स्वप्ने सत्यात उतरवतात.
- स्वप्न सत्यात उतरण्याअगोदर स्वप्न पाहावी लागतील.
- जर तुमचा जन्म पंखांनीशी झाला आहे तर तुम्ही रंगात का आहात त्या पंखांनी उडायला शिका.
- काळा रंग हा अशुभ समजला जातो पण प्रत्येक काळा रंगाचा फळा हा अनेक विद्यार्थ्यांचे आयुष्य उज्ज्वलतं असतो.
- कधी कधी वर्ग बुडवून मित्रांसोबत वेळ घालवणे चांगले असते कारण आज मी पळून मागे बघतो तर मला माझे मार्क मला हसवत नाही पण आठवणी हसवतात.
- विज्ञान मानवतेसाठी एक सुंदर भेट आहे आपण ते खराब करू नये.
- वाट पाहणाऱ्यांना तेवढेच मिळते जेवढे प्रयत्न करणारे सोडून देतात.
- तुम्हाला सूर्यासारखे चमकायचे असेल तर आधी सूर्यासारखे तळपण्याची तयारी ठेवा.
- यशस्वी कथा वाचू नका, त्यांनी केवळ संदेश मिळतो. अपयशाच्या कथा वाचा, त्याने यशस्वी होण्यासाठी कल्पना मिळतात.
- तुम्ही वर्तमानात तुमचे आयुष्य बदलू शकत नाही. परंतु, सवयी बदलू शकता, आणि निश्चितपणे तुमच्या सवयी तुमचं भविष्य बदलून देतील.
- सगळ्यांजवळ एकसारखे कौशल्य नसते पण त्या कौशल्याला निर्माण करण्यासाठी प्रत्येकाजवळ संधी सारखी असते.
- एखाद्याला हरवणं सोपं असतं पण हृदयाला जिंकणं कठीण असतं.
- देशातील सर्वोत्तम डोळे हे सर्वात शेवटच्या बाकावर सापडतात.
- यशस्वी होण्याची इच्छाशक्ती मजबूत असेल तर अपयश आपल्याला दबावू शकत नाही.
- निर्धार ही अशी शक्ती आहे की जी आपल्या सर्व निराशा आणि अळथळ्यातून आपल्याला पाहते. हे यशाच्या आधार असलेली आपली इच्छाशक्ती निर्माण करण्यात मदत करते.
- महान स्वप्न पाहणाऱ्यांची महान स्वप्ने नेहेमीच ओलांडली जातात.
- माउंट एवरेस्ट च्या शिखरावर जाण्यासाठी किंवा आपल्या कारकिर्दीत शिखरावर चढण्यासाठी शक्तीची आवश्यकता असते.
- संयम हा यश मिळविण्यासाठी लागणारा सर्वात महत्वाचा गुण आहे.

निशा हिंजे
बी.ए.भाग-३

बाबा आमटे

मुरलीधर देवीदास आमटे सामान्यत, लोक त्यांना बाबा आमटे या नावाने ओळखतात, बाबा हे नाव त्यांच्या आईवडिलांनेच ठेवले, हे एक भारतीय सामाजिक कार्यकर्ते होते. बाबांनी केलेले समाजसेवेचे कार्य फार मोठे आहे. विशेषतः कुष्ठरोगग्रस्तांच्या पुनर्वसन आणि सशक्तीकरणाच्या कार्यासाठी ते परिचीत होते.

समाजसेवेचा वसा बाबांनी लहानपणापासूनच घेतला होता. रविंद्रनाथ टागोर आणि महात्मा गांधी यांच्या कार्याचा आदर्श त्यांनी डोळ्यांसमोर ठेऊनच समाजसेवेचे धडे गिरवले. त्यांना पद्मविभूषण, डॉ. आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार, गाँधी पीस पुरस्कार, रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार, टेम्पल्टन पुरस्कार आणि जमनालाल बजाज पुरस्कार यासह अनेक पुरस्कार व बक्षिसे मिळाली आहेत.

पूर्ण नाव — मुरलीधर देवीदास आमटे

अन्य नाव — बाबा आमटे

जन्म — २६ डिसेंबर १९१४

जन्मस्थान — हिंगणघाट, वर्धा जिल्हा, महाराष्ट्र.

मृत्यू — ९ फेब्रुवारी २००८

निवासस्थान — आनंदवन, चंद्रपूर जिल्हा

वडिलांचे नाव — देवीदास

पत्नीचे नाव — साधनाताई आमटे

अपत्ये — प्रकाश आमटे, विलास आमटे

शिक्षण — बी. ए. एल. एल. बी.

गांधीजींनी अभय साधक असे नाव दिले

१९४२ च्या सुमारास एकदा बाबा रेल्वेने वरोड्याला चालले होते त्यावेळी रेल्वेत काही इंग्रज तरुण शिपाही एका नवविवाहतेची छेड काढत होते. त्यावेळी बाबा पुढे झाले आणि त्यांनी इंग्रज शिपायांना थांबविण्याचा प्रयत्न केला. गाडी जेव्हा वर्धा स्टेशनात थांबली तेव्हा बाबांनी ती तेथेच अडवून ठेवली. खूप लोक जमा झाले. या सैनिकांच्या तुकडीचा कमान्डींग ऑफिसर तिथे आला आणि बाबांनी सर्व प्रकार त्यांच्या कानावर घातल्यावर त्याने बाबांना चौकशी करण्याचे वचन हिदले ही घटना जेव्हा गांधीजींना समजली तेव्हा त्यांनी बाबांना अभय साधक अर्थात न्यायासाठी लढणारा निर्भय योद्धा असे नाव दिले.

बाबा आमटे यांचे कार्य, भूमिका

कार्यक्षेत्र	— सामाजिक कार्यकर्ते
मुख्य काम	— कुष्ठरुग्णांची सेवा, वन्य जीवन संरक्षण, आनंदवन
भाषा	— मराठी
पुरस्कार	— डॉ. आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार , रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार, पद्मश्री पद्मविभूषण, महाराष्ट्रभूषण
धर्म	— हिंदू
राष्ट्रीयत्व	— भारतीय

सुरुवातीचे जीवन

बाबा आमटे उर्फ मुरलीधर देवीदास आमटे या थोर कर्तृत्वान, समाजसेवक पुरुषाचा जन्म २६ डिसेंबर १९१४ रोजी हिंगणघाट, वर्धा, चंद्रपूर येथे झाला. त्यांचे वडिल देवीदास आमटे हे जिल्हा प्रशासन व महसूल वसुली विभागात काम करणारे ब्रिटीश शासकीय अधिकारी होते. आमटे हे आठ मुलांमध्ये थोरले होते. एक श्रीमंत जमीन मालकाचा मोठा मुलगा म्हणून त्यांचे बालपण सुखात गेले. त्यांना रेसर कार चालवण्याची आवड होती. म्हणून त्यांना स्पोर्ट्स कार देण्यात आली. नागपूर मधून महाविद्यालयीन शिक्षण पूर्ण केले. पुढे त्यांनी १९३४ साली बी. ए. आणि १९३६ साली एल. एल. बी. ची पदवी नागपूर विद्यापीठातून घेतली.

बाबा आमटे यांचा विवाह

त्यांच्या पत्नी साधनाताई गुळे शास्त्री यांना बाबांनी एका लग्न समारंभात वयस्कर नौकराच्या मदतीला लग्न समारंभ सोडून धावून जाताना पाहिले. बाबांना साधनाताईची मदत करण्याची वृत्ती भावली. त्यांना असे वाटले की, त्यांना आपण आपली पत्नी म्हणून निवड करावी. म्हणून त्यांनी साधनाताईच्या आईवडिलांकडे त्यांना मागणी घातली आणि त्यांच्या घरच्यांनीही लग्नाला चटकन होकार दिला व अशा रीतीने त्यांचे १९४६ साली लग्न झाले. त्यांच्या मुलांचे नाव प्रकाश आणि विकास आमटे आहेत.

बाबा आमटे आनंदवन

आमटे यांनी महाराष्ट्रात कुष्ठरोगी रुग्ण, अपंग लोक आणि समाजातील दुलीक्षित लोकांचे उपचार आणि पुनर्वसन यासाठी आश्रमाची स्थापना केली. १५ ऑगस्ट १९४९ रोजी त्यांनी आणि त्यांची पत्नी साधना आमटे यांनी आनंदवनात एक झाडाखाली कुष्ठरोग रुग्णालय सुरु केले. आनंदवन म्हणजे असंख्य मनांना उभारी देऊन त्यांना स्वतःच्या पायावर उभे करणारी सेवाभावी संस्था आहे. आनंदवन ही त्यांनी उभारलेली कुष्ठरोगीनासाठीचे घर घश्ल्लघ साली अधिकृत करण्यात आले आणि सरकारने त्यांना आनंदवनाच्या विस्तारासाठी काही भूखंडही दिला.

यानंतर २ रुग्णालय, १ विद्यापीठ, १ अनाथाश्रम, अंध आणि मुकबधीर मुलांसाठी तसेच तांत्रिकी प्रशिक्षणासाठी घ शाळा इत्यादींची स्थापना या आनंदवनात नव्याने झाली. महारोग सेवा समितीची स्थापना देखील त्यांनी दरम्यानच्या काळात केली. २००८ सालापर्यंत १७६ हेक्टर क्षेत्रात पसरलेली आनंदवन ३५०० कुष्ठरोग्यांचे घर बनले आहे.

लोकबिरादरी प्रकल्प

१९७३ मध्ये भामरागड तालुक्यातील आदिवासींच्या विकासासाठी हेमलकसा येथे बाबांनी लोकबिरादरी प्रकल्प सुरु केला. गेल्या ३५ वर्षांपासून या प्रकल्पाची जबाबदारी बाबांचे सुपुत्र डॉ. प्रकाश आमटे व स्नुषा डॉ. मंदाकिनी आमटे समर्थपणे संभाळत आहेत.

बाबा आमटे आनंदवन

आमटे यांनी महाराष्ट्रात कुष्ठरोगी रुग्ण, अपंग लोक आणि समाजातील दुलीक्षित लोकांचे उपचार आणि पूनर्वसन यासाठी आश्रमाची स्थापना केली. १५ ऑगस्ट १९४९ रोजी त्यांनी आणि त्यांची पत्नी साधना आमटे यांनी आनंदवनात एक झाडाखाली कुष्ठरोग रुग्णालय सुरु केले. आनंदवन म्हणजे असंख्या मनांना उभारी देऊन त्यांना स्वतःच्या पायावर उभे करणारी सेवाभावी संस्था आहे. आनंदवन ही त्यांनी उभारलेली कुष्ठरोगीनासाठीचे घर घश्वघ साली अधिकृत करण्यात आले आणि सरकारने त्यांना आनंदवनाच्या विस्तारासाठी काही भूखंडही दिला.

यानंतर २रुग्णालय, १विद्यापीठ, १अनाथाश्रम, अंध आणि मुकबधीर मुलांसाठी तसेच तांत्रिकी प्रशिक्षणासाठी घ शाळा इत्यादींची स्थापना या आनंदवनात नव्याने झाली. महारोग सेवा समितीची स्थापना देखील त्यांनी दरम्यानच्या काळात केली. २००८ सालाप्रर्यंत १७६ हेक्टर क्षेत्रात पसरलेली आनंदवन ३५०० कुष्ठरोग्यांचे घर बनले आहे.

लोकबिरादरी प्रकल्प

१९७३ मध्ये भामरागड तालुक्यातील आदिवासींच्या विकासासाठी हेमलकसा येथे बाबांनी लोकबिरादरी प्रकल्प सुरु केला. गेल्या ३५वर्षांपासून या प्रकल्पाची जबाबदारी बाबांचे सुपुत्र डॉ. प्रकाश आमटे व स्नुषा डॉ. मंदाकिनी आमटे समर्थपणे संभाळत आहेत.

निधन

संवेदनशील प्रखर बुद्धिमत्त धाडस प्रचंड कष्ट करण्याची शारीरिक व मानसिक तयारी कामाचा झपाव ठरवले ते साध्य करण्याची निश्चयी वृत्ती संघटन कोशल्य, व्यवस्थापन कौशल्य आणि प्रेरणासातत्य या सर्व गुणांच्या आधारे बाबांनी आपले सर्व प्रकल्प यशस्वी केले. बाबांनी केलेले समाजसेवेचे कार्य हे अतिशय भव्य स्वरूपाचे आहे. त्यांनी कुष्ठरोग्यांसाठी बांधलेले आनंदवन हे त्यांच्या मेहनतीचं मूर्तिमंत उदाहरण आहे. असे हे थोर पुरुष ९ फेब्रुवारी २००८ आनंदवनच नव्हते तर संपूर्ण भारत देशात एक थोर समाजसेवक गमावला.

आज बाबांच्या पुढच्या पिढ्याही विविध प्रकल्पांच्या माध्यमातून तेवढ्यच निष्ठेने व सातत्याने काम करित आहेत. आजही बाबांच्या आठवणी आनंदवनात आहेत. तिथल्या लोकांमध्ये ते अजूनही जिवंत आहेत. आनंदवनात वावरतांना बाबांचा सहवास जाणवतो.

पुरस्कार व गौरव

बाबांना अनेक प्रकारचे पुरस्कार देऊन त्यांच्या कर्तबगारीचा सत्कार करण्यात आला. बाबांना मिळालेल्या पुरस्काराची यादी खालीलप्रमाणे आहे—

आंतरराष्ट्रीय

१. सामाजिक सुधारणांसाठीचा डॉ. आंबेडकर आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार— १९९९
२. रॅमन मॅगसेसे पुरस्कार
३. डेमियम ददम पुरस्कार अमेरिका— १९८३
४. संयुक्त राष्ट्रे यांचा मानवी हक्क पुरस्कार— १९९८
५. आंतरराष्ट्रीय जिराफे पुरस्कार अमेरिका— १९८९
६. टेम्पल्टन बहुमान अमेरिका— १९९०
७. पर्यावरण विषयक कामासाठी संयुक्त राष्ट्रे यांचा रोल ऑफ ऑनर— १९९१
८. पर्यावरणसंबंधीचा ग्लोबल ह्व्ज पुरस्कार ४डिसेंबर २००४
९. राईट लाइव्हलीहूड अवॉर्ड स्वीडन— १९९१
१०. गुगल ने २६ डिसेंबर २०१८ रोजी बाबा आमटे यांच्यावरचे डुडल दाखवून त्यांना श्रद्धांजली वाहिली.

भारतीय

१. पद्मश्री— १९७१
२. पद्मविभूषण— १९८६
३. अपंग कल्याण पुरस्कार— १९८६
४. महाराष्ट्र सरकारचा सावित्रीबाई फुले पुरस्कार— १९९८
५. गांधी शांतता पुरस्कार— १९९९
६. महाराष्ट्र, भूषण पुरस्कार— २००४
७. मध्य प्रदेश सरकारचा इंदिरा गांधी पुरस्कार— १९८५
८. पहिला जी— डी— बिल्गा पुरस्कार— १९८६
९. महाराष्ट्र सरकारचा दलित मित्र पुरस्कार— १९७४
१०. राष्ट्रीय भूषण पुरस्कार— १९७८
११. जमनालाल बजाज पुरस्कार— १९८०
१२. एन— डी— दिवाण पुरस्कार— १९८१
१३. राजा राम मोहनराय पुरस्कार— १९८७
१४. भरतवास पुरस्कार— २००८
१५. जी.डी.बिल्गा आंतरराष्ट्रीय पुरस्कार— १९८८
१६. महाराष्ट्र सरकारचा आदिवासी सेवक पुरस्कार— १९९१
१७. कुमार गंधर्व पुरस्कार— १९८९८
१८. जस्टीस के एस हेगडे पुरस्कार, कर्नाटक— १९९८
१९. डी.लिट. नागपूर विद्यापीठ—१९८० पुणे विद्यापीठ — १९८६
२०. देशीकोत्तम (सन्माननीय डॉक्टरेट १९८८ विश्वभारती, शांतिनिकेतन, पश्चिम बंगाल

अमिषा मारोती काकडे
बी. ए. भाग — २

शिक्षणाचे महत्त्व

आपल्या सर्वांच्या जीवनात शिक्षणाचे महत्त्व खूप आहे. शिक्षण आपल्या उज्ज्वल भविष्यासाठी अत्यावश्यक आहे. शिक्षण या यंत्राचा उपयोग करून आपण आयुष्यात खूप काही मिळवू शकतो. शिक्षणाचा स्तर लोकांचा सामाजिक आणि कौटुंबिक आदर वाढतो व स्वतःची एक वेगळी ओळख निर्माण करण्यात मदत करतो. शिक्षणाचा कालावधी प्रत्येकासाठी सामाजिक व्यक्तिगत रूपाने महत्त्वपूर्ण वेळ असतो. शिक्षण मोठमोठ्या कौटुंबिक, सामाजिक आणि राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय समस्यांना हरवण्याची क्षमता प्रदान करते. म्हणूनच आजच्या युगात कोणीही जीवनातील शिक्षणाचे महत्त्व दुर्लक्षित करू शकत नाही. शिक्षण मेंदूला सकारात्मकतेकडे वळवते व नकारात्मक विचारांना दूर करते.

कोणताही व्यक्ती हा शिक्षक व समाजातील वरिष्ठ मंडळीच्या मार्गदर्शनाने जीवनात शिक्षित होतो. आपल्याला शिक्षण देणारी सर्व मंडळी आपले शुभचिंतक आहेत व ते आपल्या जीवनाला यशाकडे घेऊन जाण्यात मदत करतात. आजकाल शिक्षणाला अधिकाधिक लोकांपर्यंत पोहचविण्यासाठी अनेक सरकारी योजना चालवल्या जात आहेत. ग्रामीण क्षेत्रात लोकांना शिक्षणाचे महत्त्व समजावून दिले जात आहे. टिक्की, रेडिओ, वर्तमानपत्र इत्यादी प्रसारमाध्यमांद्वारे जाहिरात दाखवून शिक्षणाबद्दल जागरूकता निर्माण केली जात आहे.

आधीच्या काळात शिक्षण प्रणाली खूप महाग होती. गरीब लोक जास्तीत जास्त बारावीपर्यंतचे शिक्षण प्राप्त करू शकत होते. जातिव्यवस्थेमुळे हळव्या जातीच्या लोकांना शिक्षणाचा अधिकार नव्हता. परंतु अनेक समाजसेवक व विचारवंतांनी समाजात परिवर्तन घडवून आणण्याचे कार्य केले या कार्यात शासनाने देखील मदत केली. गरीब, आदिवासी व दलित वर्गातील लोकांना आरक्षणांद्वारे शिक्षणात मदत मिळाली.

शिक्षण हे आपल्या सर्वांच्या उज्ज्वल भविष्यासाठी आवश्यक आहे. आधुनिक प्रणाली आजच्या युगात शिक्षणात महत्त्वाची भूमिका बजावत आहे. मोफत प्राथमिक शिक्षण सर्वांना दिले जात आहे. ज्यामुळे कमी पैसे असतानाही विद्यार्थी आपले शिक्षण पूर्ण करू शकतो. याशिवाय गरीब व हुशार विद्यार्थ्यांना शासनाकडून मासिक व वार्षिक स्कॉलरशिप देखील देण्यात येते.

शिक्षण, व्यक्तिला जीवनात एक चांगला डॉक्टर, इंजिनियर, पायलट, शिक्षक इत्यादी बनविण्यात सहाय्य करते. म्हणून आजच्या युगात जे काही थोडे फार लोक शिक्षणापासून वंचित राहिले असतील त्यांना शिक्षित करायला हवे व शिक्षणाचे महत्त्व प्रत्येकाला समजावून घ्यायला हवे.

दिव्या सिद्धार्थ सवाईमुल

बी.ए. भाग — ३

किरण बेदी

भारतीय पोलीस सेवेतील सर्वोच्च अधिकारी म्हणून काम करणाऱ्या किरण बेदी या पहिल्या अधिकारी आहेत. एक उत्तम पोलीस अधिकारी म्हणून त्यांना प्रसिद्धी मिळाली. गुन्हेगारांना सुधारण्यासाठी त्यांनी सृजनात्मक तंत्रे विकसित केली. तुरुंगातील कैद्यांमध्ये सुधारणा करणे असो किंवा रस्त्यावरील कायदेव्यवस्था असो, तसेच प्रशिक्षण संस्थांमधील प्रणाली असो, किरण बेदी यांनी त्या सर्वांच्या बाबतीचं सकारात्मक प्रयत्न केले. आपल्या जीवनात त्यांनी अनेक आव्हानांना तोंड दिले. येस मॅडम सर हि त्यांच्या जीवनावरील डॉक्युमेंटरी फिल्म ५ सप्टेंबर २००८ साली टोरोंटो येथील इंटरनॅशनल फिल्म मोहत्सवात प्रदर्शित झाली. त्यांना त्यांच्या जीवनात अनेक पुरस्कार व पारितोषिके प्राप्त झाली. आय डेयर हे त्यांचे पुस्तक खूप लोकप्रिय झाले. एक महिला पोलीस अधिकाराच्या रूपात किरण बेदी यांनी अनेक पदे भूषविली उदा. पोलीस महानिरीक्षक (कारागृह, नवी दिल्ली सह पोलीस आयुक्त दिल्ली, उपपोलीस महानिरीक्षक सीमा, मिझोराम) डॉ किरण बेदी या संयुक्त राष्ट्र संघाच्या सिव्हिलिअन पोलीस सल्लागार या महत्वाच्या आणि प्रतिष्ठेच्या पदावर सन्मानाने नियुक्त झालेल्या आहेत. १९९४ साली त्यांना उत्तम सरकारी सेवेसाठी शॅरमन मॅगसेसे पुरस्कार मिळाला. हा पुरस्कार मिळालेल्या पहिल्या पोलीस अधिकारी आहेत कारागृहातील कैद्यांमध्ये त्यांनी योग आणि ज्ञान हे कार्यक्रम राबविले. तसेच नशा आणणाऱ्या व्यसनापासून गुन्हेगारांना मुक्त करण्याचा प्रयत्न त्यांनी केला. अश्या सर्व दारुग्रस्त व्यसनाधीन लोकांचे सामुदायिक रोग निवारण करण्याचा कृतिशील कार्यक्रम त्यांनी आखला. त्यासाठी १९८७ मध्ये 'नवज्योती' नावाच्या एका संस्थेचा पाया घातला. आजपर्यंत १२००० व्यसनाधीन लोकांवर ह्या संस्थेमार्फत उपचार झाले आहेत. १९९४ मध्ये त्यांनी स्थापना केलेल्या इंडियन व्हिजन फाऊंडेशन संस्थेमार्फत कैद्यांच्या मुलांना शालेय शिक्षणाची सुविधा त्यांनी उपलब्ध करून दिली. रस्त्यावरून नुसतेच फिरणाऱ्या मुलांसाठी त्यांनी गल्लीत शाळा, ग्रामीण समुदायासाठी ग्रामीण योजना, मागासवर्गीय व अपंग व्यक्तींसाठी त्यांनी अनेक प्रकल्प राबविले. ९ जुन १९४९ साली पंजाब मधील अमृतसर येथे त्यांचा जन्म झाला. प्रकाशलाल पेशवारीया आणि प्रेमलता यांची ही दुसरी मुलगी— त्यांचे शालेय शिक्षण अमृतसरला झाले.

त्यांना बालपणापासून टेनिसची आवड होती. कॉलेजात त्यांचा सहभाग होता. अमृतसर येथील शासकीय महाविद्यालयातून त्यांनी आपले शिक्षण पूर्ण करून बी. ए. ची पदवी इंग्रजी घेतली. त्यांनी चंदीगडच्या पंजाब विद्यापीठातून समाजशास्त्र या विषयात एम. ए. केले नंतर त्यांनी दिल्ली विद्यापीठातून एल. एल. बी. व पीएच. डी. पूर्ण केले. यशस्वी होण्यासाठी परिश्रमांची गरज असते. कठोर परिश्रमानेच मनुष्य यश प्राप्त करू शकतो. आपल्या देशातील अनेक थोर लोकांनी आपल्या मेहनतीने आणि चिकाटीने उज्ज्वल यश मिळविले. आज आपली तरुण पिढी मात्र कमी काष्ठात भरपूर यश मिळविण्याची स्वप्ने पाहत असते. झटपट यश मिळवण्याचे मार्ग शोधायची प्रवृत्ती आजकाल मोठ्या प्रमाणावर फैलावत आहे. आपला

भारतीय समाज पिढ्यनपिढ्या स्त्रियांच्या शिक्षणाच्या विरोधात उभा राहिला आहे आणि पुढेही स्त्री-शिक्षण खेड्यापाड्यातून विरोध होताच राहिल, अशी लक्षणे दिसत आहेत. पण आईवडिलांनी आपल्या मुलींच्या शिक्षणाची आणि सर्वांगीण विकासासाठी डोळे उघडे ठेऊन सज्ज राहायला हवे. त्यांना शिकू दिले पाहिजे. त्यांना आर्थिक स्वावलंबन येईल असे पहिले पाहिजे. कुणी विरोध केला तर ठामपणे मुलींच्या पाठीशी उभे राहिले पाहिजे तरच त्यांच्या मुलींचे भविष्य हे सुरक्षित व आनंदी राहिल. रचनात्मक विचाराबद्दलही त्यात काही सांगितले जात नाही तर आपले शिक्षण हे फक्त नौकरीसाठी योग्य बनविते ज्यात आपल्याला काही पैसे मिळतातच. प्रत्येक कामाचा काही उद्देश असतो आणि पैसे मिळवणे हे त्याचे अंग आहे हे शिक्षणाद्वारे शिकविले जात नाही, म्हणून समाजाच्या गरजा काय आहेत हे ओळखून त्या पूर्ण झाल्या पाहिजेत, त्यासाठी आजच्या तरुण पिढीने संतुलित जीवन जगले पाहिजे. भारतीय पोलीस सेवेतील अधिकारी म्हणून काम केलेल्या किरण बेदींचे तरुणांना दिलेले स्फूर्तिदायक विचार हे सध्याच्या पिढीला नवी दिशा देणारे ठरतील आणि त्यांच्या जीवनात निश्चितच परिवर्तन होईल.

तरुणांजवळ दोन गोष्टी आहेत आरोग्य आणि वेळ याचा सुंदर उपयोग करा, तुम्ही तुमचे जीवन पहिल्या २० ते २२ वर्षातच घडवा म्हणजे तुम्ही तुमच्या जीवनाचे राजे.

पौर्णिमा रंधई
बी.कॉम. भाग —१

निर्धार वार्षिकांक

इंग्रजी विभाग

२०२३-२४

विद्यार्थी संपादक

कु. साक्षी मोहोड

मार्गदर्शक

प्रा. सोमेश्वर वासेकर

Life Is Better

Life is better when you smile,
 Life is better when you make happy
 other,
 Life is better when you try,
 Life is better when you are singing,
 Life is better when you alone sometimes,
 Life is better when you prove yourself.

Life is better when you have a friend but
 a true friend,
 Life is better when you achieve
 something,
 Life is better when you succeed,
 Life is better when you understand
 yourself.....

Miss Saroj Madhukar Selore

B. A. 1st Year

Science

In our day-to-day Life,
 From morning to the night,
 We used science in our Life.

Everything works because of science
 By the law of gravity, we walk on ground.
 science is the one of spectacles
 From we can see many things or understand
 it.

Nuclear weapons or any electrical
 equipments were made by science
 Or any other chemicals we used in our Life.
 Science is very interesting that
 we can study in our Life.

Miss Priya. J. Dewalkar

B.Sc. 1st Sem.

Poem Cell

In our bodies, tiny cells reside, Building blocks
 where life does abide, Each one with a role to play,
 Keeping us alive in every way.

Some are like factories, working hard, Producing
 energy, never caught of guard. Others defend.
 like Soldiers in a fight, Shielding us from harm
 with all their might.

Cells come together, forming tissues and more.
 Creating to wonders we couldn't ignore. In every
 breath we take, in every beat of our heart,
 Cells play their part, a vital, essential part.

Mr. Prizam Madhukar Mandape

B.Sc. 1st Year

Computer

Ridiculous redundancies
Here and there and there
So, I see them all the time
They're spawning everywhere.

One in a pc, one in a tv
One is inside my watch
The remote and the phone
One hides all alone
Inside and out as they march

Sometimes there is more
And sometimes there is less
But all are computing their fate

Of whisking away
As we use them to play
Their job is to calculate.

Miss Saloni Raut

B.Sc. 1st Year

SINCERITY

Sincerity lies between honesty
Success, use it honestly to be
Successful

Sincerity is the shadow of evening,
which strengthens with the setting
Sun of Life.

Success is never permanent, failure is
never final. So never stop, try sincerely
until victory makes a history.

Birth is "START OF LIFE"
Beauty is "ART OF LIFE"
Love is "PART OF LIFE"
Death is "LAST OF LIFE" but
Sincerely is "HEART OF LIFE"
in Success

Sincerity is the weapon to achieve our
goal, so be sincere always.

An investment is sincerity pays the
best interest for whole life.

Sincerity is first step to reach at goal.
Our sincerity towards our work will
Always help us.

Miss Samiksha B. Rohankar
B.A 1st Year

Our World

The Grass is Green,
The Sky is blue,
The Moon is white,
The clouds are too,
The Sun is yellow,
The trees are brown,
The leaves are Red,
When falling down,
The Sunset is orange,
The air is clear,
What a Colourful world
We have right here!
The Earth is ours to enjoy
For every little girl and boy.
But we must always be aware
That all its beauty we must Share.

Miss Aishwarya S. Sahare
B.A. 2nd Year

Subject Secrets

The way I say,
The way I write,
I am right,
It's ENGLISH

The past we learn,
The present we do,
The subject of Mystery,
It's HISTORY

What we See,
Oceans and Sea.
the Topography,
It's GEOGRAPHY

Physics, Chemistry and Biology
The interesting on once,
Full of Intelligence,
It's SCIENCE

The numbers of fun,
with everyone
The one who gives and one who get
It's MATHS!!!

-Miss Trushnali Ramteke
B.Sc.1st Year (CBZ)

Men Got An Emotions Too

Boys don't cry,
They just smile
Is a blatant lie
That ruins life.

Men, a majority of them,
Have ground up to listen,
And follow what causes mayhem,
To not show emotions and pretend.

Everything's alright and fine,
Nothing can break us,
It's a façade and hazardous
Standard to align
And walk with us, it's tough.

Is it really called to men up, or is
It okay to let its go,
Let go of the pain that we hold,
Let go of the screams that we conceal
Within the chambers of heart
That won't heal.

The flame that burn, never
Showing scars,
Always presenting to be strong,
But always falling apart,
Humans are born to express, not
Supress,
That's the difference no one
Wants to learn I guess.

It's a mess when expectations
are too high
For us to even reach the sky, and
Still fell to abide,
Or even show that the act is
Perfectly on,
Ironically, what's being shown as
All right, is what is all wrong.

Responsibilities, rules, restrict
From opening freely,
Expectations, lessons taught are
What destroying us completely,
So far a change, today in the name,
Of everyone that wants to be free,
This poem verses out and
Reaches for you to be,
You as you and not what is
Expect
Put down the shield, it's alright,
Be well.

Invest time in yourself, change
The names that don't ingest
Follow your gut, and vomit out
The mess,
Freedom is an illusion, if it's a
Crime to be yourself,
It doesn't matter, become that
Criminal, and change for the
Best!

Miss Namarata Baghel

B.A. 2nd Year

WHAT IS EDUCATION.....

1. Education is an ornament prosperity and a refuge in adversity.
2. Education is the ability to listen to almost anything without losing the temper of your self-confidence.
3. Education makes people easy to lend, but difficult to drive; easy to govern, but impossible to enslave.
4. The aim of education is not only to be specialist but the man of vision who can humanize our new life integrating emotional demands with our new knowledge.
5. Education is transmission.
6. Education is the development of personality.
7. Education is chief defence of a nation.
8. Too much and too little of education hinders the mind.
9. The primary purpose of education is not to teach you to earn your bread but to make every mouth sweeter.

Miss Sakshi Tidgomare
B.Sc. 1st Year

Life...

Life is so strange
Nothing stays the same
Everything changes
But who to blame?
Life is game
Where you have to lose
Before you can gain
to win you have to face
the fearful rain
No one decide they all
He states and who knows the far
the closest people you need go way
when you need the most
you find them lost
day after day, days go by
People are burn and other die
year after year no one
nothing is clear
Today you walk and talk
Tomorrow you lay in your grave
and Nothing it gone
The Money that you save
and No Use for your gold
When it won't be sold
you have to be strong
stop doing wrong
and never lie
be ready for your last
GOOD BYE.

Miss Daraksha Baig
B.Sc. 1st Year

Aryabhata -the great Indian Mathematician

Aryabhata was the first of the major mathematician - astronomers from the classical age of Indian Mathematics and India astronomy. His work includes the Aryabhata, (when he was 23 year old) and the Aryasiddhant.

Aryabhata was particularly popular in south India, where numerous mathematicians over the ensuing on millerinium wrote commentaries. The work was written in verse couplets and deals with mathematics and astronomy. Aryabhata's 108 since the text has 108 verses. The writings are in the form of sufra, which is a collection of aphorisms, short statements or scientific principles. The 'Ganitpada' is the second 'pada' or chapter. 'Ganita' signifies computations in Sanskrit. It comprises 33 poems, all of which are about mathematics, mensuration, simple, quadratic, and indeterminate equations; as well as arithmetic andgeometric equations.

The third 'Pada' is the 'Kalakriya' pada which consists of 25 verses that falls the days, weeks, and months using different units of time,and the four the chapter, 'Golapada' has so verses Aryabhata goes into the causes of days and nights, the rise of zodiac signs, eclipses, the celestial equator nodes, and the structure of the globe in this chapter.

Mathematical Discoveries

Aryabhata extensively describes Indian Mathematical Literature, investigating the Vedic method of solving mathematical problems, a technique that has endured to the present day. Algebra, arithmetic, plane trigonometry and spherical frigonometry were covered in detail. He adhered to the 'Sanskrutik' tradition or method of computation that was prominent throughout the Vedic period. Aryabhata earned the title 'Father' of Algebra due to his remarkable comprehension and explanation of planetary systems using algebra. Aryabhata successfully calculated Pi's value to two decimal places 3.14. He also employed efficient and was well aware of the use of zero in such a situation. He used the Sanskrutik tradition, primarily denoted by letters and alphabets, in contrast to Brahmi numbers. The great Indian mathematician Aryabhata calculated the value of π is 3.1416.

The motion of the solar system

Aryabhata proposed that the world revolves on its axis once a day. And the relative moment of the stars is caused by the earth's motions. He specifies the number of earth rotations in a yuga in the opening chapter of his work, Aryabhatiyam. Aryabhata developed a geometrical model of the solar system to explain this occurrence, wherein the Moon and the Sun moved on epicycles, circles moving atop one another. In this model, he guided the motion of the planets using two epicycles. The little one moved slowly, but the larger one moved swiftly.

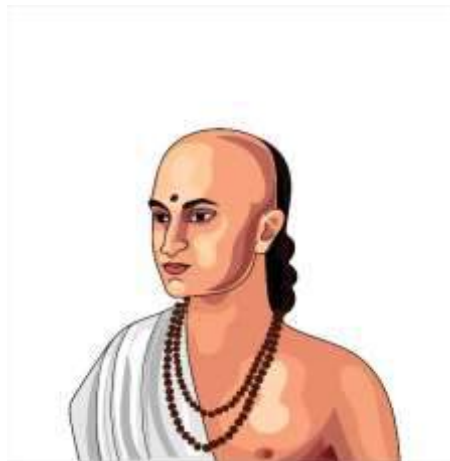
Importance of Mathematics in Daily life

- Mathematics is a deliberate utilization of issue.
- Information on math help you make better choices throughout everyday life which helps make life simpler.
- The financial area is identified with maths; thus even the clients should be acquainted with it.

Maths Interesting and Amazing Fact

- Mathematics an anagram of me asthmatic.
- The number 5 is pronounced as 'Ha' in that language, 555 is also used by some as slang for 'Hahaha'.
- zero (0) is the only number which cannot be represented by Roman numerals.
- The name 'zero' derives from the Arabic word sifr which also gave us the English word 'Cipher' meaning a secret way of writing.
- Do you know the magic of no. nine (9)? Multiply any number with nine (9) and then.
- Mathematics is a tool subject.
- ❖ Mathematics is a science of precision and accuracy.

Miss Demeshwari Vilas Lanjewar
B. Sc. 1st Year (PCM)

Saint Gadge Baba Biography and Life History of Gadge Maharaj

Debuji Zingraji Janorkar (23 February 1876 - 20 December 1956) popularly known as Sant Gadge Maharaj or Gadge Baba, was a Sainly Social reformer, a wondering mendicant who held weekly festivals with the help of his disciples across Maharashtra.

Most of the lower class people in villages were uneducated and poor. They worshipped Khsudra gods like Marai and Shilala Devi. Lambs, hens were sacrificed to keep the Gods happy to cure a disease for a good crop.

Debuji was born in such society. Through uneducated the fought against animal sacrifice and untouchability. He taught the importance of cleanliness and hygiene through practice. He built numerous dharmashalas, Gorakshan Centers food donation Centers for handicapped and old people all over Maharashtra.

Debuji was the only child of Zingraji and Sakhubai. After the death of Zingraji he and his mother went to live with his Maternal uncle. Within years, he became an excellent farmer, herd man, singer and swimmer. He was married to Kuntabai and had four children. A lover of animal, he opposed animals sacrifice since childhood. Even when his friends, relatives and the people of his caste forced him to sacrifice and animals, he preferred to face their anger rather than kill the animals.

Debuji was a very courageous man. Once a Saukar came with the guards to take hold of Debuji' s farm. Despite the fear expressed by his family and the villagers, he single handedly fought with them all.

Fed up with the material world. one day he left his home. He kept wondering from village to village. He worked for clearing villages. He also started building Ghats on the river Purna. Slowly people started joining him in his cleaning activity. He preached the villagers the importance of hygiene. He found many followers. Among them were people like Dr. B.R. Ambedkar, Acharya Atre.

Realizing the plight of Harijans, he built a dharmashala for them in Pandharpur, Nashik, Pune, Alandi and Dehu. To stop the slaughter of cows, he built a Gorakshan centre in Vidarbha. He started foods donation Centers for the handicapped and poor. He built homes for the old who had no place to go. He also worked for the upliftment of the people suffering from leprosy.

Miss Apeksha Bole

B.A 1st year

Write Up

Sometimes you are the culprit and sometimes you are the victim in different phases of life, we are both the victim and the culprit. We are not “good” every time. We all do mistakes in our life. We break and then mind again. It’s all “you”, who has got the power to be “you” again.

People will tag your name sometime as the “culprits” even if you have not done something wrong. But for them you are the culprit. You have done bad to them. You were the villain of their life. And they are not wrong as their experience with your company was that bad of you. They made an image of you in their mind, that you must be like this and they have understood you to be good earlier which was wrong according to them. It’s their thought and you cannot change that. But you need to keep believing in yourself that you are the best. Sometimes the wind is against you, and you literally cannot sail to the shore that simply doesn’t make you a “villain” and the know to you only.

And with the destiny against you people and things make you a culprit. And we all accept it even if we have not done that. That’s life swallowing poison to save the world.

Don’t burden your heart so much. It’s really soft and kind what’s done is done, what people say, let them say, what happens, happened. Let it be there. Don’t pick broken things, it will hurt you. Just sit down and process everything claimed down. This life will end soon before you can even realise. So, enjoy and embrace the journey with its entire positive and negative. You accept what life throws at you. Because you are a “hero” not a villain in front of your own eyes.

Everything is destined. We are just part of the journey. Going through ups and downs. Sometimes we fall, sometimes we rise. These will go on until we meet the destiny “death”. Let things sink done and respect life.....

Miss Namarata Baghel
B.A. 2nd Year

POLLUTION

Pollution is the introduction of harmful materials into the environment. These harmful materials are called pollutants. Pollutants can be natural, such as volcanic ash. They can also be created by human activity, such as trash or run off produced by factories. Pollutants damage the quality of air, water and land.

Many things that are useful to people produce pollution, cars spew pollutants from their exhaust pipes. Burning coal to create electricity pollutants. The air industries and homes generate garbage and sewage that can pollute the land and water. Pesticides- chemical poisons used to kill weeds and insects - seep into waterways and harm wildlife.

All living things-from one-celled microbes to blue whales- depend on Earth's Supply of air and water. When these resources are polluted, all forms of Life are threatened.

Pollution is global problem. Although urban areas are usually more pollution than the Countryside, pollution can spread to remote places where no people live. For example, pesticides and others chemicals have been found in the Antarctic ice sheet.

Air Pollution, sometimes air pollution is visible. A person can see dark smoke pour from the exhaust pipes of large trucks or factories. More often, however, air pollution is invisible.

Polluted air can be dangerous, even if the pollutants are invisible. It can make people's eyes burn and make them have difficulty in breathing. It can also increase the risk of lung cancer.

Sometimes, air pollutions kills quickly. In 1984, an accident at a pesticide plant in Bhopal, India, released a deadly gas into the air. At least 8000 people died within days, hundreds of thousands more were permanently injured.

Natural disaster can also cause air pollution to increased quickly. When Volcanos erupt, they eject volcanic ash and gases into the atmosphere. Volcanic ash can discolour the sky for months. After the eruption of the Indonesian Volcano of Krakatoa in 1883, ash darkened the sky around the world. The dimmer sky caused fewer crops to be harvested as far away as Europe and North America. For years, meteorologists tracked what was known as the "equatorial smoke stream".

Reducing Pollution, around the world, people and governments are making efforts. to combat pollution. Recycling, for instance, is becoming more common. In recycling. trash is processed so its useful materials can be used again. Glass, aluminium cans, and many types of plastic can be melted and reused. Paper can be broken down and turned into new paper.

Recycling Reduces the amounts of garbage that ends up in lands fill, incinerators, and waterways. Austria and Switzerland has the highest recycling rates. These nations recycle between 50 % and 60 % percent of their garbage. The United States recycles about 30 % percent of its garbage.

Governments can combat pollution by passing laws that limit the amount and types of chemicals factories and agribusinesses are allowed to use. The smoke from coal-burning power plants can be filtered. People and business that illegally dump pollutants into the land, water. and air can be fined for millions of dollars. Some government programs, such as the Super- Fund program in the United States, can force pollutants to clean up the sites they polluted.

Miss Aishwarya S. Sahare
B.A. 2nd Year

ELECTIONS

Election is the process through which people can express their political opinion. They express this opinion by public voting to choose a political leader. Furthermore, this political leader would have authority and responsibility most.

First of all suffrage is an important part of election most noteworthy suffrage refuses to the right to vote in elections. The invention of who may vote is certainly an important issue the electorate prohibit individuals and the age of majority from voting for example in is drainable at the age of 18 years, the nomination of candidate is also an important characteristic of elections this means to officially suggest someone for election nomination for election to do a public office. Furthermore, endorsement or testimonials are public statements to supports.

One Person, One Vote, One Value

Election is the process through which people can express their political opinion. They express this opinion by public voting to choose a political lessen. This political leader would have authority. Election is a formal group decision making the process and the selected political leader would held public office. The election is certainly a ritual opinion of democracy this is because; Election that the government is of the people, by the people and for the people. Another essential characteristics of election is electoral system.

Election helps and keeps the process of political leaders in check. The party's leaders official cannot do any wrong doing to the public due to the losing election.

Miss Sakshi Shankar Mohod
B.A . 3rd Year

Chhatrapati Shivaji Maharaj

प्रतिपचंद्रलेखेतवर्धिष्णूरतीश्वंदिता ॥

शाहसुनोःशिवसैपामुद्राभद्रायराजते ॥

Chatrapati Shivaji Maharaj, who was gifted with utmost aptitude and a Plain visualization, alone challenged the injustice. He also possessed a stimulating and attractive character which instinctively brought him respect and devotion. Chatrapati Shivaji Maharaj was the well-known Maratha king who possessed the greatest valor to endure against the immense oven of Mughal rule. Mother's wisdom, father's effort and a dignity in the mother country instilled in the young Shivaji his initial accomplishment as a talented soldier and leader. Chatrapati Shivaji Maharaj is distinguished for his bravery to comfort the grand Mughal empire at the time ruled by Aurangzeb. Aurangzeb efforts to seize nearly all the forts and territories did not bring him much success owing to Shivaji intellectual leadership character and revolutionary strategy. Shivaji's most important burst through came with battle of Pratapgarh in opposition to Afzal khan, the general of the sultanate of Bijapur. His victory over this battle made him a hero of the Maratha's at once. He was a successful at this battle by way of absolute planning, pace and outstanding leadership. This victory was followed by various other encounter against the sultanate at Bijapur. Maharashtra was full of grief, vulnerability, pain and disgrace under the domination of the Muslims Raj. It was Shivaji who made his people aware of the Muslim domination, suffering and ill-treatment upon their mother country. He made his people realized and to take revenge against the wrong. His name is matched up to famous rules Napoleon, Julius Caesar and the Swedish king Gustavus Adolphus. Shivaji was a king who was impartial and sympathetic and exhibited acceptance for all communities and languages. He was brought up to Poona under the supervision of this mother and Brahmin Dadaji Kond Dev who made an expert soldier and an efficient administrator. His administrative was largely influenced by Decan administrative practices. He appointed eight ministers who were called 'Ashta Pradhan' who artists him in the administrative controls of affairs. In the coronation of Shivaji Maharaj. In AD 1674, Shivaji declared himself as an independent and ruler of the Maratha kingdom and was crowed as Chhatrapati at Raigarh. His coronation symbolises the rise of people who challenges the legacy of the Mughal's empire. This coronation gave him a legitimate right to collect land revenue from the people.

“The Whole World
Respects Those Who
Bend Before Dharma,
Truth Excellence and
God!”

Miss Sonali V. Biloriya
B.A 1st Year

परीक्षा समिती अहवाल - २०२३-२४

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर अंतर्गत मा. प्राचार्यांच्या निर्देशानुसार महाविद्यालयात अस्तित्वात असलेल्या परीक्षा समितीच्या वतीने ॲकेडेमीक कॅलेंडरनुसार सत्र २०२३-२४ या शैक्षणिक सत्रात विद्यार्थ्यांच्या गुणात्मक वाढीच्या दृष्टिने विविध परीक्षा घेण्यात आल्या. विद्यार्थ्यांचा सर्वांगीण विकास व्हावा, विद्यार्थ्यांचे भावी जीवन प्रामुख्याने शैक्षणिक प्रगतीवरच अवलंबून असते. या उद्देशाने आजच्या महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांचे मुल्यांकन परीक्षेच्या माध्यमातून केले जाते. ह्याच प्रयत्नांचा एक भाग म्हणून महाविद्यालयात वेगवेगळ्या परीक्षेचे आयोजन करण्यात आले. त्याचा उद्देश व आढावा पुढीलप्रमाणे-

- १) शैक्षणिक सत्र २०२३-२०२४ मध्ये महाविद्यालयातील परीक्षा समितीच्या वतीने सत्राच्या सुरुवातीला प्रथम सत्राच्या विद्यार्थ्यांसाठी ब्रीज कोर्स घेण्यात आला.
- २) ब्रीज कोर्सवर आधारित २५ प्रश्नांची ५० गुणांची परीक्षा घेण्यात आली. त्यानंतर विद्यार्थ्यांचे पेपर तपासण्यात येऊन स्लो लर्नर (कमकुवत विद्यार्थी) व ॲडव्हॉस लर्नर विद्यार्थी काढण्यात आले. स्लो लर्नर विद्यार्थ्यांना पुन्हा मार्गदर्शन करून शिकविण्यात आले व त्यांची पुन्हा परीक्षा घेण्यात आली.
- ३) सत्रात समितीतर्फे कला, वाणिज्य व विज्ञान शाखेत दोन घटक चाचण्या (२० गुण) घेण्यात आल्या.
- ४) सत्रात महाविद्यालयात विद्यापीठ स्तरावर विद्यापीठ परीक्षेआधी सत्रपध्दतीनुसार सराव परीक्षा (Model Exam.) ८० व ६० गुणांची घेण्यात आली.
- ५) पदवी स्तरावर प्राध्यापकांनी विद्यार्थ्यांच्या बौद्धिकतेला व परीक्षेतील गुणांच्या वाढीला चालना देण्यासाठी विषयावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची जाणीव वर्गात विद्यार्थ्यांना करून दिली.
- ६) घटक चाचणी व अकस्मात चाचणीच्या निमित्ताने विद्यार्थ्यांना सतत अभ्यासाला प्रेरित करून विद्यापीठ परीक्षेत विचारल्या जाणाऱ्या प्रश्नांची वर्गात ओळख करून देण्यात आली.
- ७) विद्यार्थ्यांच्या उत्तरपत्रिका तपासणे, उत्तरपत्रिका तपासणी अंती विद्यार्थी कुठे चुका करतात हे लक्षात आणून देण्यात आले. कमकुवत विद्यार्थ्यांना वेगळे मार्गदर्शन करण्यात आले.
- ८) विद्यापीठ परीक्षेत अधिक चांगले गुण मिळविण्यासाठी योग्य उत्तरे कशी लिहावीत ह्याबाबत परीक्षेपश्चात विषयाच्या प्राध्यापकांकडून मार्गदर्शन करण्यात आले.
- ९) विद्यार्थ्यांना स्वयं अध्ययनास प्रेरित करून इतर स्पर्धात्मक परीक्षेची माहिती देऊन विविध स्पर्धात्मक परीक्षेत विचारल्या जाणाऱ्या प्रश्नांची ओळख विद्यार्थ्यांना करून देण्यात आली.
- १०) विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ परीक्षेतील प्रश्नपत्रिकेच्या स्वरूपाची माहिती देऊन त्यावर आधारित दिर्घोत्तरी प्रश्नांची उत्तरे लिहण्यासाठी गृहकार्य देण्यात आले. त्याचा लाभ विद्यार्थ्यांना मिळाला.
- ११) विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ परीक्षेच्या दृष्टीकोणातून वर्गात शिकविलेल्या भागावर विद्यार्थ्यांचे परीक्षेपूर्वी विषयानुसार सेमिनार घेण्यात आले.

सत्र २०२३-२४ मध्ये महाविद्यालयात सत्रनिहाय घेण्यात आलेल्या परीक्षेचा आराखडा:-

Sr-No-	Notice Issue	Examination	Date	Faculty
		First Session - 2023-24		
1.	20/10/2023	First Unit Test	25/10/2023 to 31/10/2023	Arts, Comm. & Science
2.	06/11/2023	Model Examination	Online/Offline	5 th Sem.
3.	23/11/2022	Model Examination	01/12/2023 to 08/12/2023	B.A., B.Com.1st , 3rd Sem.
4.	28/10/2023	Model Examination	03/11/2023 to 12/11/2023	B.Sc..1 st & 3 rd Sem.
		Second Session - 2023-24		
4	16/03/2024	First Unit Test	20/3/2024 to 28/3/2024	Arts, Comm. Science .(2,4.& 6 th Sem.)
5	16/04/2024	Model Examination	26/4/2024 to 04/04/2024	Arts, Comm. Science -2,4.& 6 th Sem.

डॉ. मधुकर नंदनवार
परीक्षा समिती सचिव

**ANNUAL BRIEF REPORT OF
'STUDENTS' GUIDANCE AND PLACEMENT CELL' FOR THE AY
2023-24**

Member Secretary: Associate Prof. Dr. R.K. Quraishi

=====

1) Under the aegis of IQAC, 'Students' Development Cell' of our College organized a Workshop in collaboration with 'Student Development Department, Rashtrasnat Tukadoji Maharaj Nagpur University (RTMNU), Nagpur', on 12 January 2024. The purpose of the Workshop was to inform the students about various welfare schemes run by RTMNU for their benefit.

The workshop was graced by the presence of Mr. Vaman Turke, a Senate Member, RTMNU and Mr. Dinesh Sheram, Former Member of the Management Council, RTMNU. Dr. Jobi George, the Principal of our College, presided over the Workshop. Associate Prof. Dr. Sunil Shinde, also marked his presence on the Dias.

2) 'Students' Guidance and Placement Cell' of our College organized a 'Pre-placement Talk' for the students, on 16th March 2024. The Event was presided over by the Principal of our College, Dr. Jobi George. The Keynote speaker was Ms. Richa Singh, Centre Head, ICICI Academy for Skills, Nagpur.

Ms. Richa Singh emphasized the importance of developing job-related skills along with academic qualifications for the college students. She highlighted that many graduates fail to secure employment due to a lack of essential skills during job interviews, despite the numerous job opportunities available. This, she noted, contributes to the rising number of unemployed youth.

To address this issue, ICICI Academy for Skills, Nagpur, plans to establish a Training Center at Bhiwapur College. This center will offer a short-term training program for final-year students after the completion of their University Examinations. ICICI Academy for Skills, will be instrumental in organizing the Campus Recruitment Drives for the successful trainees. Thus, the Academy will provide an opportunity to participate in campus interviews organized by various companies, thereby enhancing employment prospects of the Trainees. Ms. Richa Singh encouraged students to register for this free training to take full advantage of future job opportunities.

Mr. Akhilesh Mohod, one of the Trainers from ICICI Academy for Skills, Nagpur, also spoke at the Event, emphasizing the importance of communication skills and body language to the students.

3) 'Students' Guidance and Placement Cell' of our College, organized 'Three-day Workshop on Employability with Empathy for the Girls of Final year', in collaboration with Nandi Foundation, Pune. The workshop was held from 28th February 2024 to 1st March 2024. The Inauguration Ceremony took place on 28th February 2024, and was presided over by Dr. Jobi George, Principal of our College. Mrs. Meghna Dubey was appointed as the Master Trainer for this workshop by Nandi Foundation, Pune.

The Workshop also witnessed the participation of four girl-students from Nutan Adarsh College, Umred. In her speech, Mrs. Meghna Dubey emphasized the comprehensive nature of the training designed to equip the students with essential skills for employment.

The Concluding Ceremony of the Workshop was held on 1st March 2024. Associate Prof. Dr. S.K. Shinde, presided over the Event. Associate Prof. Dr. Motiraj Chavan, was also present on the dais. During this occasion, Ms. Shruti Sitaram Datekar, a student from Nutan Adarsh College, Umred, shared her feedback on the Workshop. As such, Ms. Siya Giri from our College also expressed her views on behalf of all the participants.

Mrs. Meghna Dubey, on behalf of the Nandi Foundation, Pune, awarded trophies to the outstanding trainees. The honoured students were Ms. Shruti Sitaram Datekar from Nutan Adarsh College, Umred, and Ms. Pranali Hatwar from our College. During the Three-day training program, students received lessons on personality development, career guidance, self-awareness, interview techniques, communication skills, and English conversation. A total of 77 girl-students availed benefit of the Workshop. All participants received Certificates of Participation from Mahindra Pride Classroom's Nandi Foundation, Pune. Proceedings of the Concluding Ceremony was conducted by Associate Professor Dr. R.K. Quraishi and Asst. Prof. Dr. Anita Vivek Mahadaviwar, proposed the formal Vote of Thanks.

4) 'Students' Guidance and Placement Cell' of our College, organized 'Four-Day Workshop on Developing Soft Skills for Employability (for 2nd and 3rd year Students of Arts, Commerce and Science), in collaboration with Rubicon Skill Development Pvt. Ltd., Pune. The workshop was held from 19th March to 22nd March 2024. The Inauguration Ceremony took place on 19th March 2024, and was presided over by Dr. Jobi George, Principal of our College. Mrs. Julie Chawhan was appointed as the Master Trainer for this workshop by Rubicon Skill Development Pvt. Ltd.,

Pune. Asst. Prof. Dr. Vinita Virgandham, IQAC Coordinator and Associate Prof. Dr. Sunil Shinde were also present on the stage.

During the Inaugural Session, Mrs. Juilee Chavan explained that the four-day training workshop would cover essential skills needed for employment, including personality development, group discussions, job interviews, professional etiquette, email etiquette, public speaking, time management, recognizing personal shortcomings, and communication skills.

The Concluding Ceremony of the Workshop was held on 22nd March 2024, and was presided over by Dr. Jobi George, Principal of our College. Dr. Jobi George felicitated Mrs. Juilee Chawhan with shawl and a Memento. Reflecting on the Workshop, Mrs. Chawhan expressed her appreciation for the students' eagerness to learn new skills and thanked the College for the hospitality. Some of the trainees, namely, Ms. Payal Titarmare and Ms. Nikita Mankar, shared their feedback and experiences regarding the Training Programme.

5) 'Students' Guidance and Placement Cell', organized a grooming session on 'Opportunities in Employment and Interview Techniques' on 3 November 2023. Mr. Rajbhushan Shriwas, Young Professional, Model Career Centre (A Venture of Ministry of Labour and Employment, Govt. of India), based at the District Employment Office in Nagpur, was the Keynote Speaker. Mr. Rajbhushan Shriwas provided an in-depth overview of the National Career Service (NCS) Portal, a project launched by the Hon'ble Prime Minister on 20th July, 2015, and implemented by the Directorate General of Employment, Ministry of Labour and Employment.

6) On 23 January 2024, under the aegis of IQAC, 'Students' Development Cell' of our College organized inauguration and launching of Rashtrasant Tukadoji Maharaj (RTM) 'Earn and Learn' Scheme. The Event was presided over by Dr. Jobi George, Principal of our College. IQAC coordinator Asst. Prof. Dr. Vinita S. Virgandham and Associate Prof. Dr. Sunil Shinde, were the guests of honour.

'Earn and Learn' scheme is an initiative of RTM Nagpur University's 'Students Development Cell'. The programme aims to support financially disadvantaged and skilled students, selecting only 2% of the total enrolled students for the Academic Session 2023-24. Thus, following 18 students have been approved for this scheme by the University:

1. Ritesh Uke
2. Bhushan Sontakke
3. Sheetal Bhande
4. Ashish Bhoyar

5. Ganesh Bokade
6. Pranali Hatwar
7. Gajanan Lonare
8. Sayali Nakshine
9. Dhanshree Taskar
10. Saurabh Mangar
11. Priya Dewalkar
12. Ishak Shaha
13. Ajit Rohankar
14. Shivani Chaudhary
15. Shubhangi Kannake
16. Vanshree Gajbhiye
17. Sanjana Bhivankar
18. Pournima Parchake

These selected students availed the opportunity to work maximum three hours daily after their regular classes, within the college premises. The tasks assigned include laboratory work, library management, gardening, computer operations, office tasks, and duties under the Department of Physical Education and Sports. They were compensated at a rate of Rs.50 per hour, with the College contributing Rs.20 and the University contributing Rs.30 per hour.

Students can work according to their preference, with a maximum of three hours per day. 'Student Development Cell' of the college maintained daily attendance records for these students. At the end of each month, the students will receive a cheque for their total hours worked at the rate of Rs.50 per hour from the College, out of this, Rs. 30/- per hour will be reimbursed from the University, after submission of the Audit Report of the Scheme.

Annual Report of the Cultural Committee

The Institution has developed an efficient mechanism to identify the inherent talent of students. To facilitate this, Cultural Committee was formed under the Chairmanship of Hon. Principal at the Institutional level for the Academic Session 2023-2024. Under the aegis of the Cultural Committee, the following activities were conducted;

The Cultural Committee, under the auspices of its IQAC Chapter, organized the 'Death Anniversary Programme of Lokmanya Tilak' at Administrative Block of our College on 1st August, 2023. At the outset, Garland was offered to the Portrait of Lokmanya Tilak at the hands of Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur. Later on, all the teaching and non-teaching faculties paid homage to the portrait of Lokmanya Tilak by offering flowers.

The Cultural Committee of our Institution celebrated the 'Birth Anniversary Programme of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan' as 'Teachers' Day' on 5th September, 2023. At the outset, garland was offered to the portrait of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan at the hands of Associate Professor Dr. Sunil Shinde. Later on, all the teaching and non-teaching faculties and students paid homage to the portrait of Dr. Sarvepalli Radhakrishnan by offering flowers. The proceeding of the programme was done by Asst. Prof. Someshwar Vinodrao Wasekar, the Member Secretary of Cultural Committee while Vote of Thanks was proposed by Assistant Professor Dr. Jyoti Bante.

The Cultural Committee celebrated Mahatma Gandhiji's Birth Anniversary and Hon. Shri. Lalbahdur Shastriji's Birth Anniversary Programmes (the Former Prime Minister of India) on 2nd October, 2023. At the outset, the garlands were offered to the Portrait of Mahatma Gandhi and Hon. Shri. Lalbahdur Shastri's at the hands of Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya and Asst. Prof. Dr. Mangesh Kadu respectively. Alongside, 'Cleanliness Drive' was also organized at Bhimadevi Temple Premises and near BSNL Office, Bhiwapur. . During these occasions, the premises of Bhimadevi Temple and Area of BSNL Office, Bhiwapur were cleaned by the Volunteers of our Institution. In all, eighty one students participated in this 'Cleanliness Drive'. The People of Bhiwapur welcomed this initiative of our students. The Volunteers of Extension Committee and NSS for doing Community Services were praised by one and all for their active contributions in the 'Cleanliness Drive'. On this day, the messages of peace and non-violence were given to the people of Bhiwapur. Students and the staff of the college attended the programme.

The Cultural Committee, under the auspices of its IQAC Chapter, organized the ‘Death Anniversary Programme of Rashtrasant Tukadoji Maharaj’ at B.A.III Classroom of our College on 2nd November, 2023. At the outset, garland was offered to the portrait of Rashtrasant Tukadoji Maharaj at the hands of Associate Professor Dr. Sunil Shinde. Later on, all the teaching faculties and students of our College paid homage to the portrait of Rashtrasant Tukadoji Maharaj by offering flowers. Asst. Prof. Someshwar Wasekar, the Member secretary of Cultural Committee in his Introductory Speech addressed the students that Sant Tukadoji Maharaj was born in Yawali, Maharashtra. Further he added that he received spiritual initiation from Samarth Adkoji Maharaj. He was a great orator and visionary. Alongside, he composed more than 3000 Bhajans in Hindi and Marathi. He has written many articles on religion, society, nation and education.

Associate Professor Dr. Sunil Shinde in his Presidential Speech addressed the students that Rashtrasant Tukadoji Maharaj participated in the 1941 "Quit India" movement's widespread uprising. He was strongly against the brutal oppressive policies that the British government had implemented at the time. He was taken into custody in 1942 and held in the central jails of Nagpur and Raipur. Following the Declaration of Independence, Sant Tukadoji Maharaj focused on rebuilding rural areas. He created several programmes for integrated rural development and founded the “All India Shri Gurudev Seva Mandal”. His actions were so remarkable that the President of India Dr. Rajendra Prasad gave him the title of “Rashtra Sant”.

Cultural Committee organized Garba Competition on the auspicious occasion of the Navratri Celebrations on 9th November, 2023 in the Bhausahab Mulak Memorial Sports Complex. Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya graced the occasion as the Chairperson of the programme. At this moment, Asst. Prof. Dr. Mangesh Kadu, Associate Prof. Dr. Sunil Shinde and Associate Prof. Dr. Madhukar Nandanwar were prominently present during the programme. Asst. Prof. Dr. Jyoti Bante conducted the proceedings of the programme while Asst. Prof. Someshwar Wasekar proposed formal Vote of Thanks. In all, thirty two students of the College were participated in the Garba Competition. The Akash Group received the First Position while Ganesh Group received the Second Position in the Garba Competition. The Member Secretary of the Cultural Committee Asst. Prof. Someshwar Wasekar coordinated the event. The Programme was well appreciated by the Guests, the Principal and the audience.

The Cultural Committee of Bhiwapur Mahavidyalaya organized the programme of the 'Reading of Preamble of Indian Constitution' at Administrative Block on 28th November, 2023.

The Death Anniversary programme of Bharat Ratna Dr. Babasaheb Ambedkar was observed on 6th December, 2023. The Programme was organized by the Cultural Committee under the auspices of our IQAC Chapter. Associate Professor Dr. Sunil Shinde paid homage to Bharat Ratna Dr. Babasaheb Ambedkar by offering flowers to his portrait. Later on, Asst. Prof. Dr. Anil Babhale, the renowned social activist and speaker gave an expert talk on "Dr. Babasaheb Ambedkar's Concept of Education" in an online mode. The talk was appreciated by the students and the staff of the College. Dr. Jobi George, the President of the Programme encouraged the students that they should take inspiration from the life of Dr. Babasaheb Ambedkar for their future ventures.

The students of our College participated in the National Level Quiz Competition. The Quiz Competition was organized by Smt. Rewaben Manoharbai Patel Mahila Kala Mahavidyalaya, Bhandara on 10th December, 2023 in an online mode. In all, eleven students of the College participated in the Quiz competition. The Quiz was unique in itself as it created interest among the participants about English Literature. The students of our College received Certificates of Excellence.

The 'Birth Anniversary programme of Savitriai Phule' was organized on 3rd January, 2024 in the B.A. Part –I Classroom of our College. Associate Professor Dr. Sunil K. Shinde graced the event as the Chairperson of the programme. At this moment, Dr. Vinita Virgandham, IQAC Coordinator, Asst. Prof. Dr. Ashwini Kadu, Asst. Prof. Dr. Yogesh More, Asst. Prof. Dr. Ravikant Mishra, Associate Professor Dr. Raheel Quraishi were prominently present during the programme. At the outset, Associate Professor Dr. Sunil K. Shinde paid homage to the portrait of Savitriai Phule by offering garland. Associate Professor Dr. Sunil K. Shinde in his presidential speech addressed the students that during the nineteenth century, Savitribai Jyotirao Phule, a prominent Indian social *reformer, educator, and author*, played a crucial role in the education and empowerment of women. With her partner Mahatma Jyotirao Phule. Savitriai is recognized as one of the few truly accomplished women of her era who founded the primary young women's school in Bhide Wada, Pune. She put in a great deal of efforts to educate and liberate child widows, fought against child marriage and sati pratha, and supported widow remarriage. Further he added that she is recognized as a key character in the evolution of social

reform in Maharashtra and is seen as a representation of Dalit, Mang alongside the ideals of B. R. Ambedkar and Annabhau Sathe. She fought against distance and was successful in eliminating orientation and position-based separation. In all, sixty two students were present in the programme. The Proceeding of the programme was done by Asst. Prof. Someshwar Wasekar while the Vote of Thanks was proposed by Associate Professor Dr. Madhukar Nandanwar. The Teaching and Non- teaching staff of the College worked hard to make this event a grand success. The Cultural Committee, under the aegis of IQAC Chapter, organized the ‘Umang-2024’ (Annual College Gathering) at Bhiwapur Mahavidyalaya from 31st January, 2024 to 1st February, 2024. The Programme was inaugurated at the hands of Dr. Rajendraji Jane, the Former Principal of Arts and Commerce College, Bhisi. At the outset, Adv. Padmakarji Agrawal, the President of the Function, Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Mr. Shankarlalaji Gupta, Miss Kirti Nayar, the Principal of K.D.K. Convent, Asst. Prof. Dr. Vinita Virgandham, the IQAC Coordinator, Mr. Sharadji Mire, the Secretary of Alumni Association and Associate Prof. Dr. Sunil Shinde were prominently present in the programme. The Introductory Speech of the inaugural session was delivered by Asst. Prof. Someshwar Wasekar, Member Secretary of the Cultural Committee.

Then, Dr. Rajendraji Jane, the Former Principal of Arts and Commerce College, Bhisi, in his speech encouraged the students to participate in the various competitions. Further, he added that this is the best platform to make the overall development of the students so all the students should take benefit of it. After that, Dr. Jobi George, the Principal of the College motivated the students and wished them best for their future ventures. Later on, Adv. Shri. Padmakarji Agrawal, the President of the function appreciated the College Management and Administration for the developments which have been taken place in the recent years. The Proceedings of the programme was done by Asst. Prof. Dr. Anita Mahawadiwar while Vote of Thanks was proposed by Assistant Professor Dr. Jyoti Bante.

In the ‘Umang-2024’ (Annual College Gathering), various competitions such as Mismatch, Group Dance, Solo Dance, Rangoli, Anandmela, Poster, Mono Act, One-Act-Play, Singing and Fashion Show etc. competitions were organized for the students.

The Winners of the various competitions such as Mismatch, Group Dance, Solo Dance, Rangoli, Anandmela, Poster, Mono Act, One-Act-Play, Singing and Fashion Show were felicitated at the hands of Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Associate Prof. Dr. Sunil Shinde, Asst. Prof. Dr. Mangesh Kadu, Asst. Prof. Dr. Vinita Virgandham, IQAC

Coordinator and Asst. Prof. Someshwar Wasekar, Member Secretary of the Cultural Committee during the Valedictory Ceremony. Dr. Jobi George, the President of the Valedictory function praised all the students for their active participation in all the activities executed by the College. The Proceedings of the Valedictory Programme was done by Associate Professor Dr. Raheel Quraishi while Vote of Thanks was proposed by Asst. Prof. Dr. Jyoti Bante. The “Umang-2024” (Annual College Gathering) was concluded with the delicious feast.

Under the aegis of Cultural Committee and Red Ribbon Club, the Birth Anniversaries of Swami Vivekananda and Rajmata Jijau were organized on 12th January, 2023 in the B.A.I Year Classroom of the Institution. The Principal of the College Dr. Jobi George, Dr. Ashwini Kale, Medical Officer, Rural Hospital Bhiwapur, Miss Pratibha Markale, LAC Staff Nurse, Rural Hospital Bhiwapur, Miss Lata Tandekar and Miss Trupti Borade were prominently present in the programme. At the outset, the garland was offered to the Portraits of Swami Vivekananda and Rajmata Jijau at the hands of the Principal of the College Dr. Jobi George, Dr. Ashwini Kale, Medical Officer, Rural Hospital Bhiwapur and Miss Pratibha Markale, LAC Staff Nurse, Rural Hospital Bhiwapur.

In this programme, Dr. Ashwini Kale, Medical Officer, Rural Hospital Bhiwapur delivered her valuable speech on “Developed Youth, Developed Bharat”. In her talk, she created awareness among the students and asked them to involve themselves in the character building. Alongside, HIV Resource person Miss Pratibha Markade, LAC Staff Nurse also made awareness among the students regarding HIV/ AIDS. In all, Hundred and eighty students participated in the programme. The response of the students was very positive. The President of the programme, Dr. Jobi George encouraged students of our College to take inspiration from these ideal personalities of Swami Vivekananda and Rajmata Jijau. Alongside, he advised the students to work hard for becoming successful in life.

The Proceeding of the programme was done by Associate Professor Dr. Motiraj Chavhan while Vote of Thanks was proposed by Associate Professor Dr. Madhukar Nandanwar. The Teaching and Non- teaching staff of the College worked hard to make this event a grand success.

The students of Bhiwapur Mahavidyalaya performed the Patriotic Dance form on the auspicious occasion of ‘Republic Day’ on 26th January; 2024. The event was organized by Cultural Committee of Bhiwapur Mahavidyalaya. The patriotic dances, Group dance and Solo Dance were appreciated by Shri. Purushottamji Bhisikar, Senior Citizen of Bhiwapur, Mr.

Shankarlalaji Gupta, the Social Worker, Bhiwapur and Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya.

The students of Bhiwapur Mahavidyalaya participated in the Patriotic Dance Competition, organized by Tehsil Office, Bhiwapur on the auspicious occasion of 'Republic Day' on 26th January, 2024. Mr. Kalyankumarji Dahat, Tahsildar, Tehsil Office, Mr. Chetan Jadhao, Block Development Officer (BDO), Bhiwapur and Mr. Sanjay Rathod, Nayab Tehsildar, Bhiwapur were prominently present in the programme. In all, thirteen students were participated in the competition. Around thirteen dance groups were participated in the competition, out of them our College's Dance Group received the First Position in the competition.

Under the aegis of the Cultural Committee, Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur, Seventeen Students of Bhiwapur Mahavidyalaya participated in 'NOVONMESH 2024-DANCE COMPETITIONS' (SIZZLE AND SHAKE) arranged by K.D.K. College of Engineering, Nagpur on 30th January, 2024. The students participated in the Competition with much enthusiasm and so they bagged the First Prize in the Group Dance and Solo Dance Segments. Mr. Ganesh Bokade and Group received the First Position in the Group Dance Competition while Mr. Anubhav Bankar of B.Sc. II received the First Position in the Solo Dance Competition.

The Cultural Committee organized the 'Birth Anniversary Programme of Chhatrapati Shivaji Maharaj', though it falls on 19th February, 2024, it was organized on 20th February, 2024 at Administrative Block of our College. At the outset, Garland was offered to the Portrait of Chhatrapati Shivaji Maharaj at the hands of Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur. Later on, all the teaching, non-teaching faculties and students paid homage to the portrait of Chhatrapati Shivaji Maharaj by offering flowers.

Under the aegis of the Cultural Committee, seven artists of Bhiwapur Mahavidyalaya participated in the 'State Level Folk Dance Competition' arranged by Gramgita Mahavidyalaya, Chimur, Dist.- Chandrapur on 22nd February, 2024. The students participated in the Competition with much enthusiasm and so they received the Certificates of Appreciation for their exemplary performance.

As per the Academic Policies of the College, the Cultural Committee, Subject literary Association of English, Subject Literary Association of History and Subject Literary Association of Department of Economics arranged 'Three Days Educational Tour' from 11th March, 2024 to 13th March, 2024. The details of the Educational Tour is given as follows;

The First Day: 11th March, 2024

Pardsinga, the Religious Temple of Anusaya Mata:-

On the first day i.e. on 11th March, 2024, the students and the staff were taken to Pardsinga, the Religious Temple of Sant Anusaya Mata.

Narnala Sanctuary:-

The students of the Educational Tour also visited the Narnala Sanctuary in Akot, Dist. Akola. It is a hill fortress in the Satpura Range of Vidarbha, Maharashtra. At this place, our students enjoyed the beauties of Nature.

Shri Sant Gajanan Maharaj Temple Shegaon:-

The staff and the students visited to Shegaon for taking Darshan of Shri Sant Gajanan Maharaj. After that, students were informed that Shegaon gained a reputation as a holy place, after Shri Sant Gajanan Maharaj lived there. Shri Sant Gajanan Maharaj Temple is built at his place of Samadhi. Sant Gajanan Maharaj Sansthan is the largest temple trust in the Vidarbha region and is known as the "Pandharpur of Vidarbha". After getting Darshan and Mahaprasad, the students and the staff took rest in the Ashram of Sant Gajanan Maharaj Trust.

The Second Day: 12th March, 2024

Jalicha Dev:-

On 12th March, 2024, the staff and the students of the Educational Tour visited the Jalicha Dev, At this place, students of the Educational Tour were informed that 'Jalicha Dev' is the most important holy place for people of the 'Mahanubhav Panth'. It is believed that Shri Chakradhar Swami resided here for some time. It is in the Bhokardan Tahsil, Jalna on north side.

Ajintha Caves- UNESCO World Heritage Site:-

Then, we all reached at Ajintha, one of the oldest caves in the country. After that, Associate Professor Dr. Motiraj Chavhan, the Head of the Department of History, Bhiwapur Mahavidyalaya informed that the Ajanta Caves are 30 odd rock-cut caves that date back to the second century BC. These Buddhist monuments are known for their murals, paintings and sculptures that have defined Indian art over time. Today, they are a UNESCO World Heritage Site and a protected monument under the Archaeological Survey of India. Even though there were 30 caves, they were built in two phases and provided shelter to Buddhist monks who came here to meditate during the monsoon. Even today, the caves can cast a spell on you with their artistic beauty and give you a peek into our history. An inspiration to today's Indian art, the paintings that are centuries old tell a story of our ancestors and how they lived their life. He also

added that once- in-a- lifetime any history or art lover should visit Ajanta Caves. Here, students studied the murals, paintings and sculptures that have defined Indian art over time.

Devagiri, Daulatabad Fort:-

The students and staff of the Educational Tour visited the Devagiri Fort, Dist. Sambhaji Nagar. After that, Associate Professor Dr. Motiraj Chavhan, the Head of the Department of History, Bhiwapur Mahavidyalaya informed the students that Devagiri, Daulatabad is majestic Fort in Maharashtra. This famous fort, which is also known as Deogiri and Devagiri, is located in the Daulatabad village near Sambhaji Nagar. It was once the capital for the Yadava Dynasty in the 9th to 14th century and was also the capital of the Delhi Sultanate briefly between 1327 and 1334 and the secondary capital for the Ahmednagar Sultanate between 1499 and 1636. When Muhammad Bin Tughlaq took over the throne of Delhi, he was drawn to this fortress and decided to shift his capital and court here, renaming the area as the City of Fortune or Daulatabad. Students of our College understood the information about the Historical Place 'Devgiri'. To reach the summit of Devagiri, it was a thrilling experience to the staff and the students of our College.

Khuldabad:-

The students and staff also visited the tomb of Aurangzeb (4th November, 1618 – 3rd March, 1707), the sixth Mughal emperor, ruled most of the Indian subcontinent for half a century until he died on 3rd March, 1707.

Associate Professor Dr. Motiraj Chavhan informed the students that Aurangzeb is buried in an unmarked grave at the complex of the dargah or shrine of Sheikh Zainuddin. It is said that Aurangzeb paid for his burial place by stitching caps during his last years and that it cost only 14 rupees and 12 annas. After understanding this fact, students became surprised.

Grishneshwar Jotirlinga:-

The students and staff were also taken to the Grishneshwar Jyotirlinga Mandir or Grushneshwar. It is the Temple of Shiva in Verul village of Sambhaji Nagar district, Maharashtra. It is one of the 12 Jyotirlinga mandirs.

Bhadra Maroti:-

Students and staff of the College also visited the Bhadra Moroti Temple in Khultabad. After that, all the students and staff of the tour took rest in Bhadra Maroti Sanstan's Ashram, Sambhaji Nagar.

The Third Day: 13th March, 2024

The Ellora Caves -Verul:

On 13th March, 2024, the students and staff of the tour visited the Ellora Caves. The students were informed that the Ellora Caves not only bear witness to three great religions (Buddhism, Brahminism and Jainism) but they also illustrate the spirit of tolerance, characteristic of ancient India, which permitted these three religions to establish their sanctuaries and their communities in a single place.

Sindhkhed Raja:-

The students and staff were also taken to Sindhkhed Raja. Here , students of our College came to know that Jijamata, (Rajmata Jijau) was born on 12th January, 1598 at Sindhkhedraja in Buldhana district. Rajmata Jijau was the Matoshree of Chhatrapati Shivaji Maharaj, the founder of the Maratha Empire. Today, this place is a historical place.

After taking, darshan of Rajmata Jijau's birth place, the students and the staff of the College reached at College safely on 13th March, 2024 in the evening. In all, thirty two students had participated in this Educational Tour.

To make this educational tour a successful one, Dr. Jobi George, the Principal of the College, Associate Prof. Dr. Sunil Shinde, Associate Prof. Dr. Motiraj Chavhan, Asst. Prof. Dr. Anita Mahawadiwar and Mr. Ratnakar Kannake extended great support in conducting this Educational Tour. The coordination of this event was done by the Member Secretary of the Cultural Committee Asst. Prof. Someshwar Wasekar.

Students' Development Department, Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur had arranged three days Inter-Collegiate Youth Festival "Yuvarang-2024" from 19th March, 2024 to 22nd March, 2024. The student of our Institution, Mr. Dnyaneshwar Shahare of B.Voc. Part-III participated in the competitions such as On the Spot Painting, Collage, Poster Making and Cartooning. This initiative was taken by the College to encourage, boost and blossom the inherent abilities of our students to participate in the University Level Competitions.

Under the aegis of SVEEP, Voting Awareness Programme' was organized during the Second Parent-Teacher Meeting on 23rd March, 2024. SVEEP is referred as Systematic Voter Education and Electoral Participation. The Indian Election Commission started the programme for motivating the voters to cast their votes. The program's primary goals are to educate and enlighten the public about the value of voting. With SVEEP, the Indian Election Commission seeks to increase the level of participation in Indian democracy. At the outset, the Chairperson and the Secretary of the Parent-Teacher Association were welcomed by offering flowers. Later on, under the agenda no.06 of the Parent- Teacher Meeting, Asst. Prof Someshwar Wasekar encouraged the Parents to make awareness among the first time voters to cast their vote in the Lok Sabha Election-2024.

Under the SVEEP Programme, the Essay Competition on the topics "Mera Pehla Vote Desh Ke Liye" and " I am a Proud Voter" was organized by Cultural Committee and Department of Political Science in collaboration with Z. P. Office, Nagpur (Grampanchayata Department) on 23rd March, 2024. At the outset, the students were made aware of the SVEEP. As, it is the flagship program of the Election Commission of India for voter education, spreading voter awareness and promoting voter literacy in India. It is a multi-intervention programme that reaches out through different modes and media to educate citizens, electors, and voters about the electoral process in order to increase their awareness and promote their informed participation. The aims to organize this essay competition were to enlighten, enable and empower every citizen of Bhiwapur Tehsil to register as a voter and cast his/her vote at every election in an informed and ethical manner. The List of the participants is given below;

1. Miss Sakshi K. Chatte- B.A.II
2. Miss Punam K. Chatte- B.A.II
3. Miss NandiniTukadyadas Chatte- B.A.II
4. Miss Shravani Dilip Chatte- B.A.II
5. Miss Kajal Ramaji Bhakare- B.A.II
6. Miss Pratiksha P. Marathe- B.A.II
7. Miss Dimpal Keshav Shendre- B.A.II
8. Miss Karina Ramu Shende- B.A.II
9. Miss Pranali Dasharath Doye- B.A.II
10. Miss TanujaBhimrao Dhanvijay- B.A.II
11. Miss Komal Lakshaman Wagh- B.A.II

The coordination of this activity was done by Asst. Prof. Dr. Mangesh Kadu and Asst. Prof. Someshwar Wasekar. This activity was well appreciated by Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur

Under the aegis of IQAC, the 'Birth Anniversary of Mahatma Phule' was organized on 11th April, 2024 in the Administrative Block of the Institution. At the outset, Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya paid homage to Mahatma Jyotirao Phule by offering flowers to his portrait.

The Birth Anniversary of Bharat Ratna Dr. Babasaheb Ambedkar, which falls on 14th April 2024, was organized on 15th April, 2024 in the Administrative Block of the Institution. At the outset, the garland was offered to the portrait of Bharat Ratna Dr. Babasaheb Ambedkar at the hands of Dr. Jobi George, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya. Later on, the teaching and non-teaching staff of the College paid homage to the portrait of Bharat Ratna Dr. Babasaheb Ambedkar by offering flowers. In all, forty eight students participated in the programme.

In this way, the Principal of Bhiwapur Mahavidyalaya, Professor Dr. Sunil Shinde , Associate Prof. Dr. Motiraj Chavhan, Associate Prof. Dr. Raheel Quraishi , Associate Prof. Dr. Rajesh Bahurupi, Asst. Prof. Dr. Anita Mahawadiwar, Asst. Prof. Dr. Aditya Sarwe, Asst. Prof. Dr. Yogesh More, Asst. Prof. Dr. Ravikant Mishra, Asst. Prof. Dr. Jyoti Bante cooperated well to make the programmes successful.

Asst. Prof. Someshwar Wasekar
Secretary Cultural Committee

भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर जि. नागपूर
राष्ट्रीय सेवा योजना
वार्षिक अहवाल
सत्र : २०२३-२०२४

सत्र २०२३-२४ मध्ये राष्ट्रीय सेवा योजनेत विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. सहभागी झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता नोंदणी व प्रशिक्षण कार्यशाळा आयोजित करण्यात आली. या कार्यक्रमात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या उपक्रमांची माहिती देण्यात आली. तसेच स्वयंसेवकांचे कर्तव्य व आचार संहिता इत्यादीविषयी माहिती देण्यात आली.

०५ जून जागतिक पर्यावरण दिन:

भिवापूर महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने ५ जून २०२३ ला जागतिक पर्यावरण दिन साजरा करण्यात आला. प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज मार्गदर्शनाखाली प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून महाविद्यालय परिसरात आंब्याच्या वृक्षाची लागवड करण्यात आली. दिवसेंदिवस पर्यावरणाचा होणारा न्हास पाहता वृक्षलागवड काळाची गरज आहे, असा संदेश राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांनी दिला. याप्रसंगी प्रा. सोमे वर वासेकर तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेचा विद्यार्थी प्रतिनिधी किरण ढोणे, प्रविण मंगर, अमित भोयर, दिपक सहारे, सुरज ठाकरे, साहिल येवले, यश डडमल, विशाल बारेकर उपस्थित होते. याप्रसंगी पर्यावरणसंरक्षणाची खरी आवश्यकता आहे त्याकरिता. रासेयोच्या प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी जन्मदिनी प्रत्येकी एक झाड लावण्याचा संकल्प केला. कार्यक्रमाच्या यशस्वितेसाठी महाविद्यालयाचे रासेयो विद्यार्थी, शिक्षकेत्तर कर्मचारी गुलाब गेडेकर यांनी सहकार्य केले.

५ जून जागतिक योग दिन

अभ्यास मंडळ क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण विभाग, राष्ट्रीय छात्र सेना तसेच राष्ट्रीय सेवा योजना भिवापूर महाविद्यालय, यांच्या संयुक्त विद्यमाने भिवापूर महाविद्यालयात आंतरराष्ट्रीय योग दिनाचे आयोजन करण्यात आले होते. याप्रसंगी अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे डॉ. जोबी जॉर्ज, मार्गदर्शक म्हणून केडीके इंटरनॅशनल स्कूलच्या मुख्याध्यापिका किर्ती नायर यांनी ताडासन, वृक्षासन, पादहस्तासन, त्रिकोणासन, पवन मुक्तासन, भुजंगासन, भालभाशण, मकरासन, पद्मासन, स्वास्तिकसन, भाशांकासन, पश्चिममोत्तासन, सर्वांगासन, हलासन, कर्ण पिडासन, विपरीत करनी, चक्रासन, सेतू बंधनासन आदी योगासने करवून घेत त्यासंबंधी माहिती दिली. डॉ. जोबी जॉर्ज यांनी दररोज शारीरिक व्यायामांसोबत योग्य चिकित्सा आणि प्राणायाम करण्याचे आवाहन केले. एनसीसी व एनएसएस स्वयंसेवक लोकेश वाघ व निषा ढोणे यांच्या नेतृत्वात विविध आसने प्रस्तुत

करण्यात आली. कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक व संचालन क्रीडा संचालक प्रा. डॉ. आदित्य सारवे तर आभार प्रदर्शन लेफ्टनंट प्रा. डॉ. योगेश मोरे यांनी केले.

२६ जून अमंली पदार्थ विरोधी दिन जनजागृती कार्यक्रम

भिवापूर पोलीस स्टेशन, भिवापूर आणि भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने २६ जून जागतिक अमंली पदार्थ विरोधी दिन जनजागृती कार्यक्रम नुकतेच संपन्न झाले. या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज तर प्रमुख पाहुणे म्हणून प्रोबेशनरी पोलिस विभागीय अधिकारी श्री. राहूल झाल्टे तर प्रमुख अतिथी म्हणून भिवापूर पोलिस स्टेशनचे पोलिस निरीक्षक श्री. जयपालसिंग गिराशे उपस्थित होते.

प्रारंभी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक भिवापूर पोलिस स्टेशनचे पोलिस निरीक्षक श्री. जयपालसिंग गिराशे यांनी केले त्यांनी या दिवसाचे महत्व विशद करून सांगितले तसेच पालकांमध्ये तसेच विद्यार्थ्यांमध्ये जनजागृती करणे गरजेचे आहे. दिवसेंदिवस अमंली पदार्थाचे सेवक करण्याच्याचे प्रमाण वाढते आहे. त्यांना आळा घालणे या कार्यक्रमाचा उद्देश आहे. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे प्रोबेशनरी पोलिस विभागीय अधिकारी श्री. राहूल झाल्टे यांनी व्यसनमुक्तीच्या संदर्भात महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांना लक्ष्य करणे गरजेचे आहे. आई-वडील तसेच शिक्षक हे विद्यार्थ्यांचे भविष्य घडविण्याचे काम करतात. त्यामुळे शिक्षकांच्या माध्यमातून विद्यार्थी तसेच समाजात वाढत असलेल्या व्यसन करणाऱ्यांचे प्रमाण कमी करण्याचा प्रयत्न व्हायला पाहिजे. नशेमुळे मनुष्यांचे संतुलन बिघडते आणि त्याचा परिणाम भारिरीक स्वास्थ्य आणि मानसिक स्वास्थ्यवर होतो. त्यामुळे हे कोठेतरी थांबले पाहिजे. त्यासाठी जनजागृती होणे गरजेचे आहे. जनजागृती विविध माध्यमातून शिक्षक व विद्यार्थी यांच्या माध्यमातून झाले पाहिजे.

अध्यक्षीय भाषणात डॉ. जोबी जॉर्ज यांनी आपले अनुभव कथन केले. तसेच व्यसन सोडून प्रत्येकाला आप-आपल्या क्षेत्रात कामाप्रती नशा असली पाहिजे अशी नशा असली तर विकास निश्चितच होतो. या कार्यक्रमाचे सुत्रसंचालन राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विभागीय समन्वयक, प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण यांनी केले तर आभार प्रा. अमित ठाकरे यांनी मानले. या कार्यक्रमाला पोलिस विभागाचे सर्व कर्मचारी, महाविद्यालयाचे कर्मचारी, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी, एन.सी.सी. चे विद्यार्थी तसेच स्पर्धा परिक्षेची तयारी करणारे विद्यार्थी उपस्थित होते.

वृक्षारोपण कार्यक्रम

भिवापूर महाविद्यालयाच्या राष्ट्रीय सेवा योजना विभागाच्या वतीने सत्र २०२३-२४ मध्ये दिनांक १४ व १५ जुलै २०२३ ला महाविद्यालयाच्या कॅरीमध्ये विविध प्रकारचे फुलझाडे तसेच सौंदरीकरणाच्या दृष्टीने विविध झाडे लावण्यात आली. त्यामध्ये जट्रोबा, मधुमालती, एकोपा, बोगनवेल, एकझोरा इत्यादी प्रकारचे झाडे लावण्यात आली. या वृक्षारोपण कार्यक्रमात २५ विद्यार्थ्यांनी स्वयंस्फूर्तीने सहभाग घेतला. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांनी पुढाकार घेवून महाविद्यालयाच्या सौंदरीकरणात भर घालण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न केला.

१२ ऑगस्ट २०२३ —आंतरराष्ट्रीय युवा दिन

आझादी का अमृत महोत्सव अंतर्गत आंतरराष्ट्रीय युवा दिन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले. या मार्गदर्शन कार्यक्रमात अध्यक्षस्थानी भिवापूर महाविद्यालयाचे ज्येष्ठ प्राध्यापक डॉ. सुनिल शिंदे तर विशेष अतिथी म्हणून ग्रामीण रूग्णालयचे डॉ. सौरभ मून, श्रीमती प्रतिभा मरकाळे(हरणे), लता दांडेकर तसेच राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विभागीय समन्वयक डॉ. मोतीराज चव्हाण उपस्थित होते.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी पाहुण्याचे पुष्प देवून स्वागत करण्यात आले. राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून घेण्यात आलेल्या आंतरराष्ट्रीय युवा दिन कार्यक्रमप्रसंगी डॉ. सौरभ मून यांनी विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले. संपूर्ण भारतात आंतरराष्ट्रीय युवा दिन साजरा केल्या जातो. आजचा विद्यार्थी हा भरकटलेला आहे. त्यांना दिशा देणे आवश्यक आहे. त्यामुळे अशा युवा दिन कार्यक्रमाचे आयोजन होणे गरजेचे आहे. आजचा युवक हा शारिरीक दृष्टीने कमजोर आहे. यामुळे प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी सकस आहार घेवून आपल्या आरोग्याकडे लक्ष देणे गरजेचे आहे. विशेषता मुलीमध्ये हिमोग्लाबीन तसेच व्हिटॅमिनची कमतरता असते. त्यामुळे वेळेवर आपल्या आरोग्याची तपासणी करून घेणे आवश्यक तो वैद्यकीय सल्ला घेणे गरजेचे असते.

ग्रामिण रूग्णालय, भिवापूरच्या LAC, Staff Nurse प्रतिभा मरकाळे, (आय.सी.टी.सी) यांनी एच.आय. व्ही संबंधी समाजामध्ये असलेले गैरसमज दुर करण्याचा प्रयत्न केला. प्रत्येक विद्यार्थ्याला या आजारासंबंधी माहिती असणे गरजेचे आहे. भिवापूर महाविद्यालयाच्या रेड रिबीन क्लबच्या माध्यमातून एच.आय.व्ही. या आजाराबद्दल विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून नेहमीच जागृती करण्याचा प्रयत्न केला जातो. तसेच पथनाटयाच्या माध्यमातून जनजागृती करण्याचा प्रयत्न केल्या जातो. अध्यक्षीय भाषणात डॉ. सुनिल शिंदे यांनी विद्यार्थ्यांना संबोधित केले. विद्यार्थ्यांनी नेहमी सकारात्मक दृष्टीकोन ठेवावा तसेच एच.आय.व्ही. आजाराबद्दल स्वतः जागृत राहणे गरजेचे आहे.

वृक्षारोपण कार्यक्रम

दिनांक ३० ऑगस्ट २०२३ ला महाविद्यालयाची पार्किंग सुशोभित करण्याच्या दृष्टीने राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालयाच्या पार्किंगमध्ये विविध प्रकारचे झाडे लावली. त्यात बहावा,सप्तपर्णी, बकुळ,बॉटल ब्रश,बहुनिया इत्यादी झाडे लावून महाविद्यालयाचे सौंदरीकरण करण्यात राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांचा सहभाग राहिला. सौंदरीकरणासोबतच पर्यावरण जागृतकता करण्याचे काम सुध्दा राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून करण्यात आले. या वृक्षारोपण कार्यक्रमात २५ विद्यार्थ्यांनी स्वयंस्फूर्तीने सहभाग घेतला.

अमृतकलश यात्रेत राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांचा सहभाग

२५ सप्टेंबर २०२३ ला नगरपंचायत भिवापूर यांच्या वतीने काढण्यात आलेल्या अमृतकलश यात्रेत राष्ट्रीय सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेनाच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग नोंदविला. या अमृतकलश यात्रेत संपूर्ण भिवापूर भाहरातून विविध घोषणांनी नागरिकांना जागृत करण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. या यात्रेत भिवापूर

शहरातील विविध भाळा व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनीसुद्धा सहभाग नोंदविला. या यात्रेत राष्ट्रीय सेवा योजनेचे एकूण २५ विद्यार्थी सहभागी झाले होते. मेरी माती मेरा देशअंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या **मीटटी को नमन वीरो का वंदन** या शिर्षकाखाली देशाच्या पवित्र मातीला नमन करणे आणि देशाच्या रक्षणार्थ ज्या जवानांनी आपले प्राण गमावले त्यांना वंदन करण्याच्या दृष्टीने संपूर्ण देशात हा उपक्रम राबविले गेले आहे. या कार्यक्रमाच्या दृष्टीने राष्ट्रीय सेवा योजना व राष्ट्रीय छात्र सेनाच्या विद्यार्थ्यांमध्ये जवानांनी देशासाठी केलेल्या बलिदानाची जाणीव व्हावी आणि ही जाणीव समाजातील प्रत्येक नागरिकांपर्यंत पोहचवावी हा हेतू या कार्यक्रमाच्या मागे दिसतो.

१९ ऑक्टोबर २०२३ मेरी माती मेरा देश अंतर्गत मातीसह सेल्फी कार्यक्रम

मेरी माती मेरा देश अभियानाला ९ ऑगस्ट २०२३ पासून सुरुवात झाली. या अंतर्गत देशाच्या स्वातंत्र्य दिनापर्यंत म्हणजेच १५ ऑगस्टपर्यंत नियोजित कार्यक्रमाचे आयोजन केले गेले. पंतप्रधान नरेंद्र मोदी ३० ऑगस्ट रोजी कर्तव्य पथावरील आझादी का अमृत महोत्सवाच्या समारोपाच्या निमित्ताने एका भव्य कार्यक्रमाला संबोधित केले. या कार्यक्रमात ७ हजार ५०० गावातील माती खास कलशात आणली गेली. त्याद्वारे सरकारने 'एक भारत, श्रेष्ठ भारत' या भावनेने दिल्ली आणि ७ हजार ५०० गावांमध्ये देशी आणि स्थानिक वनस्पतींचे उद्यान उभारण्यासाठी 'अमृत वाटिका' योजना सुरू केली आहे.

शूरवीरांना श्रद्धांजली, 'मिटटी का नमन' आणि 'वीरों का वंदन' हे 'मेरी माती, मेरा देा' या अभियानाचे मुख्य घटक आहेत. या अभियानाला प्रोत्साहन देण्यासाठी <https://merimaatimeradesh.gov.in/> ही वेबसाइट सुरू करण्यात आली. ज्यामध्ये लोक मातीने भरलेले मडके किंवा मातीचे दिवे धरून सेल्फी काढून या वेबसाईटवर अपलोड करण्यासाठी प्रोत्साहित करण्यात आले.

या अभियानात महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या २५ विद्यार्थ्यांसह सेल्फी काढून ती अपलोड केली. प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांचे अनुकरण महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या २५ विद्यार्थ्यांनी केले. आणि इतर विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करण्याचा प्रयत्न केला.

भव्य रक्तदान शिबीराचे आयोजन

भिवापूर महाविद्यालयात, राष्ट्रीय सेवा योजना, राष्ट्रीय छात्र सेना व माजी विद्यार्थी संघटना यांच्या संयुक्त विद्यमाने बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमिटी, नागपूर या संस्थेचे सचिव तथा माजी राज्यमंत्री मा. श्री. राजेंद्रजी भाऊसाहेब मुळक यांच्या जन्मदिनाचे औचित्य साधून भव्य रक्तदान शिबीराचे आयोजन महाविद्यालयाच्या भाऊसाहेब मुळक मेमोरियल इंडोअर स्पोर्ट्स कॉम्प्लेक्स, भिवापूर येथे करण्यात आले होते. या शिबीरात ११६ रक्तदात्यांनी रक्तदान करून आपले सामाजिक दायित्व जपले. सोबतच १०० रूग्णांची रक्तगट तपासणी करण्यात आली. या कार्यक्रमाप्रसंगी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज, जिवनज्योती ब्लड बँकचे डॉ. अनिल नामपल्लीवार व त्यांची चमू, भिवापूर पोलीस स्टेशनचे ठाणेदार प्रमोद चौधरी, महाविद्यालयाचे रासेयो कार्यक्रम अधिकारी, डॉ. मोतीराज चव्हाण, डॉ. मधुकर नंदनवार, डॉ. अश्विनी कडू, डॉ. योगेश मोरे, डॉ. विनिता

विरगंधम,डॉ. राहिल कुरैशी, डॉ. आदित्य सारवे, डॉ. अमित मिश्रा,दर्शना दमधर,डॉ. अनिता महावादीवार, डॉ. राजेश बहुरूपी राहुल गुप्ता उपस्थित होते.

पोलीस स्टेशनचे ठाणेदार प्रमोद चौधरी व त्यांचे कर्मचारी, माजी विद्यार्थी,एन.एस.एस., एन.सी.सी. व गावातील वेगवेगळ्या सामाजिक संस्था व त्याच्या कार्यकर्त्यांनी या शिबीरात आपला सहभाग नोंदविला.

या शिबीरात प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांच्या मार्गदर्शनात राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी डॉ. मोतीराज चव्हाण, डॉ. अश्विनी कडू,एन.सी.सी.चे लेफ्टनंट डॉ. योगेश मोरे, डॉ. सुनिल शिंदे यांनी कार्य केले. तसेच शिबीर यशस्वी करण्यासाठी किरण ढोणे, प्रविण मंगर, अमित भोयर, किरण राखडे, संजना भिवनकर,जान्वी माथने, नसीम पठाण,आचल लांजेवार,धिरज मानकर, सुरज ठाकरे,आयुश जाधव,जयश्री कोल्हे यांनी प्रयत्न केले.

जागतिक एड्स पंधरवाडा

जागतिक एड्स पंधरवाडा कार्यक्रमानिमित्त भिवापूर महाविद्यालयामध्ये ग्रामीण रूग्णालय,विस्तार समिती व रेड रिबन क्लब भिवापूर यांच्या संयुक्त विद्यमाने दिनांक ११ डिसेंबर २०२३ ला एच.आय.व्ही.,हिमोग्लोबिन, सिकलसेल तपासणी तसेच मार्गदर्शन शिबीराचे आयोजन करण्यात आले होते. प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज आणि डॉ. दर्शना गणवीर यांच्या मार्गदर्शनात हा कार्यक्रम संपन्न झाला. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्रा. डॉ. सुनिल शिंदे, तर प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून ग्रामीण रूग्णालयाच्या वैद्यकीय अधिक्षक डॉ. दर्शना गणवीर, डॉ. अश्विनी काळे, एकात्मिक समुपदेशन व चाचणी केंद्र, ग्रामीण रूग्णालयाच्या प्रतिभा मरकाडे, आय.व्क्यू. ए.सी.चे समन्वयक डॉ. विनिता विरगंधम, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण,उपस्थित होते. डॉ. अश्विनी काळे यांनी आरोग्यविषयक जनजागृती या विषयावर मार्गदर्शन केले, प्रतिभा मरकाळे यांनी एच.आय.व्ही. एड्स या विषयावर संबोधित केले आणि विद्यार्थ्यांनी या आजाराविषयी जागरूकता ठेवून समाजाला सुध्दा जागरूक ठेवण्यास मदत करावी. प्रमुख मार्गदर्शक डॉ. दर्शना गणवीर यांनी जागतिक एड्स पंधरवाडा कार्यक्रमात “लेट कम्युनिटी लिड” या थिमविषयी सांगून या आजारावरबद्दल जाणिव जागृती घडवून आणण्याची जबाबदारी समाजानेसुध्दा घ्यावी असे सांगितले. या कार्यक्रमात महाविद्यालयाचे सर्व शिक्षक व शिक्षकेत्तर कर्मचारी आणि एकूण २४० विद्यार्थी उपस्थित होते.

मानले. या कार्यक्रमात एकूण ५९ रूग्णांची एच.आय.व्ही.,हिमोग्लोबिन, सिकलसेल तपासणी करण्यात आली. या कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी किरण ढोणे, प्रविण मंगर, निकिता मानकर, साक्षी मोहोड, जान्वी माथने, आचल लांजेवार, वनश्री गजभिये,अमित भोयर, पूनम तितरमारे, स्नेहंकित वासनिक, रोहित दहिवले प्रयत्न केले.

१२ जानेवारी – भिवापूर महाविद्यालयात राष्ट्रीय युवा दिन साजरा

भिवापूर महाविद्यालयात जिल्हा एड्स प्रतिबंध व नियंत्रण पथक, सर्वोपचार रूग्णालय, नागपूर यांच्या निर्देशानुसार भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर रेड रिबन क्लबच्या माध्यमातून विकसित युवा विकसित भारत या

शिर्षकाखाली स्वामी विवेकानंद, राजमाता जिजाऊ जयंती व राष्ट्रीय युवा दिनाच्या निमित्त्याने मार्गदर्शन कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यक्रमाला अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज तर प्रमुख मार्गदर्शक म्हणून ग्रामिण रूग्णालय, भिवापूरच्या डॉ. अश्विनी काळे, प्रतिभा मरकाळे, लता तांडेकर, तृप्ती बोराडे उपस्थित होते. युवकांनी चारित्र्य निर्माण करावे. स्वामी विवेकानंदाचे विचार आचरणात आणावे तसेच स्वामी विवेकानंदाचे एक तरी पुस्तक युवकांनी वाचून त्यांचा आदर्श जोपासावा असे सांगितले. तेंव्हाचा खऱ्या अर्थान युवकांचा विकास होवू शकतो. अध्यक्षीय भाषणात प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांनी प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी स्वामी विवेकानंदांचा आदर्श आचरणात आणावा. तसेच महाविद्यालयातील प्रत्येक योजनेचा विद्यार्थ्यांनी फायदा घ्यावा असे सांगितले.

कार्यक्रमाचे संचालन व प्रास्ताविक राष्ट्रीय सेवा योजनेचे कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण यांनी केले तर आभार प्रा. डॉ. मधुकर नंदनवार यांनी मानले. या कार्यक्रमाला महाविद्यालयाचे सर्व एन.सी.सी. कॅडेट, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी व महाविद्यालयाचे बहुसंख्य विद्यार्थी उपस्थित होते. कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी प्रा. डॉ. विनिता विरगंधम, प्रा. डॉ. सुनिल शिंदे, प्रा. डॉ. योगेश मोरे, प्रा. डॉ. अश्विनी कडू, प्रा. डॉ. रविकांत मिश्रा, प्रा. अमित ठाकरे, डॉ. राजेश बहुरूपी, प्रा. डॉ. मधुकर नंदनवार, प्रा. सोमेश्वर वासेकर प्रा. राहिल कुरैशी, प्रा. डॉ. मंगेश कडू, डॉ. अनिता महावादीवार प्रा. डॉ. आदित्य सारवे यांनी प्रयत्न केले

राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष शिबीराचे आयोजन

युवकांचा ध्यास ग्राम-शहर विकास या संकल्पनेवर आधारित भिवापूर महाविद्यालयाचे राष्ट्रीय सेवा योजना विशेष वार्षिक शिबीर दत्तक ग्राम साले शहरी-सालेभट्टी (पुनर्वसन) येथे दिनांक १० फेब्रुवारी ते १६ फेब्रुवारी २०२४ या कालावधीत संपन्न झाले. या शिबीराची पूर्वतयारी दिनांक १० फेब्रुवारी २०२४ ला करण्यात आली. या शिबीरामध्ये एकूण १०० विद्यार्थ्यांचा सहभाग होता. या दिवशी संपूर्ण शाळेचा परिसर स्वयंसेवकांनी स्वच्छ केला.

दिनांक ११ फेब्रुवारी २०२४ ला जनजागरण दिंडी काढण्यात आली. जनजागरण दिंडीला राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विभागीय समन्वयक प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण यांनी हिरवी झेंडी दाखवून संपूर्ण गावातून ग्रामस्थांना पर्यावरण, व्यसनमुक्ती, महिला सक्षमीकरण, कौशल्य विकास, ग्रामस्वच्छता अभियानाचा संदेश देण्याचा प्रयत्न केला.

दिनांक ११ फेब्रुवारी २०२४ ला दुपारी ४.०० वाजता राष्ट्रीय सेवा योजना शिबीराचे उद्घाटन साले शहरी -सालेभट्टी पुनर्वसन येथे सरपंच गोमती नाईक यांच्या हस्ते संपन्न झाले. कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज तर प्रमुख अतिथी म्हणून पंचायत समितीचे पूर्व उपसभापती कृष्णा घोडेस्वार, उपसरपंच प्रकाश गुरुपुडे, भाळा समिती अध्यक्ष अरूण बनकर, ग्राम पंचायत सदस्य पृथ्वी मासुरकर, प्रतिभा रडके, जयश्री नाईक, पोलीस पाटील प्रशांत घोडेस्वार, लोकमतचे वार्ताहार भारद मिरे, आयक्यूएसी च्या समन्वयक प्रा. विनिता विरगंधम, राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विभागीय समन्वयक प्रा. डॉ. मोतीराज

चव्हाण कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. अश्विनी कडू तसेच महाविद्यालयाचे प्राध्यापक वृंद तसेच गावातील प्रतिष्ठित नागरिक उपस्थित होते.

कार्यक्रमाच्या प्रारंभी राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज व राष्ट्रपिता महात्मा गांधी यांच्या प्रतिमेला माल्यार्पण करून दिप्रज्वलन करण्यात आले. प्रास्ताविकेतून डॉ. मोतीराज चव्हाण यांनी शिबीराची रुररेषा विशद केली. कृष्णा घोडेस्वार यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या विद्यार्थ्यांच्या कार्याचे कौतुक करून शिबीरासाठी शुभेच्छा दिल्या. भारद मिरे यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या माध्यमातून विद्यार्थी निस्वार्थपणे सेवा देण्याचा प्रयत्न करतात. याप्रसंगी शिबीरासाठी गावातील नागरिकांनी सहकार्य करण्याचे आवाहन शरद मिरे यांनी केले. डॉ. जोबी जॉर्ज यांनी राष्ट्रीय सेवा योजनेची विशेषतः आणि त्याची कार्य करण्याची पद्धती याविषयी प्रकाश टाकला. राष्ट्रीय सेवा योजनेचे विद्यार्थी शिबीरात शिस्तबध्द पद्धतीने कार्य करतील असा विश्वास त्यांनी याप्रसंगी व्यक्त केला. या कार्यक्रमाचे संचालन निकिता मानकर हिने तर आभार पूनम तितीरमाने हिने मानले.

दिनांक:- १२ फेब्रुवारी २०२४ ला सकाळी ६ ते ७.३० दरम्यान प्रार्थना व योगा कार्यक्रम घेण्यात आला.

सकाळी ८.०० वाजता सर्व शिबीरार्थींच्या माध्यमातून गावातील प्रमुख रस्त्याच्या दोन्ही बाजूची साफसफाई करण्यात आली.

दुपारच्या सत्रात ग्रामीण रूग्णालयाच्या डॉ. अश्विनी काळे यांनी 'सोशल मिडियाचे दुष्परिणाम' या विषयावर मार्गदर्शन केले. या सत्राचे अध्यक्ष प्रा. कामडी होते. डॉ. अश्विनी काळे यांनी सोशल मिडियाचा वापर करतांना काय काय काळजी घ्यावी याविषयी सविस्तर माहिती दिली. प्रा. कामडी यांनी सोशल मिडियाच्या माध्यमातून करण्यात येणाऱ्या फसवणूकीचे विविध उदाहरणे देवून विद्यार्थ्यांना जागृत राहण्याचा संदेश दिला.

रात्री सांस्कृतिक कार्यक्रमाच्या माध्यमातून गावकऱ्यांचे मनोरंजन करण्यात आले. या सांस्कृतिक कार्यक्रमाच्या माध्यमातून सामाजिक प्रबोधनासोबतच, नृत्य, एकपात्री प्रयोग, नाटक इत्यादी कार्यक्रम विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून राबविण्यात आला.

दिनांक १३ फेब्रुवारी २०२४ ला सकाळी प्रार्थना व योगा कार्यक्रमा घेण्यात आला. सोबतच श्रमदानाचे काम हाती घेण्यात आले.

दुपारच्या सत्रात नुतन आदर्श महाविद्यालय, उमरेड चे प्राध्यापक डॉ. विनयकुमार उपाध्याय यांनी 'मनाचे व्यवस्थापन' या विषयावर मार्गदर्शन केले. यावेळी नुतन आदर्श महाविद्यालयाचे डॉ. बाभळे उपस्थित होते. विविध उदाहरणे देवून त्यांनी त्या विषयाची महत्ती पटवून दिली

संध्याकाळच्या सत्रात तुमसर शाखा एल.आय.सी चे विकास अधिकारी नरेशबाबू दिपटे यांनी 'व्यक्तिमत्व विकास आणि रोजगाराच्या संधी' या विषयावर मार्गदर्शन केले. विविध व्हिडीयोच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना त्यांनी प्रोत्साहित केले. विद्यार्थ्यांनी आपला दृष्टीकोन नेहमी सकारात्मक ठेवला पाहिजे. अभ्यास करतांना सातत्य असणे खूप गरजेचे आहे. संध्याकाळी समाजप्रबोधन आणि हास्यकल्लोळाची मेजवानी देण्यात आली.

दिनांक १४ फेब्रुवारी २०२४ ला सकाळी प्रार्थना व योगा कार्यक्रमासोबतच श्रमदानाचे कार्यक्रम संपन्न झाले. दुपारच्या सत्रात शिवाजी सायन्स कॉलेजचे प्राध्यापक डॉ. अविनाश अणे यांनी 'युवापिढीसमोरील आव्हाने' या विषयावर मार्गदर्शन केले. त्यांनी युवकांनी आपल्या आईवडिलांचा तसेच गुरूजनांचा आदर केला पाहिजे. आजची युवा पिढी भरकटत चालली आहे. अनेक प्रश्न युवकांसमोर आहे. विद्यार्थ्यांना अपयश पचवता आला पाहिजे प्रतिकूल परिस्थितीचा सामना करण्याची मानसिकता विद्यार्थ्यांनी ठेवली पाहिजे असे आवाहन त्यांनी विद्यार्थ्यांना केले.

दिनांक १५ फेब्रुवारी २०२४ ला सकाळी प्रार्थना व योगा कार्यक्रमासोबतच श्रमदानाचे कार्यक्रम संपन्न झाले. सकाळी शिबीराध्याची लेखी परीक्षा घेण्यात आली.

दुपारी ५.०० वाजता शिबीराचा समारोप कार्यक्रम संपन्न झाला. या समारोपीय कार्यक्रमाला प्रमुख अतिथी म्हणून भिवापूर पोलिस स्टेशनेचे ठाणेदार प्रमोद चौधरी अध्यक्ष म्हणून महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज, सरपंच गोमती नाईक, प्रकाश गुरुपुडे, अरूण बनकर, पृथ्वी मासुरकर, प्रतिभा रडके, जयश्री नाईक, देवेंद्र देशमुख, प्रशांत घोडेस्वार, संजू नाईक, मुख्याध्यापक वनिता भोंगाडे, डॉ. सुनिल शिंदे, डॉ. विनिता विरगंधम, डॉ. मोतीराज चव्हाण, डॉ. अश्विनी कडू उपस्थित होते. निकिता मानकर, पूनम तितीरमारे यांनी मनोगत व्यक्त केली. या शिबीरात उत्कृष्ट स्वयंसेवक म्हणून रोहित दहिवले तर उत्कृष्ट स्वयंसेविका म्हणून सरोज सेलगेरे उत्कृष्ट ग्रुप म्हणून उडान गृपला पारितोषिक प्रदान करण्यात आले.

भिवापूर महाविद्यालयातील राष्ट्रीय सेवा योजनेच्या पथकाची वाढती यशस्वीता ही उल्लेखनीय बाब समजावी लागेल. याचे सर्व श्रेय संस्थेच्या अध्यक्षा श्रीमती सुमनमाला भाऊसाहेब मुळक, संस्थेचे सचिव मा. माजी नामदार राजेंद्रजी मुळक (राज्यमंत्री), संस्थेच्या मॅनेजींग डायरेक्टर श्रीमती प्रेरणाताई मुळक, संस्थेचे कोषाध्यक्ष श्री. यशराजजी मुळक, व्यवस्थापन मंडळाचे सर्व पदाधिकारी, महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज, प्राध्यापक वृंद तसेच शिक्षकेतर कर्मचारी व रा.से.यो. च्या सर्व लोकांना जाते. या सर्वांनी ज्या आत्मियतेने सहकार्य केले त्यांचा मी सदैव ऋणी राहीन. त्याचबरोबर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी जी धडपड दाखविली आणि कार्यक्रम यशस्वी केले त्याबद्दल मी सर्वांचा मनःपूर्वक आभारी आहे.

कार्यक्रम अधिकारी

प्रा. डॉ. अश्विनी कडू
रसायन विभाग

प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण
इतिहास विभाग

भिवापूर महाविद्यालय भिवापूर वार्षिक क्रीडा अहवाल सत्र २०२३-२४

उत्तम आरोग्याकरीता स्वच्छ हवा व अन्नासोबत आरोग्याचे सुद्धा महत्व आहे. आजच्या या धावपळीच्या जीवनामध्ये उत्तम आरोग्याकरीता शारीरिक व्यायाम आणि खेळाला खुप महत्व आलेले आहे. शारीरिक कसरती आणि खेळामुळे प्रतिकार शक्ति वाढून संसर्गजन्य आजार आणि इतर रोगांपासून लढण्याकरीता शरीराला तयार होण्यास मदत प्राप्त होत आहे.

प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज यांच्या अध्यक्षतेखाली संपन्न झालेल्या क्रीडा समितीच्या बैठकीमध्ये विद्यार्थ्यांना विविध खेळांमध्ये सहभागी होण्यासोबतच त्यांना नविन नियमांची माहिती तसेच महत्वाच्या उपयोगी घटकांबद्दल देण्याचे ठरविण्यात आले. या सभेला प्रा. डॉ. शिंदे, प्रा. डॉ. कडू, प्रा. डॉ. महावादीवार उपस्थित होते.

यासोबतच क्रीडा समितीची विद्यार्थ्यांमधून निवड करण्यात आली आणि याच्या माध्यमाद्वारे विद्यार्थ्यांच्या क्रीडा विकासाकरीता प्रयत्न करण्यात आले. या समितीमध्ये खालील विद्यार्थ्यांची निवड विद्यार्थ्यांनी सर्वानुमते केली.

S.N.	Name of Member	Class	Position
1	Mr. Ishak Ajgar Shaha	M.A. II	Chairman
2	Mr. Sudhanshu Chaudhary	B.Com. I	Deputy Chairman
3	Miss. Nilofer Pathan	M.A. I	Treasurer
4	Mr. Kartikdas Katekhaye	B.A. II	Member
5	Miss. Komal Buradkar	M.A. I	Member
6	Miss. Mamta Chaudhary	B.Com. II	Member
7	Mr. Chetan Wakekar	B.Sc. I	Member
8	Mr. Abhishek Moharle	M.A. I	Member
9	Miss. Sweta Tarale	B.Sc. II	Member

विद्यार्थ्यांची आवड लक्षात घेत महाविद्यालयाने रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर द्वारा आयोजित आंतर महाविद्यालयीन क्रीडा स्पर्धेतील व्हॉलीबॉल, ऐथलॅटिक्स, क्रॉस कन्ट्री, कराटे, कुश्ती, तायक्वांडो, फेन्सिंग आष्टेडू आखाडा, वुशू या खेळांमध्ये सहभाग नोंदविला.

महाविद्यालयातील कु. हिमानी घोडमारे, कु. निलोफर पठाण, कु. तन्नम डुंबरे या विद्यार्थ्यांनी रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर आंतरमहाविद्यालयीन फेन्सिंग स्पर्धा, त्यानंतर पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ फेन्सिंग स्पर्धा औरंगाबाद, आणि अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ फेन्सिंग स्पर्धा अमृतसर येथील कामगीरीच्या जोरावर खेले इंडिया आंतर विद्यापीठ स्पर्धा, गुवाहाटी येथे रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर प्रतिनिधित्व केले. तर श्री. भुनेश नागोसे व श्री चेतन वाकेकर यांनी रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर आंतरमहाविद्यालयीन फेन्सिंग

स्पर्धा, त्यानंतर पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ फेन्सिंग स्पर्धा औरंगाबाद, आणि अखिल भारतीय आंतर विद्यापीठ फेन्सिंग स्पर्धा अमृतसर येथे उत्कृष्ट कामगिरी बजावत महाविद्यालयाच्या शिरपेचात मानाचा तूरा रोवला.

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर आयोजित आंतर—महाविद्यालयीन तायक्वांदो स्पर्धेत महाविद्यालयाच्या खेळाडूंनी उल्लेखनीय कामगिरी केली. श्री. अभिषेक मोहर्ले याने पुमसे प्रकारामध्ये सुवर्णपदक आणि पुरुषांच्या ८० किलो वयोरुगी स्पर्धेत रौप्य पदक मिळवले. त्याचप्रमाणे श्री.रुषिकेश हिंगणे याने मिश्र पुमसे आणि ८७ किलो वयोरुगी या दोन्ही प्रकारात रौप्य पदक जिंकले. महिला विभागात, कु. कोमल बुरडकरने वयोरुगी स्पर्धेच्या ४८ किलो गटात सुवर्ण पदक आणि मिश्र पूमसे स्पर्धेत रौप्य पदक मिळवले. २ सुवर्ण आणि ३ रौप्य पदकांसह, महाविद्यालयाला २५ ऑक्टोबर ते २६ ऑक्टोबर, २०२३ या कालावधीत विद्यापीठाच्या मैदानावर आयोजित कार्यक्रमात 'राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ तायक्वांदो चॅम्पियन्स' म्हणून गौरविण्यात आले.

महाविद्यालयातील बी. कॉम भाग १ चा विद्यार्थी श्री. सुधांसू अशोक चौधरी या विद्यार्थ्यांची भारतीय क्रीडा प्रधिकरण मुंबई येथे कबड्डी या खेळामध्ये अखिल भारतीय स्तरावर निवड झाली तसेच एम. ए. भाग २ चा श्री. इशाक अजगर शाहा याने या वर्षीसुद्धा देवी अहिल्याबाई येथे झालेल्या पश्चिम विभागीय आंतर विद्यापीठ कबड्डी स्पर्धेमध्ये रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूरचे प्रतिनिधीत्व केले.

४ नोव्हेंबर ते ६ नोव्हेंबर २०२३ या कालावधीत क्रीडांगणावर एम.एम. मोहता सायन्स कॉलेज, नागपूर, आमचा व्हॉलीबॉल संघ गट—जी झोन चॅम्पियनशिपमध्ये विजयी होऊन उपांत्यपूर्व फेरीत पोहोचला. मात्र, नागपूरच्या धनवटे नॅशनल कॉलेजच्या संघाचा पराभव होऊन त्यांचा प्रवास तिथेच संपला.

उल्लेखनीय म्हणजे, श्री कार्तिकदास काटेखाये यांनी २७ ऑक्टोबर ते ३० ऑक्टोबर २०२३ या कालावधीत विद्यापीठाच्या खेळाच्या मैदानावर आयोजित केलेल्या २० किमी चालण्याच्या स्पर्धेत सुवर्णपदक पटकावले.

७ डिसेंबर ते ९ डिसेंबर २०२३ या कालावधीत सुभेदार हॉल येथे झालेल्या आंतर—महाविद्यालयीन कराटे स्पर्धेत (मुले) आमचा विद्यार्थी श्री लोकेश वाघ याने रौप्य पदक मिळवले. तसेच, मुलींच्या आंतर—महाविद्यालयीन वुशू चॅम्पियनशिपमध्ये, कु. शरयू बोरकर हिने ३० जानेवारी ते ३१ जानेवारी २०२४ रोजी सुभेदार हॉल, नागपूर येथे चुरशीच्या अंतिम फेरीत रौप्य पदक मिळवले.

श्री. शैलेश देशमुख, श्री. दिपेश पटले, कु. शरयू बोरकर, कु. मेषा नागरीकर, कु. सोनाली बिलोरीया या विद्यार्थ्यांनी रा. तु. म. नागपूर विद्यापीठ, नागपूर द्वारा आयोजित बांतर महाविद्यालयीन आष्टेडू आखाडा खेळातील हस्तकला प्रकारामध्ये सुवर्णपदक प्राप्त केले.

क्रीडा विभागातर्फे दि. ३० जानेवारी २०२४ ला वार्षिक क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. या मध्ये कबड्डी बॅडमिंटन बुद्धिबळ वेटलिफ्टिंग, गोळा फेक आणि बॉडी बिल्डींग या स्पर्धांचे आयोजन करण्यात आले होते. श्री. लोकेश वाघ बी कॉम भाग १ या विद्यार्थ्यांची मि. भिवापूर महाविद्यालय म्हणून समितीतर्फे निवड करण्यात आली.

क्रीडा विभागातर्फे दि. ३० एप्रिल २०२४ Yoga and Pranayama -Effective Mechanisms to Address Depression Arising from Excessive Use of Screen Time on Mobile and T.V. या विषयावर

ऑनलाईन वेबिनार चे आयोजीत करण्यात आले होते. यावेळी डॉ. तेजसिंग जगदाळे यांनी मार्गदर्शन केले. या मध्ये १३६ विद्यार्थी, खेळाडू आणि प्राध्यापकांनी सहभागी झाले होते.

आमच्या क्रीडा विभागाला बॅकवर्ड क्लास युथ रिलीफ कमिटीचे आदरणीय सचीव श्री. राजेन्द्रजी मुळक साहेब, मा. अध्यक्षा श्रीमती सुमनमाला मुळक मॅडम तसेच सन्माननीय कोषाध्यक्ष श्री. यशराजदादा मुळक सर ह्यांचे वेळोवेळी मार्गदर्शन आणि सहकार्य मिळत राहते. या सर्वांच्या प्रेरणेमुळेच विद्यार्थ्यांना विविध सुविधा मिळत आहेत. महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज सर सर्व विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहित करित जातीने लक्ष देत असतात. तसेच महाविद्यालयामधील माझे सर्व सहकारी प्राध्यापकवृंद आणि कर्मचारी यांनीसुद्धा क्रीडा विभागाला वेळोवेळी सहकार्य केले.

प्रा. डॉ. आदित्य किशोर सारवे
क्रीडा विभाग प्रमुख
भिवापूर महाविद्यालय, भिवापूर

Bhiwapur Mahavidyalaya
National Cadet Corps
Brief NCC Report
2023-2024

Name of Unit : Bhiwapur Mahavidyalaya
Company : Delta
Battalion : 20 Mah Bn NCC
Group : Nagpur
Directorate : Maharashtra
Strength : 53

The National Cadet Corps was established on July 16, 1948, by the NCC Act XXXVI of 1948, which was overseen by the Ministry of Defence. 'Unity and Discipline' is the NCC's motto, which was chosen on December 23, 1957. In keeping with its mission, the NCC seeks to be and is one of the most powerful forces for bringing our country's youth from many regions together and forming them into unified, secular, and disciplined citizens.

Aim of NCC:

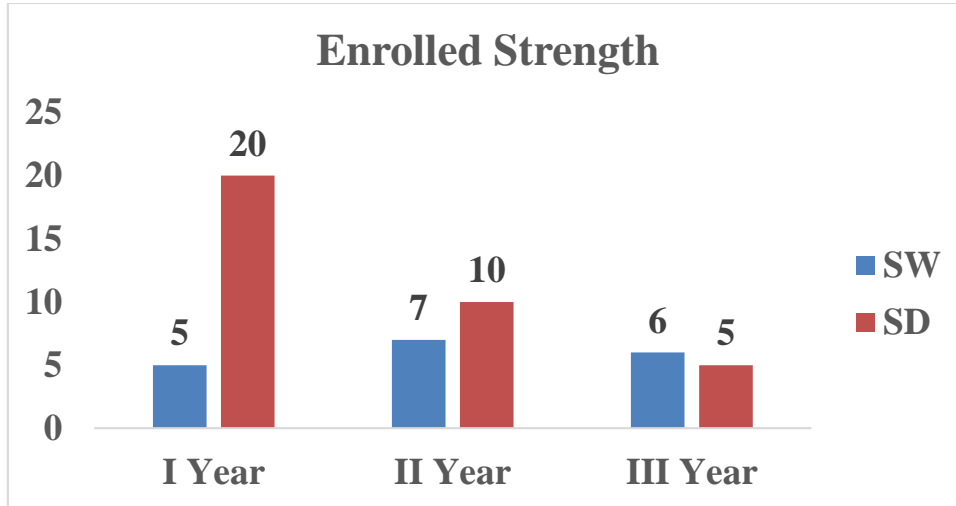
1. To Create a Human Resource of Organized, Trained and Motivated Youth, To Provide Leadership in all Walks of life and be Always Available for the Service of the Nation.
2. To Provide a Suitable Environment to Motivate the Youth to Take Up a Career in the Armed Forces.
3. To Develop Character, Comradeship, Discipline, Leadership, Secular Outlook, Spirit of Adventure, and Ideals of Selfless Service amongst the Youth of the Country.

The NCC unit of Bhiwapur Mahavidyalaya came into functioning in 2014-2015 with an initial strength of 17 Cadets. The unit is affiliated to 20 Mah Bn NCC under Nagpur Group. The authorized strength of the unit is 53 including SD and SW (33%) cadets. The department is led by Associate NCC Officer, Lt Dr. Yogesh More.

In the session 2023-24, 25 Cadets enrolled in first year. The total enrolled strength of the unit is given below.

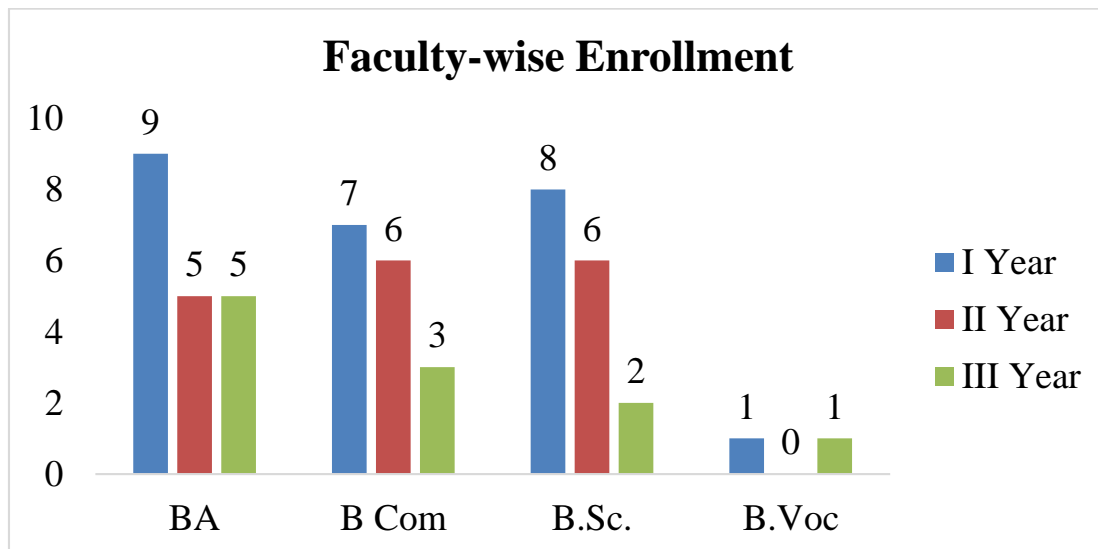
	SW	SD	Total
I Year	5	20	25
II Year	7	10	17
III Year	6	5	11
Total	18	35	53

Cadets from different faculties enrolled in the NCC. Faculty wise strength of the cadets is as given below.

	B. A.	B. Com.	B. Sc.	B. Voc.	Total
I Year	9	7	8	1	25
II Year	5	6	6	0	17
III Year	5	3	2	1	11
Total	19	16	16	2	53

On the momentous occasion of ‘World Environment Day’ on 5th June, 2023, the NCC Unit of our Institution took initiative to organize ‘Cleanliness Drive’, under the aegis of IQAC.

To kick-start this noble endeavour, the NCC Cadets diligently undertook the task of cleaning not only the premises of our College but also extended their efforts to the adjacent areas of the College and the premises of Government offices like ‘Taluka Health Officer’ and ‘Bhiwapur Police Station’. A total of twenty dedicated NCC Cadets actively participated in this venture.

The remarkable initiative of our NCC Cadets received high praise from Dr. Jobi George, Principal of our College, as well as from Col Manuj Mujumdar, the Administrative Officer and 2 IC of the 20 Maharashtra Battalion. Citizens of Bhiwapur wholeheartedly welcomed this proactive step taken by our NCC Unit. The NCC Cadets received praise from everyone for their selfless services through the ‘Cleanliness Drive’.

The co-ordination of this activity was expertly managed by Associate NCC Officer Lt. Dr. Yogesh More.

International Yoga Day was celebrated on 21st of June 2023. The event was organized jointly by National Cadet Corps, National Service Scheme and Department of Physical Education and Sports. The Yoga Session was gracefully conducted by Dr. Aditya Sarwe, Director of Physical Education, Bhiwapur Mahavidyalaya, Bhiwapur. At the outset, Dr. Jobi George, the Principal of our College, extended a warm welcome to Dr. Aditya Sarwe with a bouquet. Dr. Aditya Sarwe, then proceeded to demonstrate various Asanas and Pranayama techniques to the participants. 65 participants, including the NCC Cadets, NSS Volunteers, students and the teaching and non-teaching staff members attended the programme and practiced Yoga and Physical Exercises.

Independence Day holds immense significance for our nation and its citizens. On this day, we celebrate our journey as a country and honour the noble struggles and sacrifices of our forefathers. Every year, Bhiwapur Mahavidyalaya celebrates Independence Day with great enthusiasm. This year, the 77th Independence Day of our nation was celebrated on 15th August, 2023.

Dr. Jobi George, Principal of our College, hoisted the National Flag. Mrs. Keerthi Nair, Principal of K.D.K. International School, Bhiwapur, was also prominently present. NCC Cadets escorted the dignitaries to the Flag Area with great respect and precision. Asst. Prof. Dr. Aditya Sarwe assisted Dr. Jobi George, Principal of our College, in the Flag Hoisting Ceremony. NCC Cadets of the 20 Maharashtra NCC Battalion, presented a Guard of Honour to the National Flag, displaying exemplary discipline and drill standards, during the March Past that followed.

The students of K.D.K. International School also participated in the March Past, showcasing their dedication and patriotism. The Lezim group of NCC Cadets added vibrancy to the event with their energetic Lezim Dance performance. On this occasion, Asst. Prof. Dr. Aditya Sarwe administered an Oath to the students, encouraging them to consume medicine for the complete eradication of Filariasis.

The ceremony was graced by the presence of all the teaching and non-teaching staff members of our College, students, and 53 NCC Cadets. The Event was conducted by Associate NCC Officer Lt. Dr. Yogesh More. After the Event, sweets were distributed among the guests and participants, adding a sweet conclusion to a memorable celebration.

‘Meri Maati, Mera Desh’ (MMMD) Campaign, launched on 9th August, 2023, invites people to honour the heroes who dedicated and sacrificed their lives for the nation. This initiative spans multiple levels—Panchayat/Village, Block, Urban Local Body, State, and National—encouraging widespread participation in activities like the construction of Shilaphalakams, creation of Amrit Vatikas, tree planting, tributes to the Brave (Veeron ka Vandan), and the Panch Pran Ceremony.

Building on the tremendous success of its first phase, the Campaign’s second phase kicked off on 1st September, 2023. This phase encourages every district and village to participate in Amrit Kalash Yatras. In this endeavour, soil and rice collected from villages are placed in Amrit Kalash, which are then sent to the Blocks and subsequently to the capital city of each respective State/UT. Ultimately, these Amrit Kalash, from all over the country, will be transported to Delhi for the grand culmination of the Campaign.

As part of this Campaign, Nagar Panchayat, Bhiwapur, organized ‘Amrut Kalash Yatra’, on 25th September, 2023. The Event witnessed the enthusiastic participation of 25 NCC cadets and NSS volunteers. During the Campaign, NCC cadets spread awareness about cleanliness, raised slogans to promote the MMMD campaign, and paid heartfelt tributes to the warriors who sacrificed for our nation. They also played band music to draw attention and engaged in various activities to further promote the Campaign. In all, 25 NCC Cadets and NSS Volunteers, participated in the Event.

The National Cadet Corps (N.C.C.) unit of our College, under the aegis of IQAC, organized a Cleanliness Awareness Rally on the auspicious occasion of Mahatma Gandhi’s Birth Anniversary on 2nd October, 2023. A total of 81 participants, including 24 NCC Cadets, National Service Scheme (N.S.S.) Volunteers, students, and staff members, enthusiastically took part in this Rally.

Through Street Plays and Slogans, performed in the Rally, our students actively engaged with the general public of Bhiwapur, spreading awareness about cleanliness, personal hygiene, environmental issues, and the elimination of plastic. They also emphasized the importance of tree plantation and raised various slogans to eradicate social evils such as addiction, uncleanliness, and illiteracy.

The collective effort of the NCC Cadets, NSS Volunteers, students, and the entire staff of our Institution made this Rally a grand success. In addition to the Rally, the NCC Cadets conducted a Cleanliness Drive, in the College premises, other Government Offices, and streets; to promote a clean and plastic-free environment.

Our Institution, under the banner of National Cadet Corps (NCC), organized an auspicious ‘Shastra Pooja’, also known as ‘Ayudh Pooja’ to venerate the Dummy Rifles and Equipment

used in NCC Training. This solemn event took place at the NCC Office of the College on 25th October, 2022. NCC Cadets cleaned and carried out wear and tear of weapons and other training equipment.

The Ceremony was gracefully conducted by Associate NCC Officer Lt Yogesh More. Following the Shastra Puja, the NCC Cadets greeted each other with great enthusiasm. The Programme witnessed the active participation of 13 NCC Cadets. During this significant occasion, Asst. Prof. Dr. Ashwini Kadu, Asst. Prof. Dr. Ravikant Mishra, Asst. Prof. Amit Thakare and Asst. Prof. Darshana Dhamdar graced the gathering with their presence, adding to the significance of the Event. The meticulous coordination of this activity was expertly handled by Associate NCC Officer Lt Yogesh More, who played a pivotal role in its seamless execution.

The dedication and hard work put forth by all the NCC Cadets collectively culminated in making this Event a grand success.

Makar Sankranti, celebrated as the Kite Festival, adorns the sky with vibrant kites, creating a spectacular sight. However, the exuberant kite-flying competitions held during this occasion can inadvertently pose significant dangers, particularly for birds and other small creatures. The threads (known as Manja) used for the kites can inadvertently entrap and harm these creatures, even endangering their lives.

In a responsible initiative followed by Makar Sankranti, our NCC Cadets undertook a Manja (Kite Thread) Collection Drive from 15th to 18th January, 2024. A SUO Pranay Ilamkar led this effort to address this issue. NCC cadets of our College spread an awareness among the people about the hazardous effect of Nylon manja through the rally. They cleaned up the College premises and the surrounding streets. Notably, they diligently gathered not only damaged kites but also discarded hazardous Manja from the streets. The participation of 28 NCC Cadets amplified the impact of this endeavour.

Colonel Vikas Sharma, the Commanding Officer of the 20 Maharashtra Battalion NCC Nagpur, applauded the commendable initiative of these Cadets. Dr. Jobi George, Principal of our College, extended his heartfelt appreciations for the dedicated contribution of the Cadets towards safeguarding the lives of animals.

This effort shows how undertaking thoughtful ventures can make a big impact. The Cadets demonstrated that they really care about their community and the environment by carrying out this act of social responsibility. The initiative was coordinated under the able supervision of Asst. Prof. Dr. Yogesh More.

Bhiwapur Mahavidyalaya celebrated India's 75th Republic Day with fervour and enthusiasm on 26th January, 2024. The highlight of the Ceremony was the hoisting of the National Flag, a symbol of our pride and unity. Shri Purushottamji Bhisikar, Retd. Teacher, a renowned Poet and

Journalist of our town, had the honour of hoisting the National Flag. Joining him was Dr. Jobi George, Principal of our College, who also graced the occasion.

The Event marked the presence of distinguished dignitaries, including Mr. Shankarlalji Gupta, Mrs. Keerthi Nair, Principal of K.D.K. International School, Bhiwapur and Associate Prof. Dr. Sunil Shinde, Head, Department of Economics. They were escorted to the Flag area by the dedicated Pilots of NCC, led by Associate NCC Officer Lt. Dr. Yogesh More.

A Guard of Honour was presented to the National Flag by the Cadets of the 20 Maharashtra NCC Battalion, exemplifying discipline and precision during the Ceremony. The Event continued with an impressive March Past by the NCC Cadets, showcasing their commitment to service and excellence.

The celebration extended to cultural performances, including a Patriotic Drama, singing of Patriotic Songs and captivating dances, presented by the students of our College, as well as the students of K.D.K. International School, Bhiwapur along with the NCC Cadets.

A notable highlight of the Event was an Exhibition of Models of Tactical Equipment made by NCC Cadets from the Waste and Discarded Material, which showcased their Skill and dedication towards the Armed Forces.

The programme witnessed a diverse audience, including teaching and non-teaching staff members from our College and K.D.K. International School, Bhiwapur, as well as general public. Ms. Stancy Jacob from K.D.K. International School, Bhiwapur, gracefully anchored the Event.

Asst. Prof. Someshwar Wasekar extended a formal Vote of Thanks. To sweeten the celebrations, sweets were distributed among all the participants, fostering a sense of togetherness and unity among all the attendees.

Jai Hind

Dr. Yogesh More
Associate NCC Officer Lt.

क्षणचित्रे

Principal Dr. Jobi George and Ms. Keerti Nair hoisting National Flag on the occasion of Independence Day.

महाविद्यालयातील उमंग वार्षिकोत्सवाच्या उद्घाटन प्रसंगी मंचावर उपस्थित अध्यक्ष मा. पद्माकरजी अग्रवाल, प्राचार्य डॉ. राजेंद्र जाणे, प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज, प्राचार्य डॉ. किर्ती नायर, मा. शंकरलाल गुप्ता, मा. नजीम शेख व इतर मान्यवर.

इतिहास अभ्यास मंडळाच्या उद्घाटन प्रसंगी विशेष अतिथी व्याख्यान देताना डॉ. सुषमा लाखे नूतन आदर्श महाविद्यालय उमरेड.

Mr. Dinesh Sheram, spreading awareness about Students' Welfare Schemes implemented by RTMNU.

Mrs. Meghna Dubey addressing the Trainees, during the Concluding Ceremony of the Workshop

महाविद्यालय परीसरत वृक्षारोपण करतांना मा. प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज, रा.से.यो. कार्यक्रम अधिकारी प्रा. डॉ. मोतीराज चव्हाण.

क्षणचित्रे

जनजागृती कार्यक्रमात मार्गदर्शन करतांना परिविक्षाधीन पोलिस विभागीय अधिकारी श्री. राहुल झाल्टे

'मेरी माती मेरा देश' चा संदेश देतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज

Four-Day Workshop on Developing Soft Skills for Employability (for 2nd and 3rd year Students of Arts, Commerce and Science), in collaboration with Rubicon Skill Development Pvt. Ltd., Pune.

Asst. Prof. Usha Kayarkar delivering Guest Lecture on the topic "Special Theory of Relativity"

NCC Cadets posing with the officials of Bhiwapur Police Station after cleaning the premises.

NCC Cadets briefing the guests about the Models during exhibition

क्षणचित्रे

महाविद्यालयातील गरबा नृत्य स्पर्धेच्या आयोजनात गरबा नृत्य सादर करताना विद्यार्थी

उमंग वार्षिकोत्सव प्रसंगी समूह नृत्य सादर करताना महाविद्यालयातील विद्यार्थी व विद्यार्थिनी

उमंग वार्षिकोत्सव प्रसंगी वेशभूषा स्पर्धेतील महाविद्यालयीन विद्यार्थी

उमंग वार्षिकोत्सव प्रसंगी शरीरशैष्ट्य विजेता लोकेश वाघ या विद्यार्थ्याला पुरस्कार प्रदान करताना मा. प्राचार्य डॉ. जोबी जॉर्ज.

मा. स्व. भाऊसाहेब मुळक स्मृती पितृर्थ गरीब व होतकरू गरजूंना रामटेक परिसरातील खेड्यात ब्लॅन्केटचे वाटप करताना प्रा. डॉ. सुनिल शिंदे, प्रा. सोमेश्वर वासेकर

भारतीय वनसेवेचे शिखर गाठलेल्या प्रथमेश केशव तिजारे यांचे अभिनंदन व सत्कार करताना मान्यवर

क्षणचित्रे

NCC Cadets and Staff Members practicing Yoga on the occasion of International Yoga Day

महाविद्यालयातील उमंगवार्षिकोत्सवाच्या क्रिडा स्पर्धेत बॅडमिंटन खेळताना विद्यार्थी

Principal Dr. Jobi George addressed the programme on 'Space on Wheels'

In the valedictory program of 'Space on Wheels' students were felicitated with awards and certificates

माजी विद्यार्थी संघटनेच्या माध्यमातून महाविद्यालयातील गुणवंत विद्यार्थ्यांचा सत्कार करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य व इतर मान्यवर

माजी विद्यार्थी संघटनेच्या सभेला मार्गदर्शन करतांना महाविद्यालयाचे प्राचार्य व सभेचे अध्यक्ष डॉ. जोबी जॉर्ज

अभिनंदन

Khelo India University Games Representatives

Miss. Nilofer Pathan
M.A. I Fencing

Miss. Tannu Dumbare
M.A. I Fencing

Miss. Himani Ghodmare
M.A. I Fencing

All India Inter-University Games Representatives

Mr. Bhunesh Nagoshe
B.Com. II Fencing

Mr. Chetan Wakekar
B.Sc. I Fencing

West Zone Inter-University Representatives

Mr. Ishak Ajgar Saha
M.A. II Kabaddi

Miss. Komal Buradkar
M.A. II Taekwondo

Mr. Abhishek Moharle
M.A. II Taekwondo

R.T.M. Nagpur University, Inter-Collegiate Medalists

Mr. Kartidas Katekhaye
B.A. 1120 KM Walk Gold

Mr. Shailesh Deshmukh
B.Com. II Ashtedu Akhada Gold

Mr. Dipesh Patie
B.A. I Ashtedu Akhada Gold

Miss. Sharayu Borkar
B.Com. I Ashtedu Akhada Gold

Miss. Megha Nagrikar
B.A. I Ashtedu Akhada Gold

Miss. Sonali Biloriya
B.A. I Ashtedu Akhada Gold

Mr. Rushikesh Hingane
M.A. I Taekwondo
Silver Medal 80 kg Kyorugi
Bronze Medal in Mix Poonase

Mr. Lokesh Wagh
B.Com. I Silver Medal
in Kata Karate

क्षणचित्रे

Bhiwapur, Maharashtra, India
 QG77+WWW, Bhiwapur, Maharashtra 441201, India
 Lat 20.764896°
 Long 79.515389°
 09/11/23 05:05 PM

Aurangabad, Maharashtra, India
 Ajanta Road Cove Bus Stop, Aurangabad 431001, India
 Lat 20.561827°
 Long 75.704024°
 11/03/24 10:38 AM GMT +05:30

Bhiwapur, MH, India
 Bhiwapur, Bhiwapur, 441201, Maharashtra
 Lat 20.764896, Long 79.515389
 04/04/2024 06:34 PM GMT+05:30
 Photo Captured by GPS Map Camera

Nagpur, MH, India
 Bhiwapur, Nagpur, 431001, MH, India
 Lat 20.764896, Long 79.515389
 04/01/2024 11:38 PM GMT+05:30
 Photo Captured by GPS Map Camera

Bhiwapur, Maharashtra, India
 QG77+44M, Bhiwapur, Maharashtra 441201, India
 Lat 20.765027°
 Long 79.514958°
 26/01/24 09:24 AM

QG79+VRO, Bhiwapur,
 Maharashtra 441201, India
 20.76472 - 79.51959369999999
 10:40 AM 05/06/2023

